

LA CRISI INCREMENTA EL NOMBRE DE PERSONES QUE VIUEN AL CARRER

Un hivern sense sostre

L'any 2011 va acabar amb la trista notícia de la mort de dues persones sense llar a les ciutats de Bilbao i Burgos, els dies 1 i 27 de desembre, respectivament, cosa que posa de manifest l'extrema fragilitat i vulnerabilitat de les persones que viuen al carrer. El perfil de les persones sense llar està canviant, ja no es tracta exclusivament de gent vinculada a la marginació. La crisi econòmica està dibuixant un nou panorama de necessitat en el qual trobem un augment de transeünts per l'absència d'oportunitats en el mercat laboral. El mapa de necessitats és molt divers. La societat s'està transformant molt ràpidament i l'actual crisi ha posat en evidència que no hi ha res segur i que tots podem tenir moments de dificultat greus, i córrer el risc de no poder superar aquesta situació. **P 3-7**

Juan Lemus / Arrels Fundació

CARME TRILLA, responsable del Servei de Mediació en l'Habitatge de Càritas de Barcelona

«La pèrdua de l'habitatge és la pitjor situació en la qual es pot trobar una família»

Ha mort el P. FRANCESC ABEL, fundador de l'Institut Borja de Bioètica

P 24

Durban, crònica d'una mort anunciada

La Cimera Mundial sobre el Clima, èxit o fracàs? Per a Jaume Tatay, membre del Centre Pignatelli de Saragossa, «la cimera del clima de Durban era la crònica d'una mort anunciada: la del protocol de Kyoto». Els objectius fixats el 1997 a Kyoto no s'han aconseguit, ni tan sols a escala europea. Al contrari, les emissions de CO₂ no han deixat d'incrementar-se any rere any. «No tot són, però, males notícies —afegeix—. A Durban es va assolir un acord per a l'establiment d'un Fons Verd que ajudi els països en desenvolupament a reduir la desforestació.» **P 11**

L'ATRI DELS GENTILS / 4

JOSEP MARIA SOLER

Abat de Montserrat

«Catalunya, o viurà els valors que deriven de l'humanisme cristià, o deixarà de ser Catalunya»

SALVADOR GINER

President de l'Institut d'Estudis Catalans

«És normal que un país concentri la potència carismàtica en un espai extraordinari com és Montserrat»

P 22-23

Sumari

P 29 La fundadora Isabel Garbayo, «in memoriam»

P 30 Entrevista al periodista Francesc Basco

P 31 Una aposta per l'Aristos Campus Mundus

P 33 Nou DVD d'Infinitemasuno sobre conversos

P 37 Ràdio Estel estrena temporada

Editorial

Parlar de fe en temps de Nadal

Diumenge dia 8 de gener festa del baptisme del Senyor acaba litúrgicament el temps de Nadal. És un temps tan intens, amb tantes resonàncies, que en el decurs de la història recent fins i tot algunes conversions importants s'han produït al voltant d'aquestes dates. En qualsevol cas no han deixat indiferents homes de cultura, l'art i el pensament. El diplomàtic i poeta francès Paul Claudel es va convertir al catolicisme sentint cantar els nens del cor el Magníficat de les Vespres de Nadal de l'any 1886 a la catedral de Notre Dame de París, «de sobte el meu cor va ser tocat, i vaig creure. Vaig creure amb una força tal d'adhesió, amb un agitament de tot el meu ésser, amb una convicció tan forta, amb una certesa que no deixava lloc a cap mena de dubte». La litúrgia continua tenint la seva força. El periodista Rafael Nadal —en l'actualitat no practicant habitual— en un article recent «Una defensa del Nadal» (*La Vanguardia*, 30/12/11) lloa la Missa del Gall de Sant Julià de Ramis, amb nadales i quadres dels pastorets: «Expressió senzilla i poderosa d'una fe popular que respecto i que voldria més visible.»

El passat dia de Nadal, el Govern de la Generalitat ha commemorat com és costum l'aniversari de la mort del president Francesc Macià (†1933) amb un acte cívic al cementiri de Montjuïc. Doncs bé, segons documents fins ara inèdits de l'industrial Jaume Creus amic íntim de l'«Avi», com era anomenat el president de la Generalitat (vg. *La Vanguardia*, 25-26 de desembre del 2011 p. 22), Macià s'autodefinia catòlic i la seva família volia exèquies catòliques, però el president interí de la Generalitat Joan Casanovas va imposar un enterrament civil. Malgrat tot, per petició urgent del prior de la capella de Sant Jordi del Palau, mossèn Jaume Berenguer, el cardenal Vidal i Barraquer va començar el bisbe Manuel Irurita a enviar una vintena de sacerdots a les Cases dels Canonges, residència oficial del president, a cantar-li les absoltes. Mossèn Berenguer va celebrar una missa exequial a la qual només van assistir els familiars més íntims.

Aquestes festes nadalenques s'ha divulgat també (*Alfa y Omega*, 20/12/11, p. 26) un article del jesuïta Gabriel Verd titulat «La conversión de Azaña» publicat fa anys a *Razón y Fe*, on explica la relació d'amistat que el qui fou president de la República espanyola en l'exili va mantenir els darrers dies de la seva vida amb monsenyor Théas, bisbe de Montauban el qual explicava: «Tot desitjant conèixer els sentiments íntims del malalt, li vaig presentar un dia el Crucifix. Els seus grans ulls oberts de seguida humitejats per les llàgrimes, es van fixar una llarga estona en Crist crucificat. Seguidament el va agafar de les meves mans, el va apropar als seus llavis tot besant-lo amorosament tres vegades i va exclamar cada vegada: "Jesús, pietat i misericòrdia"! Aquest home tenia fe. La seva primera educació cristiana no havia estat inútil.» El bisbe explicava també com la nit del 3 de novembre del 1940 li va administrar la Unció dels malalts i la indulgència plenària. El Nadal d'aquell mateix any, Jean Paul Sartre, existencialista ateu, presoner en el camp de concentració Stalag 12d, per alegrar una mica els seus companys, va escriure el drama sacre nadalenc: *Barionà el fill del tro* que va ser interpretada pels companys presoners i en la qual el mateix Sartre va interpretat el paper de rei Baltasar.

Enguany en fa 25 de la mort del poeta sarriànc J. V. Foix. La nostra col·laboradora Carmen Sobrevila, que fou la seva bibliotecària, parlarà a *Catalunya Cristiana* dels poemes del llibre *Onze Nadals i un Cap d'Any* (1960) on d'una manera planera i respectuosa tracta el naixement de Jesús. Alguns han estat musicats. Sobrevila explica també la relació que en els darrers temps Foix va mantenir amb el P. Maur Boix de Montserrat i amb mossèn Josep Maria Rovira Belloso, «que el prepararen i l'ajudaren a mirar amb tranquil·litat i esperança el seu traspàs. Abans de la seva partença terrenal Foix va rebre els sagraments». Temps de Nadal, temps de creença, o si més no d'arraular-se davant del Misteri.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Cinto Busquet, Lucía Caram, Claudi Cervelló, Agustí Codinach, Joaquim Ferrer, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Joan A. Mateo, Glòria Monés, Victòria Molins, Josán Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Luis Urbez, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals*, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

Un nou llindar

Diferents camins per a nous indrets

No hi estem gaire acostumats. Ens agrada, perquè ens resulta més fàcil o també més còmode, mantenir aquelles inèrcies que fan rodar la vida pel mateix camí i no preocupar-nos gaire per ser més oberts i agosaradament creatius. Sabem que evangelitzar constitueix la vocació pròpia de l'Església, la seva identitat més profunda. I sabem, a més, que l'Església existeix per evangelitzar! Ni un privilegi ni un motiu de vanagloria. Més aviat un deure del qui s'ha enamorat de Jesús i el segueix. Però, per quins camins? Els de sempre? Els que havíem deixat o potser oblidat? La «nova» evangelització, tal com la veiem en aquests moments demana transitar per altres camins per tal de fer-nos presents en aquells nous indrets on el ritme de la vida pren altres dimensions de les que coneixem, on ja no es parla de Déu ni es respira en cristià, on es parla

de valors i s'obliden les arrels, on hi ha qui espera una presència nova i una paraula amiga que porti raons d'esperança, on sigui possible una nova forma de dialogar, de compartir, d'entendre's enmig d'una gran varietat d'opcions i estils de vida.

Ni els reclams de la massificació, ni l'obsessiva restauració de formes del passat, ni propostes d'acció excloents per principi, tenen avui carta de ciutadania per oferir amb llibertat i coherència la proposta de Jesús. Tindria sentit allò de «Jo faig que tot sigui nou!»? L'Evangeli per ell mateix convida a la recerca de nous camins en els quals trobem l'home i la dona d'avui, amb els seus anhels i preocupacions, segurament amb molta set de sentit, amb un desig profund d'amistat. Quan el bisbe em va enviar per primera vegada de rector a una parròquia nova, un

capellà amic em va dir: «Pensa que allà on vas Jesús ja fa temps que hi és!» Aquest consell sempre m'ha fet pensar, i sobretot ara, que allà on vaig, sigui on sigui, Jesús ja hi és, la qual cosa m'obliga a un reconeixement creient de la seva presència entre tanta bona gent, a ser un observador discret i humil de la seva forma de ser-hi i presentar-se, a descobrir i agrair que sempre habiti entre nosaltres. El misteri de l'Encarnació no és sols de Jesús, també és el nostre misteri de transitar per nous indrets, allà on sembla que no hi és o tenim la impressió que hi ha qui vol que no hi sigui. En la missió de fer present l'Evangeli portem Jesús i el seu missatge, però també podem estar contents que allà on siguem, encara que siguin nous llocs i hi anem per nous i diferents camins, Ell hi és i ens espera!

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona

Hivern: vida al ras

Davant de les baixes temperatures, es reforça l'atenció a les persones sense sostre

Rosa Maria Jané Chueca

Quan fa fred, no hi ha res més agradable que estar-se a casa amb la calefacció encesa, una tassa de caldo calent entre les mans i seure al sofà amb una manta per sobre... tanmateix, això no es troba a l'abast de tothom. Són moltes les persones que a les nostres ciutats es veuen obligades a viure al carrer, més ben dit, a sobreviure com poden enmig d'un hivern que, en el pitjor dels casos, s'emporta la vida dels més febles, dels que no poden suportar les baixes temperatures. Per això, les administracions públiques i les institucions privades incrementen en els mesos més freds de l'any l'atenció a les persones que no disposen d'un refugi.

A Lleida, per exemple, la Paeria aplica el Pla Iglú: «En un principi, el projecte només s'activava quan les temperatures s'apropaven als zero graus. Quan això passava, la Guàrdia Urbana oferia allotjament a les persones que estaven dormint al carrer. Això no obstant, l'any passat aquest projecte es va complementar amb l'allotjament hivernal de baixa exigència i, d'aquesta manera, durant els mesos de fred, sense tenir en compte la temperatura, vam obrir el pla perquè poguéssim donar allotjament a totes les persones en situació sense llar que ho demanaven», ens explica el tinent d'alcalde i regidor de Benestar Social i Ocupació de l'ajuntament de Lleida, Josep Presseguer.

Les persones sense llar poden anar directament a un establiment hotel·ler contractat per l'ajuntament de Lleida i dormir-hi, sense cap altra restricció que el fet de respectar el reglament de règim intern. A aquest establiment se li assigna un tècnic municipal, que és qui coordina l'actuació amb l'equip especialitzat en l'atenció a les persones sense llar. «Aquest any treballem conjuntament amb Càritas i la Fundació Social Sant Ignasi de Loiola», comenta Presseguer, «amb l'objectiu de disposar de voluntaris que permetin individualitzar l'acollida de les persones que demanen allotjament. També col·laborem en l'atenció social i educativa de les persones que més fan servir l'allotjament, buscant alternatives que els ajudin a sortir de la situació sense llar».

Una cosa que subratlla el regidor

Juan Lemus / Arrels Fundació

de Benestar Social i Ocupació és que és essencial «respectar les llibertats individuals. És cert que hi ha persones que encara rebutgen l'allotjament, però des que funciona l'allotjament de baixa exigència són ben poques». La directora d'Arrels-Sant Ignasi, Natàlia Méndez, afegeix que «una persona sense sostre és una persona com qualsevol altra, amb la seva història personal i la seva dignitat. Això sí, quan es troba deteriorada i malmesa, la seva història acostuma a ser dura i el seu present complicat, sense recursos econòmics, sense vincles d'afecte, a vegades amb problemes d'addicció generats per la mateixa situació d'inseguretat...».

Des de la Paeria s'apunta que a Lleida el 95% de les persones que atenen són homes, el 78% estrangers, amb unes edats que es mouen entre els 30 i els 50 anys. Per poder-les atendre, Josep Presseguer demana la col·laboració ciutadana que «a Lleida, és un fet. I així, a partir dels voluntaris, es demana als ciutadans i ciutadanes que si observen la presència de persones

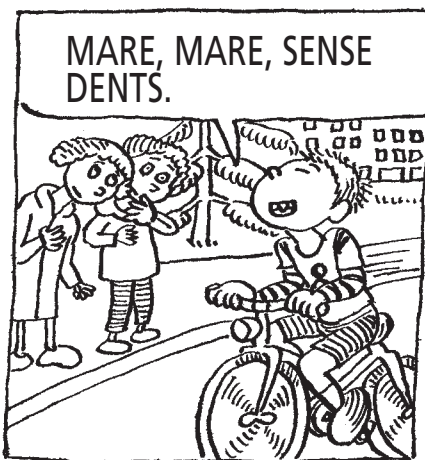
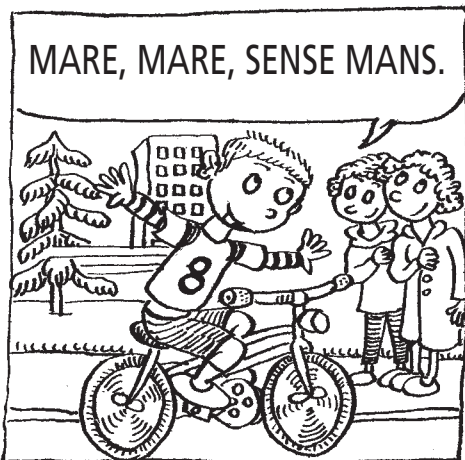
«Tothom corre el risc de quedar-se sense res i viure al carrer»

«Una persona sense sostre és com qualsevol altra, amb el seu historial i la seva dignitat»

dormint al carrer, ho comuniquin a la Guàrdia Urbana».

En aquests moments en què la crisi és més crua amb les retallades socials, Presseguer sosté que el programa Iglú es manté com l'any passat: oferir allotjament a tota persona que es trobi al carrer, durant els mesos de fred. «Quan parlem de benestar de les persones, i més en contextos de dificultats econòmiques reals, no podem renunciar ni retallar cap dels serveis que són imprescindibles en una ciutat que es presenta com a acollidora i que treballa infatigablement per ser justa», assegura. En aquest sentit, Natàlia Méndez indica que «és profundament injust que drets bàsics es vegin sistemàticament vulnerats. Cal l'esforç de tothom per aconseguir que tots puguem viure amb dignitat. I cal exigir als serveis públics que siguin garants de justícia social».

Arrels-Sant Ignasi ofereix diversos programes d'atenció, estructurats en dues etapes: apropament i tractament. L'apropament inclou programes dissenyats per respondre les necessitats

bàsiques, «l'afecte entès com una necessitat bàsica», explica Natàlia Méndez. Així, ofereixen un espai de centre obert (assistència social i serveis: sala d'estar, bugaderia, dutxes...), un servei d'aliments, un programa de reducció de danys i un altre de treball al carrer. La fase de tractament està pensada «per a persones que prenen la decisió de caminar decididament cap a la inclusió i volen deixar les seves addiccions», apunta la directora d'Arrels-Sant Ignasi. En aquest cas disposen d'una petita comunitat terapèutica, un programa ambulatori i una unitat dependent.

Resposta professionalitzada i global

Des del setembre de 2010, l'ajuntament de Tarragona disposa del Punt d'Atenció a Persones Sense Sostre (PASS), per donar una resposta professionalitzada i global a les necessitats plantejades per les persones sense sostre. Victòria Pelegrín, tinent alcalde de l'Àrea de Serveis a la Persona de l'ajuntament de Tarragona, afirma que «l'objectiu és promoure'n el desenvolupament personal i futura autonomia, afavorir l'accés als recursos

Dues víctimes mortals

L'any 2011 acaba amb la trista notícia de la mort de dues persones sense llar a les ciutats de Bilbao i Burgos, els dies 1 i 27 de desembre, respectivament. En tots dos casos, les Càritas diocesanes han lamentat públicament aquesta pèrdua de vides humanes, que posa de manifest l'extrema fragilitat i vulnerabilitat de les persones que viuen al carrer.

cas que els sense sostre no s'acullin als allotjaments que tenim previstos, els oferim mantes i un àpat calent. Tot i així, amb situacions d'alerta els equips són molt més insistents per garantir una pernoctació més segura», diu

de pas. Des del projecte d'Acollida se'ls fa la valoració i, si cal, la derivació als serveis socials especialitzats».

En aquests anys, el perfil i el nombre d'usuaris d'aquests serveis ha canviat. Així, Càritas Tarragona indica que fa uns quants anys la gent que arribava a la Casa de Sant Auguri «era gent que vivia al carrer, alcohòlica o drogadicta, procedents de famílies desestructurades, però això ja no és només així. Segons dades de la Fundació Bona Nit, enguany, per primera vegada, els vint llits que ofereix l'organització s'han ocupat. També s'ha detectat un increment de gent autòctona i una disminució de persones procedents de l'Europa de l'Est i del Marroc. A més, s'han afegit a aquest col·lectiu joves d'entre 20 i 30 anys, tendència que no era habitual fins ara».

Des de l'ajuntament tarragoní ens informen que aquest any s'han reforçat recursos com ara el Servei d'Acollida Residencial d'Urgència, el Servei de Residència Temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social i el servei de menjador social. Per la seva part, Càritas Tarragona ha intensificat el projecte Cafè i Caliu, que consisteix en l'atenció a les persones sense sostre, sense excloure altres persones que, per

diversos motius, puguin ser-ne beneficiàries. El projecte està encapçalat per Càritas interparroquial de Tarragona i es desenvolupa a la Casa de Sant Auguri. «Ofereix servei d'esmorzar, gestió d'allotjament a través de la Fundació Bona Nit i acompanyament a qualsevol programa que Càritas desenvolupa en aquests moments. Cafè i Caliu obre de 9 a 12 del matí, de dilluns a diumenge. Els aliments que s'ofereixen s'obtenen gratuïtament procedents d'empreses d'alimentació o donatius. També té servei de dutxes. És un projecte gestionat exclusivament per voluntaris.»

Problemàtica doble

El regidor de Serveis Socials de l'ajuntament de Girona, Eduard Berloso, ens comenta que la crisi actual té una problemàtica doble: «Augmenten les persones i els perfils de les persones sense llar, i empitjora la situació dels qui ja eren al carrer per manca d'oportunitats i esperança de cara al futur. Ara parlem d'homes adults separats o divorciats, joves amb problemes familiars, homes i dones de més nivell educatiu i cultural, drogadictes, malalts mentals, immigrants. Ha augmentat el nombre de transeünts per l'absència d'oportunitats al mercat laboral. El perfil de necessitats és molt divers. És un fenomen multidimensional i complex.»

Des de l'ajuntament gironí s'impulsa el Consorci Centre d'Acollida i Servei Social La Sopa. La intervenció amb persones sense llar demana una atenció integral. «No parlem només de la necessitat de tenir un sostre, també parlem de la manca de salut, de feina, de suport familiar, de soledat i aïllament», diu Berloso. Càritas diocesana de Tarragona ho resumeix així: «Necessiten sentir-se escoltats i acompanyats.»

Des del Consorci La Sopa s'ofereix a les persones que viuen al carrer un ventall de serveis per poder assolir l'autonomia personal i la inclusió social, des de l'assistència a les necessitats bàsiques d'allotjament, alimentació, higiene, bugaderia, informació i orientació, exigència baixa, habitatges d'inclusió i alternatives d'inserció, enumera Eduard Berloso. I afegeix: «Hem ampliat les places per dormir, 17 llits més. També hem incrementat el nombre de persones que poden utilitzar el servei de menjador. Els dies més freds s'activa un pla d'emergència i s'acull tot aquell que ho demana. Hem hagut de reforçar i augmentar els horaris d'atenció social. I hem organitzat els diferents serveis i activitats per optimitzar tots els recursos que tenim per poder atendre la creixent demanda de serveis.»

Creu Roja Catalunya també ha activat l'operació fred. Consisteix a fer itineraris per diferents zones on saben que dormen persones al carrer o aixoplugats en caixers per oferir, a qui voluntàriament ho vol, un espai alternatiu d'allotjament. Anna Garcia, responsable d'Intervenció Social de Creu Roja a Barcelona, assegura que «en els darrers anys es detecta que cada vegada baixa l'edat de les persones ateses i que, amb la crisi actual, les dificultats per trobar feina són enormes i, en conseqüència, es complica enormement el fet de

Voluntaris fent el recompte de persones que viuen al carrer.

socials i sanitaris disponibles, afavorir-ne la integració social i laboral, respectant en cada moment la voluntat de ser ateses. A més, es posen a la seva disposició diversos recursos com ara pernoctacions en pensió, serveis de dutxes juntament amb Càritas i places de menjador en establiments de restauració.

De l'1 de novembre al 30 d'abril la Fundació Bona Nit posa a disposició 20 places d'allotjament en una pensió (ambesmorzar inclòs). L'ajuntament de Tarragona té un conveni amb aquesta entitat on participa amb 18.500 euros per a aquesta atenció. A més, quan es decreta l'alerta per baixes temperatures s'activa l'Operació Iglú que, «en

Victòria Pelegrín, encara que reconeix que «legalment no tenim capacitat per obligar les persones que volen dormir al carrer a deixar de fer-ho».

Càritas diocesana de Tarragona, mitjançant un conveni amb la fundació Bona Nit, gestiona el projecte d'atenció a les persones de desemparament i sense sostre a l'hivern. Des de Càritas, ens expliquen que «el servei d'acollida als sense llar es fa a la Casa de Sant Auguri de Tarragona i l'allotjament, esmorzar, servei de consigna, rentar la roba i atenció psicològica a la pensió Carme. D'altra banda, les Càritas parroquials donen cobertura a les necessitats bàsiques dels sense llar o persones sense recursos que es troben

«Sant'Egidio podria explicar moltes històries d'amistat amb els pobres que troben als carrers de Barcelona»

poder superar a curt termini la situació d'exclusió».

Enguany Creu Roja Catalunya no ha adoptat cap mesura extraordinària perquè «ja treballem des de fa dos anys en l'augment del nombre de places en albergs segons les necessitats. Evidentment el pressupost que es destina a aquesta mena d'ajuda ha augmentat respecte de l'any passat». Anna Garcia aprofita també per llançar una reflexió: «La societat canvia molt ràpidament i la crisi actual ha posat en evidència —si algú no ho havia pensat— que no hi ha res segur i que tots podem tenir moments de dificultat greus, i córrer el risc de no poder superar aquesta situació. Tothom corre el risc de quedar-se sense res i viure al carrer.»

Una relació d'amistat

Des de fa més de 20 anys la Comunitat de Sant'Egidio surt al carrer per trobar-se amb les persones que viuen al ras i oferir-los la seva amistat i ajuda. Setmanalment es troben amb 250 persones. A l'hivern, aquesta presència s'intensifica. Sant'Egidio podria explicar moltes històries d'amistat amb els pobres que troben als carrers de la Ciutat Comtal. «Comencem aturant-nos per intercanviar dues paraules a la vorera, una petita ajuda, un entrepà, una sopa calenta... i d'aquí sorgeixen itineraris sorprenents per rescatar i alliberar de la necessitat, veritables resurreccions de persones colpejades per la duresa de la vida que tornen a trobar una relació personal, en l'amistat i en el gastar-se pels altres, per un futur millor», ens explica Raquel Sancho, responsable del Servei a persones sense sostre de la Comunitat de Sant'Egidio.

A més de les necessitats bàsiques, les persones sense llar reclamen sobretot «una dignitat que van perdre en el moment que van començar a viure al carrer», insisteix Sancho. «Per això, la reconstrucció d'un entorn d'amistat personal i familiar que la Comunitat de Sant'Egidio viu amb ells els cobreix de la necessitat més humana. Per a molts, és la família que no tenen.»

Així, Raquel Sancho no es cansa de repetir que «en una societat fragmentada, feta de petits mons i de molta gent que està sola, no és irrellevant crear espais on poder estar junts, és més, ens sorprèn que una cosa tan simple pugui guarir tantes malalties: la soledat dels ancians, la no-acollida dels estrangers, el menyspreu dels rodamons, el prejudici cap al qui és diferent, d'una altra cultura... La trobada amb gent tan diversa, d'edats, procedència, religions i cultures diferents, sempre és una manera humana i original de conrear "l'art de conviure", tan necessari en la nostra societat. La diversitat és el secret i una riquesa: la de compartir i alegrar-se amb qui és diferent».

El conseller de Serveis Socials de l'ajuntament de Girona, Eduard Berloso, ens recorda que darrere d'una persona que viu al carrer «hi ha un llarg procés de desestructuració personal. Parlem de persones que han tingut una família, una feina, salut, però que, desgraciadament, un conjunt de circumstàncies les ha portat on són ara. La situació dels sense llar és un procés generat i condicionat

La Casa de Sant Auguri, a Tarragona, ofereix ajuda a les persones sense llar.

«Ni l'accés a l'habitatge ni l'accés al treball no són gens fàcils i això encara allarga més els processos d'inclusió»

«Els drets socials no són un regal per a la persones en situació de pobresa, ja que l'atenció que reben és un dret»

per factors tant socioeconòmics com socioculturals». Per això, considera que és important donar-ne a conèixer la problemàtica i facilitar-ne la comprensió i el compromís social per evitar el rebuig i l'estigmatització, «també per

reclamar polítiques d'habitatge per a col·lectius vulnerables i exclosos, per promoure llocs de treball en empreses d'inserció sociolaboral, en definitiva, més recursos per a la prevenció integral en relació amb l'habitatge, la feina, la salut i la defensa dels drets en general».

Des de Càritas diocesana de Tarragona es demana que es «protegeixin els drets de les persones sense llar, que les administracions impulsin polítiques decidides per posar fi a la situació dels sense sostre. Cal tramitar les sol·licituds d'empadronament, disposar de punts d'informació als edificis públics perquè aquestes persones siguin ateses, informades, assessorades... Cal fer una crida a la societat perquè reconegui que els drets socials no són un regal per a les persones en situació de pobresa, ja que l'atenció que reben és un dret».

Eduard Berloso es mostra totalment convençut que és possible recuperar les persones sense llar: «Crec fermament en la possibilitat de les persones de canviar i millorar la seva vida. El nostre objectiu és ajudar-les a recuperar el màxim d'autonomia possible.» Opina el mateix Natàlia Méndez, directora d'Arrels-Sant Ignasi: «Per descomptat! Respectant el seu procés, ajudant-les a sentir-se de nou estimades (cosa que significa estimar-les de nou), estar-s'hi al costat, i a poc a poc es van flexibilitzant estructures i van confiant de nou en els altres i en ells mateixos, i s'atreveixen a fer passos cap a la inclusió. El procés és llarg, depèn d'ells i de la nostra capacitat d'acompanyar, i cal dir que el context no ens ho facilita gaire. Ni l'accés a l'habitatge ni l'accés al treball, elements imprescindibles per estar "normalitzat", no són gens fàcils i això encara allarga més els processos d'inclusió.»

*** RàdioEstel**

**DE
MATINADA**

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.30 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

Una selva de ciment

Testimoni d'un home que ha viscut vuit anys al carrer

R. M. J.

Barcelona

Avui he conegut en V. Ens hem trobat al taller ocupacional d'Arrels Fundació. Allà persones sense sostre poden ocupar el seu temps i recuperar hàbits personals i socials, a través d'activitats artesanals i de manipulació.

V. té 47 anys, tot i que n'aparenta uns quants més. És un home corpulent i segurament la seva constitució física li ha permès suportar vuit anys vivint al ras, al carrer. La seva història té molt en comú amb les històries de tantes persones que viuen al carrer, encara que en el seu cas és una mica més rocambolesca.

V. va sortir de la seva Cuba natal en pastera, cap a Miami, fugint del règim castrista i amb la il·lusió de començar una nova vida als Estats Units. Enrere deixava les seves arrels, la família, els fills... Va tenir la mala sort que l'embarcació fos interceptada per la marina nord-americana. El resultat: deportació a Guantánamo. Allà va estar-s'hi un any i mig fins que gràcies a uns capellans espanyols va poder arribar al nostre país. D'això, en fa 16 anys.

Espanya li oferia el que semblava la terra promesa. La Creu Roja es va encarregar de facilitar-li estudis, feina... i va començar a enviar diners regularment a casa. Però el que semblava el final feliç d'un malson, va resultar precisament el contrari. V. va caure en el món de les drogues i l'alcohol, unes addiccions que el van dur al carrer, a dormir en caixers, a la platja... i així començava el seu infern entre Canàries, Madrid i Barcelona... vuit anys de malviure al carrer.

Estem asseguts en un despatx d'Arrels i em costa imaginar-me la vida que ha portat V. Mirant-li als ulls intento posar imatge al que m'explica, però és difícil posar-se en la seva pell. Gairebé em sembla irreal el que em diu, però el cert és que és una realitat molt palpable a les nostres ciutats. I el que és pitjor, mireu cap a una altra banda com si no formés part de la nostra vida perquè ens molesta veure aquesta situació.

V. s'explica amb facilitat, no té problema per dibuixar la vida al carrer amb tot tipus de detall: «El carrer és una selva de ciment. La gent és molt salvatge: hi ha baralles, robatoris, et prenen el lloc on dorms... sempre hi ha problemes. El carrer et fa molt egoista.» I afegeix: «És difícil conviure al carrer, encara que puguis fer algun amic.»

Mentre conversem, m'he de treure l'abric perquè per la calefacció em comença a fer nasa. I, mentrestant, V. recorda que el pitjor del carrer és el fred: «Sobretot a l'hivern, perquè et roben les mantes, el matalàs... et despertes amb molt de fred, de nit, has de buscar un altre lloc per dormir...»

Viure al carrer esdevé una escola de supervivència: cal aprendre a trobar aliment a les papereres i contenidors, roba a les escombraries, un lloc més o menys tranquil per dormir... Alguna vegada, em comenta V., «la gent em donava diners, mantes, roba, aliment... una vegada un noi ens va donar un

Arrels Fundació / Juan Lemus

sobre amb 400 euros per a tot un grup. Vam començar a barallar-nos, va haver-hi batusses pels diners. I finalment, jo em vaig beure la meva part perquè tot el que treia era per a vi».

V. té un problema important amb l'alcohol, una cosa que, de fet, arrossega des de Cuba. Reconeix que aquesta addicció li ha fet perdre feines, amics i gairebé la família, i que només li ha donat disgustos i una hepatitis C. Va aconseguir superar les drogues, però no l'alcohol. És conscient que ha de deixar la beguda, però, com ell mateix diu, «pot més que jo».

Rebuig ciutadà

«La majoria de la gent ens rebutja, ens miren com si fóssim gossos llançats al carrer... fins i tot hi ha gent que m'ha arribat a escopir», explica dolgut. La seva història és semblant a la d'altres persones que viuen al carrer i que no responen necessàriament als clixés que ens n'hem fet. No sempre la marginació és l'única explicació perquè una persona acabi al carrer. Possiblement si l'alcohol no tingués tant de poder sobre V., mecànic d'avions de professió, estaria treballant i, amb una mica de sort, amb la seva família.

Malgrat la duresa de la vida al ras, V. repassa els moments viscuts durant aquests vuit anys i és capaç de trobar-ne de bons. Un d'ells és «quan aconseguia estalviar una mica de diners i podia anar a una pensió. Dormia, em dutxava, m'afaitava i em sentia molt bé. Al carrer només em dutxava un cop a la setmana i em canviava de roba de tant en tant».

Per Nadal és quan més es pateix la soledat, la fredor del carrer... són dies molt tristos per a les persones que viuen al carrer. Així ho recorda V. En aquests moments és quan més es desitja tenir a prop la família, els seus paisans, la seva Cuba natal.

«Viure al carrer esdevé una escola de supervivència: cal aprendre a trobar aliment a les papereres i contenidors, roba a les escombraries, un lloc més o menys tranquil per dormir»

«La majoria de la gent ens rebutja, ens miren com si fóssim gossos llançats al carrer»

Una nova vida

La vida de V. va començar a canviar quan personal d'Arrels el va trobar al carrer i el va dur al centre d'acollida, on va viure mig any. D'allà va passar a un centre d'alcohòlics (un mes ingressat) i, finalment, a un pis compartit, on procura «ser un bon veí», m'assegura. Ja fa tres anys de la seva sortida del carrer. «Estic content, encara que continuo depenent de l'alcohol. He estat en diversos centres de rehabilitació i sempre torno a caure-hi, però ara fa dos mesos que no prenc res», explica

aquest cubà de parla reposada i gestos tranquils.

Ara es troba bé, pren medicaments i de moment guanya la batalla a l'alcohol, tot i que encara és massa d'hora per cantar victòria. Als matins assisteix al taller ocupacional d'Arrels Fundació, on fa treballs manuals fins a les 13.00. Avui ha fet una excepció per parlar amb mi... A la tarda marxa cap a Les Rambles, on seu i passa la tarda entretingut mirant la gent. «I veus cada cosa...!», comenta divertit.

Però no és aquesta la vida que vol V. A Cuba té dos fills, un nen i una nena, de 22 anys. I un nét de 3. La seva família sap quin tipus de vida porta a Barcelona, coneix els seus problemes, l'addicció a la beguda... «El meu fill vol que torni a Cuba i jo voldria tornar, però els meus papers diuen que sóc apàtrida i no puc entrar-hi. Somnio amb estar amb la meua família, treballar, deixar la beguda...»

La família i el desig de tornar a la seva pàtria són les il·lusions de V., especialment la família, que no li ha girat mai l'esquena. El seu fill intenta que deixi la beguda «amençant-lo» amb deixar de parlar-li si no ho aconsegueix.

V. ja no viu al carrer, però no s'ha oblidat del que és aquesta selva de ciment. Per això, sempre que pot, «quan veig algú al carrer, si tinc diners li dono alguna cosa, o aliments. Hi ha un moment en què t'acostumes a viure al carrer, encara que sigui una cosa horrible».

El carrer l'ha fet més fort, perquè cada dia has de lluitar pel lloc, per l'aliment... V. no va voler anar mai a un alberg municipal «perquè t'imposen moltes normes i requisits... A Arrels és diferent, és com un hotelet per a mi».

En es seves paraules es deixa entreveure esperança; en els seus ulls, el misteri del que ha viscut i patit als seus 47 anys i que no ens podem ni imaginar.

«La gent prefereix deixar de comprar menjar abans que perdre la casa»

Carme Trilla, responsable del Servei de Mediació en l'Habitatge de Càritas de Barcelona

Carme Munté

Hi havia una imatge que veia per televisió i que li encongia el cor: la de les famílies desnonades per impagament del lloguer o del deute hipotecari. Potser és que hi veia una plasmació actual de Josep i Maria, que fa 2.000 anys, vagant per Betlem, van haver de donar a llum el seu fill en un humil pessebre. Per això, va voler fer un important donatiu econòmic a Càritas de Barcelona amb l'objectiu d'evitar els desnonaments. No sabem el nom del donant, però sí del servei que ha estat possible gràcies a la seva generositat. El 12 de setembre va començar a funcionar el Servei de Mediació en l'Habitatge, dirigit per Carme Trilla, exsecretària d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya, que lidera un equip de cinc professionals i vint voluntaris amb l'objectiu d'evitar engrossir el nombre dels sense sostre.

La franja entre tenir o no un habitatge és cada vegada més prima?

La pèrdua de l'habitatge és segurament la pitjor situació en què es pot trobar una família. No tenir menjar és molt dur, però hi ha una xarxa social molt important que proporciona lots d'aliments; en canvi, no tenir un sostre és una situació insalvable i és com el reconeixement màxim del fracàs personal. La gent prefereix deixar de comprar menjar abans que perdre la casa. Per això el fet que la gent deixi de pagar la hipoteca de la primera residència és molt recent, i els bancs ho saben perfectament. Respon a dos fenòmens: d'una banda, la inflació del preu dels habitatges i, de l'altra, la situació d'atur i la disminució d'ingressos familiars. D'aquesta manera, ens trobem que al col·lectiu actual dels sense sostre se'ls afegeixen ara les persones en risc de trobar-se al carrer, i que poden ser quantitats superiors i més difícils de reconduir. Actualment patim les conseqüències d'una legislació feble en matèria de dret a l'habitatge i de l'explosió de la bombolla immobiliària. La suma d'aquestes dues coses ens porta a una fragilitat enorme per a moltes famílies.

Com es pot invertir aquesta situació?

Disposant d'un parc públic d'habitatges important, ja que actualment és insuficient, o bé entendre tots plegats que ens calen habitatges de lloguer més assequibles, és a dir, a uns preus molt per sota dels actuals. Ara, justament, tenim el gran avantatge de disposar d'un estoc d'habitatges molt gran que no s'estan col·locant, sobretot propietat de les entitats financeres però també de promotors privats. Hauria d'haver-hi un pacte estatal segons el qual aquests habitatges passessin automàticament a formar part d'una oferta de lloguer assequible a un preu d'entre 150 i 250 euros. Amb tot, les mateixes entitats financeres o els propietaris particulars en el fons encara confien que algun dia els podran vendre i, esperant això, fins i tot prefereixen tenir-los buits. Això és una aberració.

Malgrat les reticències, es nota

«Hauria d'haver-hi un pacte estatal que possibilités una oferta de lloguer assequible a un preu d'entre 150 i 250 euros»

un cert canvi de rumb per part de les entitats financeres?

Hi ha una diferència important segons les entitats i segons el seu grau d'implicació en la crisi. N'hi ha que clarament treballen en aquest sentit de preferir llogar els seus habitatges abans que tenir-los buits, però la veritat és que costa que sigui una via compartida de forma general. Potser l'any 2012 veurem alguna iniciativa en aquest sentit de tenir un pacte social en l'àmbit estatal. De fet, la reflexió ja està sobre la taula. És que estem parlant de més d'un milió d'habitatges buits a tot Espanya!

Però mentre s'acaben de decidir, tenim el problema diari de gent que es queda sense casa... Com va néixer el Servei de Mediació en l'Habitatge de Càritas?

Va néixer gràcies a una donació econòmica d'un particular que va posar com a condició que els diners es destinessin a evitar que la gent es quedés sense casa. Això va portar a una reflexió profunda dins de Càritas, perquè suposava atendre un nou perfil de persones que, si bé no definiríem com a excloses, sí que corrien el perill d'estar-ho. La conclusió, per tant, va ser que calia ajudar-les a títol preventiu. Certament, comporta un canvi de concepte en la forma de treballar de Càritas, i fins i tot, porta certes dificul-

tats de comprensió. A més, tampoc no se sabia gaire bé com gestionar aquell donatiu. Per això, quan el director de Càritas, Jordi Roglà, em va proposar de col·laborar amb l'entitat i em va comentar aquest tema pendent, vaig plantejar la possibilitat de muntar un servei de mediació.

Es tracta d'un servei similar al de l'Ofideute que va impulsar en la seva etapa de secretària d'Habitatge?

Sí, però també amb algunes diferències. En primer lloc, la diferència territorial, perquè l'abast d'acció de l'Ofideute és tot Catalunya. En segon lloc, així com a la Generalitat només tractàvem la problemàtica de l'impagament del crèdit hipotecari, a Càritas vam incloure també la del lloguer. I, de fet, ha estat un gran encert perquè hem de tenir en compte que un 50% dels casos que ens arriben

són per dificultats a l'hora de pagar el lloguer. I la tercera diferència és que a Càritas comptem amb el fons econòmic del donant, que ens permet arribar a acords amb bancs o amb propietaris de pisos precisament perquè podem tancar alguns forats. Fins i tot des de l'Ofideute de la Generalitat ens demanen a nosaltres, per a alguns casos concrets, que posem els diners que els permetin tancar alguna operació.

Heu aconseguit uns setanta casos resolts en només tres mesos de funcionament. Quina és la clau de l'èxit?

El fet que el diàleg amb les entitats financeres sigui a un mateix nivell. No és el mateix una persona particular que davant d'un contracte hipotecari no sap a penes interpretar-lo, que un dels nostres experts que poden dialogar i pactar en igualtat de condicions amb les entitats bancàries. També ha estat molt important que les entitats ens hagin proporcionat un interlocutor únic, cosa que agilitza i facilita molt el diàleg i el fet d'arribar a acords. D'aquesta manera, les entitats financeres responen, bé sigui perquè el que nosaltres els plantejem és raonable, en el sentit que hi ha una feina tècnica ben feta; bé sigui perquè Càritas

compta amb un gran prestigi social; bé sigui perquè som capaços d'aportar una determinada quantitat econòmica. Pel que fa als propietaris de pisos de lloguer, hem aconseguit en molts casos una rebaixa del preu, cosa que jo sincerament no m'esperava. En aquest sentit, la gent reconeix el problema i moltes vegades prefereix conservar el llogater abans que guanyar-hi més diners.

Com es resolten els casos?

El primer objectiu és arribar a un acord amb l'entitat financera o amb el propietari per tal de canviar les condicions del préstec o del contracte de lloguer. Si no ho aconseguim, demanem a les entitats financeres la dació en pagament; és a dir, que es quedin la propietat de l'habitatge però que permetin que la família hi continuï vivint com a llogatera. Aquesta fórmula, però, és possible en pocs casos perquè depèn totalment de la bona voluntat de l'entitat financera. Associat a això, tenim el problema del deute pendent, una autèntica llosa per a les famílies que, tot i haver perdut l'habitatge, han de continuar pagant el deute hipotecari que no queda cobert amb el valor del pis. En aquest sentit, puc dir que hem aconseguit força casos de rebaixes importants del deute pendent per part d'aquelles entitats financeres que són conscients que segurament no el cobraran mai, almenys en la seva totalitat.

És la seva manera d'entonar un mea culpa?

Sí, perquè les entitats, en molts casos, són conscients que no haurien d'haver induït les persones a contractar hipoteques que ja es veia que no podrien afrontar. Aquest reconeixement, que s'insereix en el terreny ètic i moral, malauradament no sol tenir una traducció pràctica. Però, en canvi, sí que en algunes entitats s'adopta una actitud realista consistent a admetre que la totalitat del deute difícilment la cobraran mai i que, per tant, els val més admetre una rebaixa, reconèixer la pèrdua i enllestir el tema, en lloc de passar-se la vida enganyant la pròpia comptabilitat i amargant les persones deutors.

I pel que fa als casos no resolts?

Són els casos de famílies que es queden al carrer. Aleshores, els ajudem a buscar un pis de lloguer a un preu més baix del que estaven pagant i els ajudem a pagar la fiança corresponent. En altres casos, els proporcionem habitatge nosaltres. Ara mateix, estem buscant pisos per tal d'ampliar l'actual parc de 150 habitatges de Càritas per acollir persones que no tenen llar. El dia 22 de desembre vam començar a entregar les claus de 30 pisos que ens ha cedit l'Agència de l'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Amb la posada en marxa d'aquest servei, Càritas atén un nou perfil d'usuaris. Quines són les seves característiques?

Són famílies amb fills que, en quedar-se a l'atur, no poden fer front al lloguer o a la hipoteca. En més d'un 50% són gent nacional que tenen entre 30 i 55 anys.

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Autèntica LLAR-RESIDÈNCIA, quatre places disponibles, preu a negociar.

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

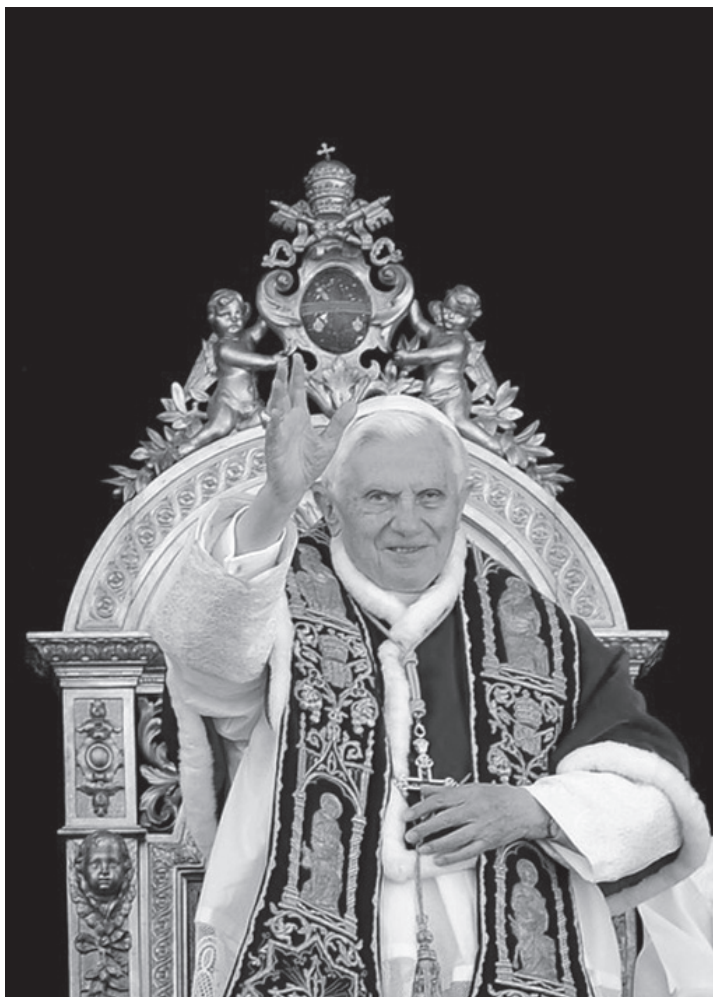
Reconèixer que necessitem ajuda, primer pas per a la salvació

Benedicció «Urbi et orbi» de Benet XVI

Gaudium Press
Ciutat del Vaticà

Milers de fidels es van aplegar el 25 de desembre, a la plaça de Sant Pere, per escoltar el tradicional missatge nadalenc del Papa i rebre'n la benedicció *Urbi et orbi*. «Crist va néixer per a nosaltres! Glòria a Déu a dalt del cel i pau a la terra als homes: que a tothom arribi l'eco d'aquest anunci de Betlem, que l'Església catòlica fa ressonar per tots els continents, sense mirar fronteres nacionals, lingüístiques i culturals. El Fill de la Mare de Déu va néixer per a tothom; és el Salvador de tots», va dir inicialment.

Recordant una antiga antífona lingüística en la qual Jesús és invocat com a Emmanuel, rei i legislador, esperança i salvació dels pobles, el Pontífex va expressar: «Vine a salvar-nos, Senyor Déu nostre.» Segons Benet XVI, aquest clam és el «crit de l'home de qualsevol temps que,

Segons el Papa, aquest mal és la separació de Déu, «l'orgull presumptuós de l'home de fer el que li ve de gust, de competir amb Déu i substituir-lo, de decidir el que està bé i el que està malament, de ser el senyor de la vida i de la mort. Aquest és el gran mal, el gran pecat, del qual nosaltres, homes, només ens podem salvar confiant-nos a l'ajuda de Déu».

Per al Pontífex, el fet de cridar a Déu demanant ajuda ja demostra que mereixem ser salvats i que serem salvats. «Déu és el Salvador, nosaltres som els qui estem en perill. Ell és el metge, nosaltres som els malalts. El fet de reconèixer-ho és el primer pas per a la salvació, per a la sortida del laberint on nosaltres mateixos, amb el nostre orgull, ens tanquem.» I va afegir: «Jesucrist és la prova que Déu escolta el nostre crit.»

El Papa va explicar que la resposta donada per Déu, en Crist, al crit de l'home, va superar i supera

infinítament les expectatives de l'home: «Només el Déu que és amor i l'amor que és Déu podia escollir salvar-nos a través d'aquest camí, que és certament el més llarg: el camí de la reconciliació, el diàleg i la col·laboració.»

Al final del seu missatge, Benet XVI va demanar als fidels que s'uneixin espiritualment als qui travessen situacions particularment difícils. En aquest sentit, va invocar auxili diví per a les poblacions de la Banya d'Àfrica, «que pateixen fam a causa de les penúries, de vegades encara agreujades per un estat persistent d'inseguretat», i també va demanar al Senyor que consoli les poblacions del sud-est asiàtic, particularment de Tailàndia i les Filipines, «que es troben en greus situacions d'emergència a causa de les recents inundacions».

El Bisbe de Roma també va demanar pau i estabilitat a la Terra on Jesús «va escollir venir al món», i va encoratjar a reprendre el diàleg entre israelians i palestins; va clamar perquè la violència a Síria s'aturi, i perquè hi hagi plena reconciliació i estabilitat a l'Iraq, l'Afganistan, Myanmar, així com als països del nord de l'Àfrica, del Pròxim Orient i del Sudan del Sud.

El Papa demana renunciar a l'obsessió per les coses materials

AICA / Ciutat del Vaticà

Durant la missa de la Nit de Nadal a la basílica de Sant Pere, el Papa va demanar als fidels que renunciïn «a l'obsessió per les coses materials, mesurables i tangibles» i deixin que Déu «els faci senzills». Va lamentar que el Nadal hagi esdevingut «una festa de comerços, les llums dels quals fan desaparèixer el misteri de la humilitat de Déu, que ens convida a la humilitat i la senzillesa». El Pontífex va convidar els cristians a «travessar amb la mirada les façanes enlluernadores d'aquest temps fins a trobar al darrere l'Infant al pessebre de Betlem, per descobrir així la veritable alegria i la veritable llum», alhora que va demanar «per tots els qui han de viure el Nadal en la pobresa, en el dolor, en la condició d'emigrants, perquè aparegui davant seu un raig de la bondat de Déu».

A més, el Papa va recordar que si els cristians volen «trobar el Déu que es va aparèixer com un nen», han de «baixar del cavall de la raó il·lustrada» i «deposar les falses certeses, la supèrbia intel·lectual, que impedeix percebre la proximitat de Déu». Així, va destacar que els cristians han de seguir «el camí interior de sant Francesc», que és «el camí vers aquella extrema senzillesa exterior i interior que fa el cor capaç de veure-hi» i prostrar-se per «poder entrar pel portal de la fe i trobar Déu, que és diferent als nostres prejudicis i les nostres opinions» perquè «s'amaga en la humilitat d'un nen recent nascut».

D'altra banda, Benet XVI va exhortar els cristians a ser «constructors de pau» en aquest moment «en què el món està constantment amenaçat per la violència a molts llocs i de diverses maneres». I va demanar a Déu que «demostris el seu poder» i faci que «les vares de l'opressor, les túniques plenes de sang i les botes eixoradores dels soldats siguin llençades al foc» perquè «la pau vingui a aquest món». «Déu s'ha manifestat, ho va fer com a infant. Precisament així es contraposa a tota violència i porta un missatge que és pau. Clamem al Senyor: tu, el Déu poderós, has vingut com a infant i et vas mostrar a nosaltres com el que ens estima i mitjançant el qual l'amor vencerà.» D'aquesta manera, deia el Papa, ens va fer comprendre que «hem de ser constructors de pau. Estimem el teu ésser infant, la teva no-violència, però patim perquè la violència continua al món».

I va concloure: «El Nadal és Epifania: la manifestació de Déu i de la seva gran llum en un infant que va néixer per a nosaltres.»

«El fet de cridar a Déu demanant ajuda ja demostra que mereixem ser salvats i que serem salvats»

sol, se sent incapaç de superar dificultats i perills. Necessita posar la mà en una mà més gran i més forta, una mà que des de Dalt s'estengui cap a ell».

Per al Bisbe de Roma, aquesta mà més forta és Jesús: «Ell és la mà que Déu va estendre a la humanitat, per fer-la sortir de les arenes movedisses del pecat i deixar-la dreta sobre la roca, la roca ferma de la seva Veritat i el seu Amor (cf. Sl 40,3)», va destacar Benet XVI, que també va explicar que el nom de Jesús vol dir Salvador: «Ell va ser enviat per Déu Pare per salvar-nos, sobretot del mal més profund que trobem en l'home i en la història.»

Condemna vaticana als atemptats de Nigèria

Gaudium Press / Ciutat del Vaticà

El 26 de desembre, durant el rés de l'Àngelus, Benet XVI va manifestar la seva reprovació als atemptats succeïts el dia de Nadal a Nigèria: «El Nadal desperta en nosaltres, de manera encara més forta, la pregària a Déu perquè aturi les mans dels violents, d'aquells que sembren mort; i perquè la justícia i la pau regnin al món. Mentrestant, la nostra terra continua sent tacada

per la sang d'innocents.» En acabar l'exhortació, el Papa va fer una crida perquè la seguretat i la tranquil·litat siguin recuperades: «En aquest moment, vull repetir un cop més, amb fermesa: la violència és un camí que condueix exclusivament al dolor. El respecte, la reconciliació i l'amor són els camins per arribar a la pau.»

Per la seva part, el portaveu del Vaticà, el pare Federico Lombardi, va assegurar que «l'atemptat contra

l'església a Nigèria, precisament el dia de Nadal, manifesta, infeliçment, una vegada més l'odi cec i absurd que no té cap respecte per la vida humana». Segons el P. Lombardi, l'atemptat contra l'església catòlica a Madalla «busca suscitar i alimentar encara més l'odi i la confusió». I va afegir: «Estem a prop del patiment de l'Església nigeriana i de tot el poble tan afectat per la violència terrorista, fins i tot en aquests dies que haurien de ser d'alegria i pau.»

Els ensenyaments de la Jornada Mundial de la Joventut

El Papa fa balanç de l'any eclesial davant de la cúria romana

Zenit
Ciutat del Vaticà

A la Sala Clementina del palau apostòlic, Benet XVI va rebre en audiència els cardenals, els membres de la cúria romana i de la Casa del Govern de la Ciutat del Vaticà per a la presentació dels auguris natalicis. En la trobada, el Papa va adreçar als presents un discurs en què va fer balanç de l'any eclesial. Es va aturar en la Jornada Mundial de la Joventut de Madrid (JMJ).

Després d'agrair als presents la seva dedicació a l'Església, va afrontar la crisi econòmica i financera que viu especialment Europa. Una crisi, va dir, que, en darrera instància, «es tracta d'una crisi ètica que amenaça el vell continent». «Tot i que no es troben en discussió valors com ara la solidaritat —va afegir—, el compromís pels altres, la responsabilitat pels pobres i els qui pateixen, manca, però, amb freqüència, la força que els motivi, capaç d'induir les persones i els grups socials a renúncies i sacrificis.»

D'aquesta crisi, va assenyalar, «sorgeixen preguntes molt fonamentals: on és la llum que pot il·luminar el nostre coneixement, no només amb idees generals, sinó amb imperatius concrets? Aquestes són preguntes a les quals ha de respondre el nostre anunci de l'Evangeli, la nova evangelització, perquè el missatge arribi a ser esdeveniment, l'anunci esdevé vida». Per al Papa, el gran tema d'aquest any, com també dels pròxims, és «com anunciar l'Evangeli». «De quina forma la fe, pel fet de ser força viva i vital, pot arribar a ser avui realitat?», es va preguntar, i va afirmar que «tots els esdeveniments eclesials de l'any que acaba han estat relacionats amb aquest tema».

Va recordar els viatges a Croàcia, a Espanya, a Alemanya i al Benín. Va qualificar també d'«inoblidables» els viatges a Venècia, San Marino, Ancona i Calàbria. Sense oblidar la trobada entre les religions i entre persones en recerca de veritat i de pau a Assís: «Una jornada concebuda com un nou impuls en el pelegrinatge cap a la veritat i la pau.»

Va tenir paraules plenes d'afecte per als africans: «...la trobada a l'Àfrica amb la joiosa passió per la fe ha estat un gran alè. Allà no es va percebre cap senyal del cansament de la fe, tan difós entre nosaltres, cap tedi de ser cristians, com es percep cada vegada més en nosaltres. Amb tants problemes, patiments i penes com hi ha certament a l'Àfrica, sempre s'experimentava, però, l'alegria de ser cristians, de restar sostinguts per la felicitat interior de conèixer Crist i de pertànyer a la seva Església. D'aquesta alegria neixen també les energies per servir Crist en les situacions més angoixoses de patiment humà. Per posar-se a la seva disposició, sense replegar-se en el propi benestar. El fet de trobar aquesta fe disposada al sacrifici, i precisament per això alegre, és una gran medicina contra el cansament de ser cristians que experimentem a Europa.»

Cinc claus de la JMJ

I va qualificar de «magnífica experiència» la Jornada Mundial de la Joventut, a Madrid, una altra «medicina contra el cansament de creure». «Ha estat una nova evangelització viscuda», va afirmar. «Cada vegada amb més claredat es perfila en les Jornades Mundials de la Joventut una manera nova, rejuvenida, de ser cristià, una manera que va sintetitzar en cinc punts.

Primer, «hi ha una nova experiència de catolicitat, la universalitat de l'Església. Això és el que va impressionar de sobte els joves i tots els presents: venim de tots els continents i, encara que mai no ens hem vist abans, ens coneixem». Segon: «D'aquí neix després una nova manera de viure l'aventura de ser homes, de ser cristians. Una de les experiències més importants d'aquells dies ha estat per a mi la trobada amb els voluntaris de la JMJ. Finalment, aquests joves estaven visiblement i tangiblement plens d'una gran sensació de felicitat. Aquests joves han fet el bé simplement perquè fer el bé és una cosa bonica, és bonic el fet de ser per als altres.»

Tercer: l'adoració. Va recordar moments d'adoració en els seus viatges: Hyde Park, Zagreb i Madrid. «Déu és omnipresent, sí. Però la presència corpòria de Crist ressuscitat és una altra cosa, una cosa nova. El Ressuscitat ve enmig nostre. L'adoració és abans que res un acte de fe: l'acte de fe com a tal. Déu no és una hipòtesi qualsevol, possible o impossible, sobre l'origen de l'univers. Ell hi és. I si Ell hi és, jo m'inclino davant d'Ell. Aleshores, raó, voluntat i cor s'obre cap a Ell, a partir d'Ell.» Quart: la presència del Sagrament de la Penitència que, de forma cada vegada més natural, forma part del conjunt. «Amb això reconeixem que tenim contínuament necessitat de perdó i que perdó significa responsabilitat.»

Cinquè: l'alegria. «D'on ve? Com s'explica?», es va preguntar. I va respondre: «Segurament hi ha molts factors que intervenen a la vegada. Però, segons la meua opinió, el que és decisiu és la certesa que prové de la fe: jo sóc estimat. Tinc una missió en la història. Sóc acceptat, sóc estimat.» «La fe alegra des de dins. Aquesta és una de les experiències meravelloses de les JMJ.»

Sense temps per aturar-se en la trobada d'Assís «com mereixeria la importància de l'esdeveniment», va convidar a agrair «senzillament a Déu perquè vam poder trobar-nos aquell dia en un clima d'amistat i de respecte recíproc, en l'amor per la veritat i en la responsabilitat comuna per la pau.» «Podem esperar que d'aquesta trobada hagi nascut una nova disponibilitat per servir la pau, la reconciliació i la justícia», va assenyalar. I va continuar agraïnt «de cor a tots vosaltres pel suport a l'hora de dur a terme la missió que el Senyor ens ha confiat com a testimonis de la seva veritat, i us desitjo a tots l'alegria que Déu, en l'encarnació del seu Fill, ens ha volgut oferir».

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ Amèrica i Àfrica: 237,86 € ☐ Missioner ☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 315,81 € ☐ Missionera ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Programació 2012

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

Del 21 al 28 de maig

Del 17 al 24 d'agost

Del 30 novembre al 7 de desembre

Expedicions culturals

Etiòpia

Del 9 al 19 d'abril

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de la Pasqua
Ortodoxa Etiop -FASIKA-a la
Jerusalem africana-LALIBELA

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració de la Fasika o PASQUA ORTODOXA ETÍOP, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de peregrinació.

CAPITALS BÀLTIQUES:

LETÒNIA, SUÈCIA I ESTÒNIA

Del 16 al 23 de maig

RIGA, capital bàltica cosmopolita

ESTOCOLM, tradició i Modernitat

TALLIN, essència Medieval

Durant 8 dies farem un complet recorregut per les tres capitals més encisadores del Bàltic: **RIGA – ESTOCOLM i TALLIN.**

Sortida amb guia acompanyant de Ruth Travel des de Barcelona.

ROMANIA

Del 8 al 16 de juny

ROMANIA és una de les terres en què la bellesa paisatgística competeix amb la riquesa cultural. Entre els Carpats i el Danubi, visitarem tresors reconeguts per la UNESCO com les fortaleses dàcies, o els pobles medievals emmurallats, gaudirem dels evocadors frescos exteriors dels monestirs i esglésies de Bucovina, senyal d'una organització social renovada en el si de la cristiandat. Coneixerem els llocs més emblemàtics de Bucarest, la capital de Romania, i ens desplaçarem fins a "la perla dels Carpats" Sinaia, les ciutats medievals de Brasov, Prejmer, o el castell de Bran, famós per la seva relació amb les llegendes de Transsilvània. Nou dies intensos d'experiències inoblidables.

ARMÈNIA

Un país marcat
per la fe

ARMÈNIA és una nació arrelada en les tradicions bíbliques. Segons una d'elles, a la muntanya de l'Ararat, símbol del poble armeni (avui dins de fronteres turques), va ser on Noè va desembarcar de l'Arca, i segons una altra llegenda on és situat l'Edèn. També és el lloc on van portar els apòstols Judes Tadeu i Bartomeu la relíquia de la Santa Llança (de Longinos). Primer país que adopta el cristianisme com a religió d'estat l'any 301 dC. Salva-guarda del cristianisme des de la seva identitat com a nació.

Del 2 al 12 de juliol

Viatjar a Armènia és descobrir les seves esglésies, la seva litúrgia, el deliciós menjar, la seva gent. Un país acollidor, de gran bellesa paisatgística i cultural, un país marcat per la seva fe que ens arriba al cor.

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

«La cimera del clima de Durban era la crònica d'una mort anunciada»

Jaume Tatay, s.j., membre del Centre Pignatelli de Saragossa

Samuel Gutiérrez

La recent celebració a Sud-àfrica de la Cimera Mundial sobre el Clima ha tornat a revifar el debat sobre els efectes devastadors que les actuals polítiques econòmiques tenen sobre el planeta. Novament, però, polítics i ecologistes continuen sense posar-se d'acord. Èxit per a uns, fracàs per a uns altres. Ens adrecem al jesuïta Jaume Tatay, enginyer de muntanya i llicenciat en Teologia, perquè ens aclareixi una mica què ha passat a Durban del 28 de novembre a l'11 de desembre.

Quines primeres conclusions extreu de la recent Cimera Mundial sobre el Clima celebrada a Sud-àfrica? Mentre la UE es congratula pels acords obtinguts, les ONG es mostren escèptiques —fins i tot decebudes— i denuncien la manca de compromís. Èxit o fracàs?

La cimera del clima de Durban era la crònica d'una mort anunciada: la del protocol de Kyoto. Els objectius fixats el 1997 a Kyoto no s'han aconseguit, ni tan sols a escala europea. Al contrari, les emissions de CO₂ no han deixat d'incrementar-se, any rere any. Importants països emissors, com els EUA, l'Índia o la Xina, mai no van arribar a ratificar el protocol de Kyoto. No tot són males notícies, però. A Durban es va assolir un acord per a l'establiment d'un Fons Verd que ajudi els països en desenvolupament a reduir la desforestació. Una cosa sembla clara també després de Durban, el canvi no vindrà de la mà dels governs. Cada cop es fa més urgent una acció global liderada per la societat civil i el món empresarial.

Vostè creu, com asseguren alguns experts, que el problema del canvi climàtic és el gran repte ecològic del segle XXI?

Certament és el més complex, pel seu caràcter global i les seves implicacions. Però no és l'únic. Posar fre a la desforestació, la pèrdua del sòl, el col·lapse de la biodiversitat o la sobrepesca són només alguns dels grans reptes que tenim sobre la taula. Tots estan relacionats amb la manera com els éssers humans vivim i ens relacionem amb els ecosistemes que ens envolten. El canvi climàtic és un dels efectes, el més extrem potser, del nivell insostenible de consum i la gestió desordenada dels recursos naturals per part dels éssers humans.

Com explica la manca de compromís i de responsabilitat dels principals països contaminants de CO₂: la Xina, l'Índia, EUA...?

En la meua opinió els sistemes polítics —tant democràtics com totalitaris— no estan dissenyats per prendre decisions a llarg termini sobre possibles conseqüències negatives de les seves polítiques econòmiques, per molt probables que aquestes siguin. Els governs estan enormement condicionats per allò immediat i per programes dissenyats a curt i mitjà termini.

Hi ha alternatives reals a les maneres de produir imposades fins ara?

Les alternatives ja s'estan generant en la societat civil i en les empreses. Els governs poden i han de donar suport a l'impuls generat «des de baix», però no esperem que prenguin la iniciativa.

En general, continuem sense ser conscients de la gravetat de l'efecte hivernacle? Podríem parlar de «catàstrofe» ecològica?

Les persones no experimentem «el clima», a escala global, experimentem «el temps», a escala local. És una qüestió d'escala. Potser per això és difícil fer-se una idea de les implicacions d'un canvi climàtic. El consens en la comunitat científica és molt ampli: els efectes d'un increment de temperatura poden ser devastadors a molts llocs del món, especialment per a les poblacions més empobrides.

Certament els països pobres són els que, novament, n'acaben sortint més mal parats... És també el problema ecològic conseqüència de la crisi moral i ètica de la post-modernitat?

M'atreiria a dir que és el fruit d'un conjunt de factors que es remunten a la revolució industrial europea i, probablement també, a la concepció occidental de l'ésser humà. La modernitat, amb totes les seves llums, va oblidar que la persona és un nus fràgil d'una xarxa immensa de relacions i que tots els éssers vius en formen part. L'exportació cultural del «model d'home occidental», del seu estil de vida i de consum, ha fet que el problema adquireixi dimensions globals.

Segons vostè, un dels «èxits» de la Cimera és la posada en marxa del Fons Verd per al Clima acordat a Cancún que ha d'ajudar els

«Els efectes d'un increment de temperatura poden ser devastadors a molts llocs del món, especialment per a les poblacions més empobrides»

països en desenvolupament a fer front als estralls del canvi climàtic... Hi ha, però, qui ho considera insuficient.

Opino el mateix. És una bona notícia. És un pas important en la direcció adequada, però per si sol no resoldrà els greus problemes als quals ens enfrontem.

Gairebé alhora que se celebrava la Cimera de Durban, el Senat del Brasil aprovava un polèmic codi forestal que atempta greument

contra la ja degradada selva amazònica. És un exemple més de la inconsistència i poca eficàcia d'aquestes cimeres internacionals? Hi ha interès real per salvar el planeta?

L'interès és real, tant al nord com al sud. Tots estem al mateix vaixell i a ningú amb una mica de seny li interessa foradar el vaixell en el qual viatja. Però com passa amb la majoria de problemes, la percepció és molt diferent segons el lloc on ens situem. El repte consisteix a buscar solucions i alternatives viables, i insisteixo a afirmar que no vindran només «des de dalt», des dels governs. Només una aliança entre els diferents actors en joc, els consumidors del nord, els productors del sud, les empreses, els mitjans de comunicació, les religions i els governs podrà resultar efectiva. Però no ens enganyem, invertir les actuals tendències de consum i sobreexplotació dels recursos naturals implica reduir el consum, revisar el model energètic i, en definitiva, viure d'una manera més sostenible i austera. Aquestes són exigències incòmodes a les quals hem d'enfrontar-nos. La resposta exigirà sacrificis per a tots, especialment per als habitants del nord.

Des del Papa fins a Càritas Internacional, passant per Intermón Oxfam i altres entitats d'inspiració cristiana, han aixecat la veu en favor del planeta amb motiu de la Cimera Mundial sobre el Clima. Com valora la implicació de l'Església en la causa ecològica?

En les darreres dècades l'Església catòlica, juntament amb altres moviments religiosos arreu del món, ha pres consciència dels greus problemes associats a «la causa ecològica». Aquesta problemàtica ja ha entrat en el discurs i en els programes de les grans religions, també la catòlica. Joan Pau II, en la Jornada Mundial de la Pau del 1990, va advertir que la crisi ecològica no és únicament un problema tècnic, també és «un problema moral». Benet XVI ha anat més enllà en afirmar: «L'Església té una responsabilitat pel que fa a la creació i l'ha de fer valdre en públic» (*Caritas in veritate*, n. 51). La reconciliació amb la creació és part de la missió de l'Església i condició de possibilitat d'un desenvolupament humà integral. Tot i que la lluita en favor del planeta es percep com una exigència moral de la fe cristiana, en la pràctica, però, resulta difícil afirmar que les institucions i els ciutadans catòlics mostrin una implicació més gran que altres grups en la solució del problema. Això no és només una sana autocrítica, és una invitació a entomar el testimoni llançat pel Papa actual i liderar el canvi de direcció necessari per construir una civilització més responsable, justa, solidària i sostenible. L'Església té el capital moral, la motivació i els recursos per resoldre, juntament amb altres, els greus problemes als quals ens enfrontem. Posem-nos en marxa.

Punt de vista

Claudi Cervelló

Director de l'Àrea de Tecnologia (CEES)

Xarxes socials: el camí cap a un món nou

Des de fa un parell d'anys, sentim a parlar cada cop amb més força de Facebook, Tuenti, LinkedIn, Vimeo, Twitter... són paraules de moda, són les xarxes socials per internet.

Per situar-nos, Facebook és la més gran, amb més de 600 milions d'usuaris a tot el món (l'equivalent a un 10% de la població mundial). Com a empresa, està valorada en 50.000 milions de dòlars. I Twitter, un sistema d'enviament de missatges curts que es poden llegir i seguir mitjançant l'ordinador o el mòbil, avui dia ja té més usuaris que el correu electrònic, que fins ara havia estat el servei més utilitzat per internet.

Que els humans som éssers socials i relacionals no és cap descobriment: ja ho va deixar ben establert, per exemple, Maslow, que el va situar al tercer nivell de la seva coneguda piràmide de les necessitats humanes. I des de sempre han existit, sota noms i formes diferents, les tertúlies, els debats, els comentaris, les xerrameques, les recomanacions a amics i veïns i el relat dels viatges i aventures de qui n'hagi fet, ja sigui en un cafè, una àgora, un mercat, el forn o davant la màquina de cafès del despatx.

Ja sabem que mitjançant aquestes xarxes, joves i no tan joves hi desenvolupem tasques molt variades: des de compartir fotos, vídeos i música amb els amics i companys o convocar dinars familiars amb fills i néts, fins a comprar amb descompte, buscar feina, debatre temes que ens interessin, llogar vídeos i pel·lícules, participar en enquestes o promocionar actes, reivindicacions, queixes o excursions.

El gran canvi és que per primera vegada, d'aquestes relacions en queden traces, queden registrades, queden documentades digitalment i, per tant, de forma més o menys anònima, es poden fer càlculs, cerques i estudis al respecte.

Per tant, les empreses tenen en aquestes xarxes una capacitat de segmentació dels seus potencials clients molt superior a la que mai havia existit, amb una gran immediatesa i la possibilitat d'interactuar amb el client, tant per comprar com per rebre

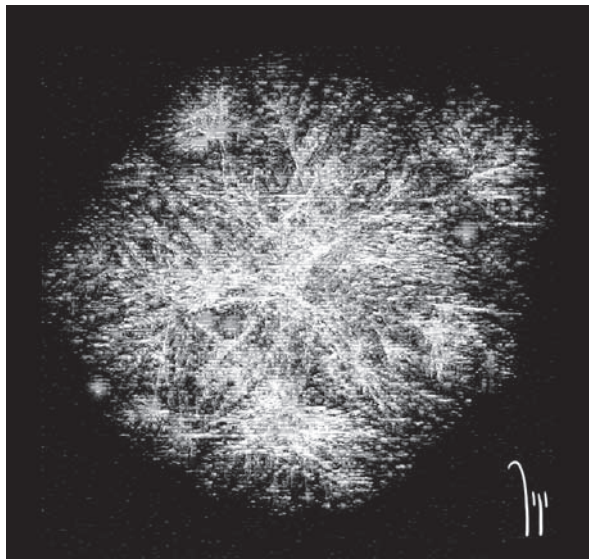
opinions, crítiques i comentaris.

Alhora, s'obren possibilitats també inaudites fins ara en el terreny de la compra agregada, de les ofertes personalitzades o de la venda privada (exclusives per a determinats grups).

Finalment, els mitjans de comunicació han vist capgirada la seva lògica: per informar-nos, els ciutadans ja no esperem el diari del matí, ni el telenotícies del vespre: molts, sobretot joves, afirmen que «ja no van a buscar

la notícia» sinó que, si la notícia es prou important «ja m'arribarà» mitjançant la seva xarxa social: hem passat a ser, tots plegats, emissors en lloc de mers receptors. I per acabar de completar aquest panorama de les xarxes socials, s'espera que aviat es comencin a desenvolupar serveis relacionats amb la medicina i l'ensenyament, dos àmbits encara força verges però amb un potencial enorme.

No sabem ben bé on ens portaran tots aquests canvis, però segur que són un camí cap a un món nou, o si més no, un món molt diferent del de fa... dos anys!

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

L'home vell i savi

Mossèn Josep m'envia, de tant en tant, el que en diu «historietes». Avui me n'ha enviada una que qualifica de «molt bona!» i que explico als lectors.

Un home de 92 anys, baix, molt ben vestit, amb molta cura de la seva aparença, es trasllada avui a una residència d'ancians. La seva esposa, de 70 anys, morí no fa gaire. Ell es veu obligat a deixar la seva llar.

Després d'esperar diverses hores a la recepció, somriu gentilment quan li diuen que la seva habitació està enllestida. Mentre camina lentament cap a l'ascensor, fent servir el seu bastó, jo li descriu la seva habitació, incloent-hi el full de paper que serveix de cortina a la finestra.

«M'agrada molt», diu amb l'entusiasme d'un nen

de 8 anys quan rep la seva mascota. «Escolti, senyor, vostè encara no ha vist mai la seva habitació. Esperí un moment, ja quasi hi arribem.»

L'ancià respon: «La felicitat l'elegeixo per avançar. Si m'agrada o no la meua habitació no depèn del mobiliari o de la decoració, sinó de com jo decideixo veure-la.»

«Puc escollir: puc passar-me el dia al llit enumerant totes les dificultats que tinc, de parts del cos que no em funcionen bé, o puc llevar-me i donar gràcies a Déu per aquelles parts que encara treballen bé.»

«Cada dia és un regal i, mentre jo pugui obrir els meus ulls, serà diferent el meu dia i recordaré tots els records feliços que he viscut durant la meua vida. La vellesa és com un compte bancari: tu retires, al final, el que has dipositat durant la teua vida.»

La conclusió és com segueix: el meu consell per a tu és que dipositis tota la felicitat que tinguis en el compte bancari dels teus records. Omple el teu compte amb records feliços i dona gràcies a Déu.

Mossèn Josep sempre em diu que puc enviar les «historietes» a qui vulgui. Estarà content que avui les hagi ofert als lectors del nostre setmanari.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Perepunyetes i mala bava

Avui us explico dues anècdotes ben expressives, malgrat la seva banalitat.

Miràvem una estàtua molt bonica en un jardí. El marbre és un material molt apte per expressar la bellesa, l'exuberància i la vitalitat del cos humà. Aquest exemplar excel·lent era obra de J. Clarà. La seva contemplació m'extasiava, quan un company, que es va apropar per tocar-la, ens va advertir que a la superfície d'aquesta obra d'art s'hi veien fissures esgrogueïdes...

Vaig acompanyar els darrers 10 anys de la vida de la meua mare, més gran de vuitanta anys. Tot i la seva bona salut sortia poc de casa. El meu desig de fer-la feliç, m'inclinava a presentar-li, sempre que fos prudent, les persones que em visitaven i que fos ocasió d'un diàleg que la pogués distreure. En dues ocasions, van ser uns amics joiers. Dins la conversa va sortir el tema dels regals que s'havien intercanviat el dia de la seva petició de mà. El meu pare va rebre un solitari, i, la meua mare, un braçalet. Conservava la polsera de la petició de mà amb molta il·lusió i va ser objecte de comentaris elogiosos dels dos professionals a qui els l'ensenyava. A mi, que sóc un aficionat empedreït de tot, em van explicar detalls que desconeixia: la talla dels brillants, la tonalitat de la gemma i la tècnica de la muntura. A ella, tots aquests detalls no li interessaven gens, allò era testimoni d'un amor que va compartir gairebé 50 anys i que va fructificar amb sis fills. Tant se li'n donava que fos carboni pur cristal·litzat, definició que recordava del meu batxillerat. El que era fonamental per a ella era el testimoni d'amor que encara conservava.

El darrer missatge del Senyor, abans de desaparèixer de l'espai físic, va encarregar als apòstols i ens encarrega encara a nosaltres, l'evangelització. No es refereix a tècniques, ni sistemes, ni estructures. Predicar i batejar és l'única cosa que especifica. I cadascú, fidel al desig del Mestre, ha de fer el que pugui, sabent que la seva tasca anirà acompanyada d'imprecisions, imperfeccions i limitacions. Que respondrà a mentalitats de cada època i que creixerà a ritmes lents o ràpids. Que diferent que és la vitalitat d'un vegetal a l'hivern, al vigor de la primavera. L'abundància o l'escassetat d'aigua també la condicionaran. L'eucaliptus aconsegueix tanta altura en 10 anys, com l'alzina en 200. Admiro l'esveltesa del primer, sense menysprear la solidesa de la segona.

He posat aquests exemples perquè fossin imatges de gent que en l'àmbit religiós existeix avui. El seu esperit supercrític els porta a veure sempre els defectes de qualsevol obra que no sigui seva. Qualsevol èxit és fictici i hi veuen mancances a tot. S'hi dediquen tant que no tenen temps de complir amb els desitjos del Senyor i, si algun dia les circumstàncies els obliguen, amb discreció o amb aparatositat, fan mutis.

Em fan pànic aquells que perquè es creuen joves (generalment són adults immadurs) treuen faltes de tot i desacrediten tothom, sense contribuir en res.

Alguna vegada gent d'aquesta mena s'ha acostat a les meves activitats, ha tractat el que feia, ha tractat de prendre'm els suposats deixebles, se'ls ha endut i, quan se n'ha cansat, els ha abandonat, adduint rasons molt raonables, però que els ha deixat escaldats i desconfiats de qualsevol iniciativa.

«A la Casa del meu Pare hi ha moltes mansions», deia el Senyor. Cal respectar la varietat de vocacions i acceptar l'opció que fa cadascú, d'acord als seus criteris de fidelitat.

L'evangelització, mai tant com ara, és primordial. No perdem el temps denigrant que, a més, és pecat d'homicidi espiritual, en grau de temptativa.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Potser no només va ser un somni

Em vaig despertar amb la sensació d'haver rebut una lliçó. Algú m'havia encarregat fer una enquesta pels carrers del Raval. Havia de preguntar, acabades les festes, si havien fet el pessebre a casa i com havien celebrat el Nadal. Ho vaig complir i és el que feia en el meu somni en aquell moment.

Les respostes que em donaven eren moltes i diverses. Alguns em deien que no tenien lloc per fer-lo... De cop i volta, una noieta em va sorprendre amb unes paraules que, fins i tot per la duresa amb què me les va dir, em van fer pensar: «A mi no m'ho preguntis. Jo sóc rica, no sóc d'aquest barri.» Aquella discriminació que ella mateixa havia fet, catalogant-se d'una manera tan excloent, em va doldre. En aquest precís moment em vaig despertar i vaig poder reproduir fil per randa el meu somni. Vaig recordar que el dia abans una persona, que per primera vegada s'havia acostat al barri, em va dir que semblava una altra Barcelona.

Em vaig sentir preocupada i, fins i tot, molesta. Jo m'hi trobo tan bé, aquí! Potser la meva preocupació responia també a alguna cosa que havia sentit arran d'una notícia del dia anterior a la televisió. Parlaven d'un rànking de sous, no recordo si d'artistes o d'un altre tipus de famosos. Em vaig quedar esglaiada amb les xifres. Algunes passaven dels 90 milions d'euros l'any. Vaig pensar en les retallades famoses i en alguns sous o pagues concretes que conec al meu voltant: un home que treballa dotze hores al dia i que cobra 500 euros, algunes famílies que viuen o sobreviuen amb 400 euros. Vaig fer sumes i vaig veure que una família que conec, i que s'ho està passant molt malament, no arriben a l'any als 7.200 euros i que només amb el lloguer de l'habitatge els marxen 4.800 euros. De manera que ella i els seus dos fills han de passar l'any amb 2.400 euros. En un món així és difícil veure aquestes diferències i no sentir indignació. Jo la sento en aquests casos i en molts altres. Per exemple, quan vaig veure com lluiten contra la venda ambulat o la recollida de cartons —cosa que es veu que pertany a l'ajuntament, així com la venda per al reciclatge. I és que es tracta de persones que no tenen cap altre mitjà per sobreviure, i, si no poden tenir ni aquestes sortides, només els queda robar. Això sí, a petita escala. Perquè la gran escalada de frau i robatoris queda per als que tenen oportunitat, gràcies al seu càrrec, d'enriquir-se amb la corrupció.

Tanmateix, no vull deixar lloc al pessimisme, malgrat tot això. I és que, veritablement, no hi ha lloc per al desànim quan veiem gestos com els de la Marató de TV3. I tants altres gestos amagats i desconeguts, però que són una realitat també en el nostre món.

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

L'1 de gener va tenir lloc la Jornada Mundial de la Pau, i la Comunitat de Sant'Egidio ho va celebrar amb diversos actes arreu del món. A Barcelona la Comunitat va organitzar la Marxa per la Pau, que va recórrer el centre de la ciutat. Durant l'acte es van denunciar tots els conflictes armats que hi ha a la terra, es va tenir un record per les víctimes de la guerra i es va pregar perquè la pau arribi a tota la humanitat.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La partícula de Déu

Els titulars de la premsa van publicar la notícia a mitjans de desembre. Els científics del CERN (Organització Europea per a la Investigació Nuclear) van assegurar que hi ha indicis de l'existència del bosó de Higgs, conegut per la partícula de Déu, que rastregen amb l'ajuda de l'accelerador de partícules LHC. La troballa permetria explicar la formació de l'Univers. Tasca apassionant, però parcial.

Investigadors i científics cerquen amb afany la partícula de Déu. Creients i místics persegueixen amb perseverança el Déu de la partícula. Són dos camins de recerca. No crec que haguem de contraposar-los, sinó integrar-los. Ciència i fe en diàleg permanent, units per ponts sòlids de doble sentit. La desconfiança i la desqualificació mútues no condueixen enlloc. La veritat de la fe no pot témer la veritat científica. Una altra cosa diferent serà l'ús ètic de les troballes o el camí per obtenir-les. La veritat científica, d'altra banda, no ha de témer la veritat de la fe. Cadascú, conscient dels seus límits, pot continuar la recerca sense descans. Els prejudicis, vinguin d'on vinguin, dificulten la missió i entorpeixen les troballes.

Resulta interessant destacar que la clau de la grandesa de la creació així com del mateix Creador rau en la petitesa i en la nimietat. S'afirma que el bosó de Higgs té una massa pròxima als 125 gigaelectrovolt, una mesura física per a quantitats ínfimes. Els místics, com sant Joan de la Creu, reflecteixen l'ansia de la recerca. Descriu en els primers versos del Càntic Espiritual aquesta situació: «¿Adónde te escondiste, Amado, y me dejaste con gemido?» La presència de Déu es rastreja en la naturalesa: «Mil gracias derramando pasó por estos sotos con presura, e, yéndolos mirando, con sola su figura vestidos los dejó de su hermosura»; en les persones: «Y todos cuantos vagan de ti me van mil gracias refiriendo, y todos más me llagan, y déjame muriendo un no sé qué que quedan balbuciendo»; en la pròpia biografia del místic i del creient: «¡Ay, quién podrá sanarme! Acaba de entregarte ya de vero.» L'avenç científic destrueix el concepte utilitarista de Déu, tasca desitjable i guaridora. Si situem Déu en l'esfera del poder i de la utilitat, com més capacitat tingui l'home disminuirà el seu recurs a Déu. Ara pot fer per ell mateix el que abans demanava a Déu. D'aquesta manera, qualsevol avenç científic representa un retrocés de Déu. El significat més profund de Déu es troba en l'esfera del sentit. Cap progrés humà, tot i que sigui molt meravellós, pot disminuir el sentit de la presència i de l'amor de Déu. En tot cas, el potencia. La relació entre pares i fills continua tenint sentit i valor a pesar que els fills es converteixen en adults. Es modifiquen els quefers, però l'amor i el sentit es mantenen, diré més, en madurar es purifiquen i guanyen en quirsats.

Els científics cristians tenen una doble tasca. Com a investigadors, cercar la veritat de la ciència apassionadament, fins al límit de l'ètica, sense traspasar-lo. Com a cristians, mostrar socialment la fecunditat del diàleg entre ciència i fe, les veritats de les quals no es poden contraposar. Llibertat per investigar, sense prejudicis que coartin. Humilitat davant la tasca per no atorgar-se les prerrogatives de posar-se per sobre del bé i del mal. Els creients i místics, amb conviccions, però sense dogmatismes. Els uns i els altres rastrejant des d'òptiques diferents la partícula de Déu i el Déu de la partícula. Apassionant.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

Tenen fam!

Fa una setmana, la Milagros es va presentar al convent. Té 23 anys, quatre fills i una parella que li dona molt mala vida. Plorava perquè no tenia menjar per als seus fills, li havien tallat la llum, per falta de pagament, i ja feia una setmana que li havia passat el mateix amb l'aigua.

En anar-se'n, em vaig trobar amb la Pilar, que venia de la Plataforma d'aliments, estava ensorrada. La Jane, una dona equatoriana, amb set fills, estava a punt de ser desallotjada de casa seva. Fa mesos que no paga, i el propietari de la casa va dir que l'expulssin.

El 24 a la tarda va venir a veure'm el Gaspar, un home d'uns 40 anys, però que sembla de 70. Cobra 900€ al mes, però està enganxat a la droga: vol i no pot deixar-la. Està al carrer, ningú de la família el vol, i demanava desesperat un lloc per passar la nit. Vaig poder col·locar-lo a l'alberg de la Policia local, després d'haver-li donat alguna cosa per

menjar. I suma i segueix... I segueix sumant. Sembla que estem en una escalada de misèria que no s'atura, i la situació s'evidencia cada dia amb una desesperança que ratlla la bogeria.

La solidaritat ha augmentat. Sembla que som més sensibles al patiment dels més pobres, i que tots veiem que aquest drama, en un obrir i tancar d'ulls, pot ser el nostre drama, perquè la pobresa canvia de propietari fàcilment i no avisa ni demana permís.

I penso en el Nadal que estem celebrant, i que any rere any ens recorda que tampoc no hi havia lloc per a ells a l'hostal, i que Maria va haver de donar a llum el seu fill en un pessebre, en la pobresa plena, en la humilitat profunda, en el fred intens... I sense entendre res, intento adorar el misteri. El misteri de la humanització del nostre Déu.

Ell va descendir per besar el nostre fang, es va

humanitzar fins a l'extrem, fins a la misèria i la pobresa més absoluta! I els de lluny i els de prop van venir a adorar-lo, i adorant-lo van comprendre que Ell només volia una cosa: plantar la seva tenda entre nosaltres.

I per plantar la seva tenda, no ens demana res més que senzillesa, acollida, humilitat, escolta, un cor disponible, i unes mans buides i obertes per acollir-lo.

Aquest és el misteri del Nadal, aquesta és la nostra fe, aquesta és la nova evangelització: acollir el clam de la humanitat en el plor dels més pobres, donar-los l'oportunitat de plantar la tenda entre nosaltres, i adorar el misteri de la humanitat que dia rere dia és besada pel nostre Déu que ens visita, quan un d'aquests més petits truquen al nostre cor. Bon Nadal i un 2012 en què l'acollida del pobre sigui el pa nostre de cada dia i en què, compartint, a ningú no li falti el pa.

Lucía Caram

Religiosa dominica de Manresa

La sal de la terra

L'esforç i la construcció de la persona i de la comunitat

Tothom convindrà que l'esforç és una de les disposicions més reivindicades darrerament. Sense anar més lluny ha tingut una enorme quantitat de referències en la darrera campanya electoral. En el context de la crisi econòmica ha estat reclamat per entorns externs i interns al nostre país, amb connotacions de caire estructural, empresarial o personal. També per fer avançar l'ecologisme i la sostenibilitat. En l'àmbit de l'educació és un valor que la majoria d'educadors considera de foment prioritari. Preguntar-nos sobre l'origen d'aquesta demanda o sobre la raó de la dificultat de la seva pràctica en el context cultural actual no és gens banal. Però ambdues preguntes ens remeten necessàriament a una qüestió nuclear: què n'aporta? L'esforç comporta una manera de procedir. L'esforç suposa, primerament, el discerniment en la tria d'un propòsit o un projecte. Implica conèixer i acostar-nos al bé que necessitem. Això ja és un guany. L'esforç, a més de parlar de les fites, fa

èmfasi en les condicions o exigències de l'itinerari. Aquest és un segon aspecte positiu. No tots els recorreguts es fan igual. Aquest és el camí de la regularitat, de l'estar amatent, del rigor... Llavors es converteix en bressol i viver de la constància i de la responsabilitat. L'esforç fa viable, esperona, aproxima a l'objectiu que ens proposem. És el gran aliat que acosta allò que sembla o és difícil. Produïx cansament però alhora satisfacció perquè freqüentment els petits resultats són evidents. Amb l'esforç, la contrarietat, el problema, l'adversitat o el repte es converteixen en un estímul personal. L'esforç afavoreix el creixement de la personalitat. Esforç va molt lligat a llibertat i voluntat, dos eixos fonamentals de la persona. No sempre és fàcil escollir ni controlar allò que volem. L'esforç possibilita l'exercici de la llibertat i de la voluntat perquè facilita la superació o la reacció, la renúncia o la generositat davant determinades decisions. En el marc del desenvolupament professional impli-

ca la perseverança, mantenir-se ferm malgrat les dificultats. I en l'àmbit de les relacions personals, la tenacitat, l'assiduïtat i la fidelitat. I això suposa un enorme valor per afrontar esdeveniments gens fàcils o inesperats. L'esforç no dona plaer però aporta satisfacció i goig, i també, autonomia, sent aquesta un dels principals objectius del creixement humà. L'esforç educa la paciència i l'esperança. Davant d'un futur complex, l'esforç emergeix com un gran actiu personal.

L'esforç incrementa els resultats objectius en benefici de la comunitat. Més enllà del creixement personal, l'esforç participa en la millora de la comunitat. Ho visualitzen clarament en moltes campanyes. Alhora, els grans problemes del present i del futur —l'economia, la dignitat de la persona, l'ecologia, etc.— comportaran unes dosis importants d'esforç compartit si volem de debò reconduir moltes de les situacions dramàtiques. L'esforç es converteix en l'avantsala de la solidaritat i del bé comú.

Andreu Ibarz

Director general de Blanquerna-URL i professor de la Facultat de Ciències de l'Educació Blanquerna-URL

Mirada al món

Testimoniar junts «Déu entre nosaltres»

Raniero Cantalamessa, home d'esperit i gran predicador, en una seva intervenció davant del Papa i de la cúria romana dos dies abans de Nadal, agudament va descriure la situació de l'Església a Europa dient que la paràbola evangèlica de l'ovella perduda (Lc 15,3-7) s'hauria d'explicar en el context actual més aviat amb les proporcions invertides: noranta-nou ovelles s'han allunyat del pastor i només una s'ha quedat a prop. El perill, doncs, és de passar tot el temps quedant-se a nodrir en desmesura l'única que es té a l'abast i de no sortir a cercar les que s'han esgarriat.

Jesús va instruir els deixebles a fi que tinguessin, envers les persones encomanades, un cor de bons pastors i, envers tothom, el coratge i l'audàcia dels pescadors intrèpids. L'acció dels ministres ordenats en àmbit eclesial és un servei essencial i insubstituïble, però cal no oblidar que tots els cristians som

continuament enviats pel Senyor en missió pels camins d'aquest món, com a anunciadors de la seva presència real i eficaç enmig nostre.

Sant Gregori el Gran, comentant el passatge de l'Evangeli segons sant Lluc que narra l'enviament de 72 deixebles per part de Jesús «a totes les ciutats i llocs per on ell havia de passar (Lc 10,1), escriu que els envià de dos en dos «perquè en calen almenys dos a fi que hi hagi amor» i és precisament l'amor allò que distingeix els seguidors del Crist. Perquè la tasca dels cristians no és només ni fonamentalment portar una doctrina, ensenyada per Crist o sobre la seva persona, sinó sobretot la de ser «precursors» i «portadors» de la seva presència. I això se'n fa possible quan estem units en el seu nom (cf Mt 18,20), és a dir, quan vivim visiblement en relació recíproca d'amor (cf Jn 13,35). A la nostra Europa descristianitzada, no acabem

de saber com hem de fer-ho, amb els joves i els menys joves, per engrescar-los a interessar-se en l'experiència comunitària de Déu que l'Església proposa. Ens cal —com deia Benet XVI als seus col·laboradors el 22 de desembre passat— trobar «una manera nova i rejuvenida de ser cristians» per superar la crisi generalitzada de la fe cristiana al nostre continent. Potser la clau per descobrir-la rau precisament a deixar-nos enviar «de dos en dos» per Jesús, perquè només en comunió amb els altres podem realment «representar» Crist, fer-lo novament present entre els homes i les dones d'avui. I si el Senyor Ressuscitat es fa present i viatja amb nosaltres, serà Ell mateix qui ens indicarà on hem de calar les xarxes a fi que la pesca sigui abundant. I els qui pugin a la barca de l'Església, es trobaran acompanyats de molts germans sota el guiatge de Crist, Bon Pastor per a tots.

Cinto Busquet

Capellà i teòleg

La realitat de Colòmbia

Per mitjà d'aquesta carta vull donar la meua opinió, com a col·laborador, sobre l'entrevista en què s'afirmava que «L'Estat colombià ha elaborat estratègies per eliminar qui pensa diferent», publicada a *Catalunya Cristiana* el 4 de desembre del 2011.

Des de la realitat que es viu actualment a Colòmbia, es pot afirmar que la persona entrevistada no diu tota la veritat. No es pot negar que a Colòmbia es van violar drets humans (Unió Patriòtica), però aquests fets van tenir lloc el segle passat i han estat del tot deplorables.

Fa més de 10 anys que l'oposició (Pol Democràtic) compta amb totes les garanties. Guerrillers del M-19 que es van desmobilitzar i van entrar en processos de pau avui són governadors de departaments.

Pel que fa al desplaçament dels camperols que s'han generat al país, això no obeeix a l'acció de l'estat sinó de grups armats al marge de la llei com ara guerrilles, narcotràfic i els mal anomenats paramilitars. Avui dia es comprova que ONG, amb l'ajuda de col·lectius d'advocats, han mentit davant de tribunals internacionals per falses massacres i desplaçaments amb l'objectiu de lucrar-se, donar mala imatge al país i fer-li el joc a les FARC.

En diverses oportunitats, el president Juan Manuel Santos ha donat mostres de la seva voluntat al diàleg per la pau, però és la guerrilla la que no la vol perquè li interessa continuar amb el negoci del narcotràfic, dels segrestos, com en una altra època van fer els paramilitars. Per això em pregunto: els drets humans són propietat només dels d'esquerra, d'aquells que s'han cansat de delinquir i s'han acollit a l'indult ofert pel govern? Per què no es parla dels drets humans també per als militars, que són els herois de la pàtria que entreguen la seva vida lluitant per una Colòmbia millor?

Malauradament, la justícia de Colòmbia és lenta però no només amb un determinat grup, sinó en general amb tots els colombians. Actualment Colòmbia, com a estat, està compromès amb els drets humans, i no hi ha violació ni censura a la premsa, com passa a Veneçuela o l'Ecuador.

Definitivament, la persona entrevistada és una de les que presenta l'esquerra com a víctima i l'estat com a victimari, sense aclarir que els que pateixen per la violència són la gent de bé que ja està cansada de l'engany dels grups al marge de la llei, que ja no tenen un ideal clar com en els seus inicis, sinó que ara el seu ideal és el poder per mitjà de les armes i el narcotràfic.

M.I.G.

(Per motius de seguretat, l'autor d'aquesta carta ens ha demanat no revelar la seva identitat)

Abidal i la família

El mes de març passat, Eric Abidal, defensa francès del Futbol Club Barcelona, va ser sotmès a una operació de càncer de fetge. Després de l'èxit de l'operació i tornar novament al món del futbol, ha assegurat que ha meditat sobre la seva vida i que ha decidit canviar.

Va vendre tots els seus cotxes i va destinar els diners a hospitals i projectes per ajudar infants amb problemes i associacions que investiguen malalties. Segons recull la revista *Supergesto*, Eric ha manifestat: «El futbol no és tan important com la gent es pensa. Hi ha coses més importants, com ara la família.»

Quanta raó té l'Eric! Per descomptat és la família la que sempre et du a una trobada segura; la família és el millor tresor. Encara que haguem ficat la pota, la família ens espera. No passa res! Quina meravella la família! I quina meravella de noi! Això sí que és un gest de solidaritat!

ELENA BAEZA
Màlaga

Diàleg amb tothom

Vaig estar molt atent al discurs que va pronunciar Mariano Rajoy per sol·licitar la confiança del Congrés dels Diputats per ser investit president del govern. Una de les idees amb les quals em vaig quedar és que «no hi ha cap instrument més bo per encarrilar i coordinar l'energia de la nació que el diàleg. Un diàleg obert a tothom, dins i fora de la Cambra». Em vaig anotar bé aquestes frases perquè seran molt útils al llarg de tota la legislatura per recordar-les-hi quan convingui.

Una de les maneres que té la societat per parlar és la de manifestar-se públicament al carrer quan no està d'acord amb alguna cosa. En el passat, hem estat testimonis de la prepotència d'un govern que, sota l'emparedament del suport d'onze milions d'electors, es feia el sord al clam popular de més de dos milions de ciutadans que reclamaven posar fi a les lleis de l'avortament del 1985 i del 2010. Esperem que aquest tarannà despòtic que ha caracteritzat el govern socialista no se li contagiï el nou govern. Tant de bo que compleixi el que ha dit; també en relació amb la derogació de les lleis de l'avortament del 1985 i del 2010, tal com reclamen milions de ciutadans.

PELAYO ROMAY
Barcelona

Si en som, d'afortunats!

Amb tots els defectes que els nostres respectius sistemes puguin

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

tenir —tot el que és humà és milloable—, els cristians europeus som molt afortunats: hem pogut assistir lliurement a les celebracions litúrgiques pròpies del Nadal. Algú podria dir que això és el més normal, i és cert, però no ho és per a milions de cristians del nord d'Àfrica, des de Líbia fins a Suez, passant per tot el Pròxim Orient, que paguen amb la seva vida el fet de mostrar la seva condició de cristians. Mentrestant, els dignataris del món parlen ampul·losament de drets humans. Em pregunto: quins? Sembla que la vida humana, en tots els seus estadis, mereix menys respecte que el linx ibèric.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

Sempre la veritat

El nou president del Govern, Mariano Rajoy, durant el seu discurs d'investidura, es va comprometre a «dir sempre la veritat, encara que faci mal, dir la veritat sense guarniments ni excuses, dir les coses pel seu nom». M'encanta aquesta idea i jo també, com a ciutadà, vull fer-la meua: dir sempre la veritat, encara que faci mal.

Per això, la començaré a posar en pràctica des d'ara mateix. Li recordaré al senyor Rajoy que l'any 2010, encara que no fos culpa seva, van morir a Espanya més de 113.000 persones com a conseqüència de les lleis de despenalització de l'avortament. Efectivament, eren persones. Tanmateix, l'Estat no va complir el seu dret de defensar-les. Al contrari, va mirar cap a una altra banda.

No sé quina serà la xifra de persones mortes com a conseqüència de l'avortament l'any 2011, però sí que sé que són persones igualment i que tampoc no serà culpa de Mariano Rajoy i del seu partit. Això no obstant, seria bo que algú que ha dit en el seu discurs per ser investit que «el capital humà és el millor dels recursos que té Espanya» derogui les lleis que permeten que cada any el nostre país perdi més de 100.000 unitats d'aquest capital humà de què ha parlat: 100.000 persones.

ADRIANO SIBECAS
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Any Nou

Bon any nou? Com podem saludar-nos així quan no s'aguanta res per cap costat? Veig que cada any que passa els bons propòsits no s'acaben mai de concretar. Li agrairia algunes reflexions per començar el 2012 amb la moral alta...

Encetem l'any amb renovada esperança. De fet, així hauríem d'encetar cada dia que Déu ens concedeix. Amb aquella expressió tòpica però encertada podríem dir: viu aquest any nou com si fos el primer any de la teua vida, com si fos el darrer any de la teua vida, com si fos l'únic any de la teua vida. Sobretot que sigui un «any del Senyor», un any viscut en la seva gràcia i companyia, mirant de correspondre tant com puguem amb la nostra fe i amor. És cert que el panorama no és precisament engrescador, però si encara hi afegim el nostre pessimisme, molt pitjor. Que aquest any sigui especialment per als cristians un any de creixement en la fe i de conversió sincera. Diuen que tots els dies són bons i sants per als qui viuen en gràcia de Déu. Quan diem «bon any nou» i «feliç any nou», fem-ho sempre amb el propòsit que, comptant amb l'ajut de Déu, nosaltres mirem d'escampar bondat i felicitat en el nostre entorn. Segur que aleshores l'any serà bo i feliç. Començar un nou any suposa renovar la nostra mirada de fe al temps i a la història. Amb la seva vinguda tot va començar a canviar i per a bé. Ell és el Senyor del temps i de la història i compta amb nosaltres per portar-la a la plenitud. El temps ja no és un monòton i incert fluir sense sentit ni direcció. Convé que en prenguem consciència. La nostra vida està, sens dubte, a les nostres mans, però sobretot a les mans de Déu. Creure i viure això dóna pau i serenitat, fins i tot enmig de les més grans tribulacions. Mirem de fer les coses com «Déu mana», sabent que Ell ho disposa tot per a bé d'aquells que l'estimen. I no ens cansem de fer bons propòsits, any rere any i dia rere dia. Déu ja sap que som fràgils i inconstants, però es complau en la nostra bona voluntat. Malament quan deixem de fer propòsits: voldria dir que ens donem per derrotats i impossibles i que no confiem més en la seva Gràcia.

En iniciar l'any, em permeto recordar alguns dels propòsits que hauríem de renovar: dedicar més temps a l'oració i a la reflexió, a la lectura de la paraula de Déu; mirar que la nostra vida cristiana tingui com a centre l'Eucaristia, tant de bo que fos cada dia; dedicar més temps i atenció a les persones que ens envolten; incrementar especialment en els temps dificultosos que ens toca viure els nostres compromisos de caritat i solidaritat i implicar-nos més en la vida i missió de l'Església. De la mà de Maria Mare de Déu i Mare nostra enfilem amb il·lusió el camí de l'any nou.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Presentat el llibre «Els caputxins i les herbes remeieres»

Montserrat Andreu

El 13 de desembre, festivitat de Santa Llúcia, va tenir lloc al convent de Sarrià, amb molt d'èxit de convocatòria, la presentació del nou llibre de fra Valentí Serra de Manresa. En aquest nou volum, fra Valentí ha fet una tria de receptes pròpies de la tradició franciscano-caputxina juntament amb un recull de les herbes remeieres més emprades en la praxi quotidiana dels antics infermers caputxins.

Fra Josep Manuel Vallejo, que va obrir l'acte, va donar la benvinguda en nom dels Caputxins de Sarrià al públic i va presentar els participants. Primer va parlar Miquel Ylla-Català, president de la Reial Acadèmia de Farmàcia i autor del pròleg del llibre. De la seva intervenció podríem remarcar aquesta frase introductòria: «És del tot lògic que l'home que vol respondre a la crida de Déu i a l'exigència de seguiment de Jesús de Natzaret es preocupi per extreure de la natura tot allò que pot beneficiar els altres.»

Va destacar el fet que els seguidors de sant Francesc sempre han estat molt sensibles a l'ajuda del germà necessitat. L'arribada dels frares menors caputxins a Catalunya al segle XVI es

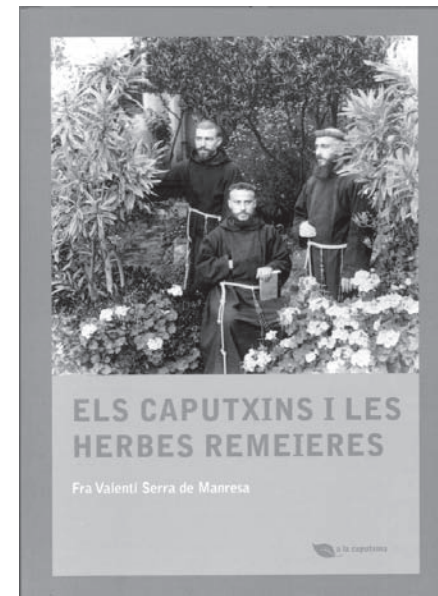

féu seguint unes normes de pobresa i austeritat, però que no impedié el servei als pobres i als malalts. Al voltant dels convents sempre hi havia hortes, on era habitual el conreu de plantes remeieres. Tot animant-nos a llegir el llibre, va afirmar que fra Valentí ha estat coherent i didàctic en aquesta obra.

Tot seguit, va ser el torn del Dr. Ferran Oller, apotecari de les Corts. Durant la seva intervenció va voler ressaltar la vigència de l'ús de les

plantes medicinals i alhora la seva complexitat. Va explicar la relació que sempre hi ha hagut entre el farmacèutic i les plantes medicinals. Va parlar dels fitofàrmacs (medicaments que tenen plantes o derivats com principis actius) i ens va aclarir conceptes referents a la seva qualitat, seguretat i eficàcia.

Fra Valentí va agrair les intervencions dels presentadors i l'assistència de públic. Es va referir a l'Atri dels gentils. Segons ell, aquesta iniciativa

de Benet XVI per promoure el diàleg entre creients i no creients encaixa perfectament amb la publicació d'aquest llibre, ja que parla de temes que no són directament confessionals. Fra Valentí també ho veu com una manera d'evangelitzar i donar a conèixer la vida consagrada.

Per acabar l'acte, es va oferir als assistents un manat d'herbes remeieres que tenien la particularitat d'haver estat collides especialment per a aquest acte.

L'MCJ de Terrassa i l'evangelització

Oriol Torres

El 7 de juliol del 2011 va tenir lloc l'Assemblea de Militants del Moviment Cristià de Joves (MCJ) del bisbat de Terrassa per decidir les línies d'actuació del curs 2011-2012. En aquesta assemblea ordinària es va votar que el pla de curs se centraria en l'evangelització, sota el lema «Evangelitzar. com» i es va aprovar el calendari del curs.

El cap de setmana del 23 al 25 de setembre del 2011 es va fer al monestir de Poblet el recés d'inici de curs per a militants de l'MCJ del bisbat de Terrassa. Van participar en la litúrgia monàstica de Poblet i van dur a terme diverses meditacions sobre la nova evangelització. Va predicar Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa, i es va aprofundir sobre les *lineamenta* per al Sínode de Bisbes al voltant de la nova evangelització.

El divendres 4 de novembre, a les 22.00, va tenir lloc la primera formació del curs 2011-2012, centrada en l'evangelització. Aquesta formació va ser impartida per Mn. Joan Martínez Porcell, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya. El Dr. Martínez va parlar sobre *Punts d'unió i discrepància entre musulmans i cristians*. Va ser una ponència preparatòria per a la primera sessió d'adults de la Setmana de Cinema Espiritual de Terrassa i la projecció del film *De Dioses y hombres*, el 8 de novembre al Cinema Catalunya. La formació fou al Centre Juvenil de la Sagrada Família de Terrassa.

El diumenge 27 de novembre, tres joves que estaven en l'etapa de crida i discerniment van fer el pas a la militància de mans del bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, seguint la proposta del moviment de fer el pas dins de les celebracions de les confirmacions d'una comunitat. Els membres en qüestió són Xavi Aguilar (professional de la ràdio), Raquel Príncep (mestre) i Elionor Palau (metgessa).

En l'àmbit de la solidaritat, fa més de catorze anys que s'organitza una recollida d'aliments en benefici de Càritas, destinada a les setze comunitats parroquials de l'arxiprestat de Terrassa. Per donar resposta a la crisi, es va elaborar un pla per tal d'ampliar el nombre de voluntaris (més de 250) i dels supermercats, on es va fer la recollida d'aliments el 3 de desembre passat.

La trobada general del Moviment serà el proper 4 de març, a la tarda, a les esglésies de Sant Pere de Terrassa, on un grup de joves iniciarà el procés de discerniment.

Catalunya, òrfena de Nadals

Francesc A. Picas

Un bon esplet de catalans de totes les edats, aficionats al teatre, per Nadal col·laboren en el seu poble o barri en la representació dels *Pastorets*. En uns *Pastorets* hi cap tothom: infants, joves i també gent gran. Esteve Pineda, de Sarrià de Ter, té 87 anys i cada Nadal hi fa el paper de pastor. De petit feia d'àngel.

Les persones grans que estimen les tradicions catalanes recorden, amb dolor, els Nadals del 1936, 1937, i 1938, quan no es podien representar *Pastorets*. S'implantà a Catalunya una violenta persecució religiosa que pretenia desfer la fe dels catalans i perseguir a mort religiosos i gent cristiana. En aquells Nadals no es podien representar *Pastorets*, ni cantar nades, ni fer pessebres. Les esglésies foren clausurades el 1936 per les autoritats. Enderrocats els altars i les imatges, no se celebraven misses. Per Nadal no hi havia missa del Gall.

Els aficionats a fer *Pastorets* que avui tenen més de 85 anys recorden l'alegria que tingueren moltes famílies catalanes el Nadal de 1939. Els polítics que implantaren la persecució religiosa havien passat la frontera per La Vajol i els pobles de Catalunya pogueren representar de nou *Pastorets*, cantar cançons nadalenques i celebrar la festa de Reis amb llibertat.

Paraula i vida

Crisi de valors, abans que crisi econòmica

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

En aquest diumenge en què es clou el cicle de Nadal amb la festa del Baptisme del Senyor al riu Jordà, voldria recordar unes paraules que el Sant Pare Benet XVI ens va dirigir als que vàrem participar en la darrera plenària del Pontifici Consell per als Laics, celebrada a Roma del 24 al 26 del passat novembre, els mateixos dies que vàrem viure la joia de poder inaugurar, al Vaticà, l'exposició sobre Gaudí i la seva obra de la basílica de la Sagrada Família.

Aquesta assemblea plenària de l'organisme de la Santa Seu dedicat especialment als laics —del qual sóc un dels membres— va tractar sobre «la qüestió de Déu avui», un tema molt estimat per Benet XVI que l'ha convertit en l'objectiu primer del seu pontificat. Per això eren especialment esperades les paraules que ens poguéssim dir sobre aquest punt. I aquests foren les seves paraules: «Mai no hem de cansar-nos de replantejar aquesta pregunta, de recomençar novament des de Déu, per donar novament a l'home la totalitat de les seves dimensions, la seva plena dignitat. En realitat, una mentalitat difosa àmpliament en el nostre temps, i que renun-

cia a tota referència al transcendent, s'ha manifestat incapaç de comprendre i de preservar el que és humà.»

I fent una referència molt actual, va afegir: «La difusió d'aquesta mentalitat ha generat la crisi que vivim avui, que és una crisi de significat i de valors, abans que una crisi econòmica i social.» Amb raó, els mitjans informatius que varen seguir la nostra assemblea varen destacar aquestes darreres paraules.

La qüestió de Déu, per a Benet XVI, és «la qüestió de les qüestions», de manera que l'home que es planteja la pregunta sobre Déu s'obre a l'esperança, a una esperança fiable, gràcies a la qual podem afrontar el nostre present, encara que sigui un present fatigós. I val a dir que l'any civil que tot just hem iniciat s'anuncia com a veritablement difícil en molts aspectes.

Voldria remarcar el to esperançat que varen tenir les paraules del Sant Pare. Déu no està en el seu ocàs. Déu ha de ser conegut per mitjà del testimoni d'homes i de dones que han rebut el do de la fe i que tenen una relació vital amb el Senyor.

Un motiu d'esperança, per al Sant Pare i per a tota l'Església, són els cristians laics, cridats —especialment avui i en la nostra Europa— a oferir un testimoni transparent de la importància de la qüestió de Déu en tots els camps del pensament i de l'actuació, tant en la família i en el treball com en la política i en l'economia. «L'home d'avui té necessitat de veure amb els seus propis ulls i de tocar amb les seves mans —ens va dir el Papa— com amb Déu o sense Déu, tot canvia.»

I el Sant Pare va acabar demanant que la qüestió de Déu sigui també el punt central en totes les activitats dels ambients de l'Església, perquè sovint, malgrat definir-nos com a cristians, Déu no és de fet el punt de referència central de la nostra manera de pensar i d'actuar en les decisions fonamentals de la vida. Per això, va concloure dient-nos que la primera resposta al gran repte del nostre temps —que no és altre que la resposta a la qüestió de Déu— ha de ser «la profunda conversió del nostre cor, a fi que el baptisme que ens ha fet llum del món i sal de la terra, pugui veritablement transformar-nos».

Als quatre vents

La fe dels nostres pares

Tot just acabada de celebrar la festa entranyable de l'Epifania, l'Església ens convida a celebrar aquest diumenge la del Baptisme del Senyor. Amb aquesta celebració ens exhorta a aprofundir en la nostra fe baptismal, particularment en la lleialtat a Crist i a la necessitat de fer la seva voluntat, rebutjant les temptacions en sentit contrari.

La majoria de nosaltres érem tan petits quan vam rebre aquest primer sagrament, que no podem recordar-ne res, excepte el que els nostres pares i padrins ens han explicat. Van ser ells els qui en el nostre nom van prendre la decisió, conscients que ens feien un bé, de la mateixa manera que van prendre moltes decisions pel que feia a la nostra salut, als nostres jocs i als nostres estudis.

No amb tots ha estat així. Sant Agustí va ser batejat quan tenia 33 anys i era ja un orador famós a Milà. Un any abans s'havia convertit, gràcies a la

insistència orant de la seva mare, santa Mònica, i a les lectures que van il·luminar aquella intel·ligència privilegiada a la qual encara avui els teòlegs fan esment tot sovint. Va ser batejat i va començar per a ell una nova vida, com li va passar a sant Pau, batejat a Damasc quan paradoxalment havia arribat a aquesta ciutat en persecució dels cristians.

Ja he comentat que no és el nostre cas en la majoria d'ocasions, encara que també avui hi ha batejos d'adults i jo mateix he tingut el goig d'administrar-ne alguns.

La majoria hem heretat la fe dels nostres pares. Això no vol dir que la visquem de manera rutinària. Potser en èpoques passades es va poder produir aquesta situació. Actualment un cristià es planteja forçosament interrogants, compara les seves creen-

ces amb les dels altres o amb les dels qui les neguen totes, està sotmès a les modes intel·lectuals i a condicionants ideològics ambientals..., ningú no és cristià de veritat per inèrcia.

Quan arriba el moment de rebre un altre sagrament, el de la Confirmació, es planteja amb tota claredat als adolescents el dilema de ser un cristià practicant o acudir a la cerimònia com si fos un tràmit que no tindrà continuïtat. Per ser cristians avui cal ser revolucionaris, anar contra corrent, en una paraula: ser conseqüents.

Què poden fer els pares cristians quan pensen que és inútil o fins i tot contraproduent parlar als seus fills de la pràctica cristiana? Primer, el que va fer santa Mònica, resar molt, amb fe i amb serenitat. Segon: donar-los exemple i fer-los alguna observació, sempre amable, quan sigui oportú, convidant-los a contemplar la bellesa de la fe.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2) TEMPS DE NADAL I DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

GENER

8. DIUMENGE

Baptisme del Senyor, Blanc. Lectures: Isaïes 42,1-4.6-7/ Salm 28 / Fets 10,34-38 / Marc 1,7-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apol·linar, b.; Severí, ab.; Pere Tomàs, b.; Jaume Hilari Barbal, rel. i mr.; Santes, Gúdula, vg.

Temps de durant l'any

9. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 1,1-8 / Salm 115 / Marc 1,14-20
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eulogi de Còrdova, prev. i mr.; Julià i Basilissa, mr.; Andreu Corsini, b.; Santes, Marciana, vg. i mr.

10. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 1,9-20 / Salm 1 Samuel 2,1-7 / Marc 1,21b-28
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agatò, p.; Pere Ursèol, monjo; beat Gregori X, p.

11. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 3,1-10.19-20 / Salm 39 / Marc 1,29-39
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Higini,

p. i mr.; Salvi, b. i mr.; Gonçal d'Amarante, prev.; beat Bernat Scammacca, prev.; Santes, Hortènsia, vg.

12. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 4,1-11 / Salm 43 / Marc 1,40-45
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Arcadi, mr.; Nazari, monjo; Martí de Lleó, prev.; Victorià, b.; Elred de Rievaulx, ab.; Antoni-Maria Pucci, prev.; Bernat de Corleone, rel.; beat Pere-Francesc Jamet, prev.; Santes Tatiana, mr.; Cesarina, vg.

13. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 8,4-7.10-22a / Salm 88 / Marc 2,1-12. O bé: Sant Hilari (ML), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gumersind, mr.; Santes, Verònica de Benasco, vg.

14. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 9,1-4.10b.17-19;10,1a / Salm 20 / Marc 2,13-17
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Ribera, b.; Fèlix de Nola, prev.; Malaquies, prof.; beat Pere Donders, prev.; Santes, Macrina.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

S'esquinçaren o s'obriren de bat a bat els cels?

El text estàndard resumeix així la predicació de Joan Baptista: «I proclamà dient: "Ve el qui és més potent que jo darrere, de qui no sóc competent per ajupir-me a deslligar-li la corretja de les sandàlies; jo us vaig batejar amb aigua, ell us batejarà amb Esperit Sant."» El còdex Beza és més matisat: «I els deia: "Jo, per la meva part, us batejo en aigua, però ve darrere meu el qui és més potent que jo, de qui no sóc competent per deslligar-li la corretja de les sandàlies; precisament ell us ve a batejar en Esperit Sant."» A continuació narra succintament l'experiència de Déu més determinant que ha assolit un humà: «I s'esdevingué pels dies aquells que vingué en Jesús des de Natzaret de Galilea i fou batejat en el Jordà per Joan. Mentre pujava de l'aigua, veié oberts de bat a bat els cels i l'Esperit que com un colom baixava cap a ell; i una veu (+ «ressonà», text normal) des dels cels: "Tu ets el meu Fill, l'Estimat, en qui m'he complagut."» El text estàndard parla dels cels «esquinçats», un terme que Marc reserva per al moment en què «la cortina del santuari s'esquinçà en dues parts, de dalt baix», un sentit que no s'hi adiu. No fou, però, en el moment en què el seu mestre el submergí en les aigües, sinó després, «mentre pujava» sobretot interiorment, quan Jesús s'obrí amb plena consciència al projecte que Déu li oferia. L'obertura dels cels es correspon amb l'obertura de la persona. N'havien passat ja tants de deixebles de Joan per les aigües del Jordà i cap d'ells no havia fet una experiència similar. L'experiència de l'Esperit és sempre una experiència suau; com menys resistències hom li ofereixi, més suau serà la seva baixada. En el cas de Jesús, no irromp sinó que es rebaixa a l'altura de l'home i es posa damunt d'ell. La veu celeste lletreja aquella experiència inefable: «Tu ets el meu Fill, l'Estimat», una experiència única, però a l'abast de tots els qui li donin la seva adhesió personal.

Lectures bíbliques

Baptisme del Senyor

Lectura primera

Is 42,1-4.6-7

Aquí teniu el meu servent, en qui s'ha complagut la meua ànima

Lectura del llibre del profeta Isaïes:

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

»Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

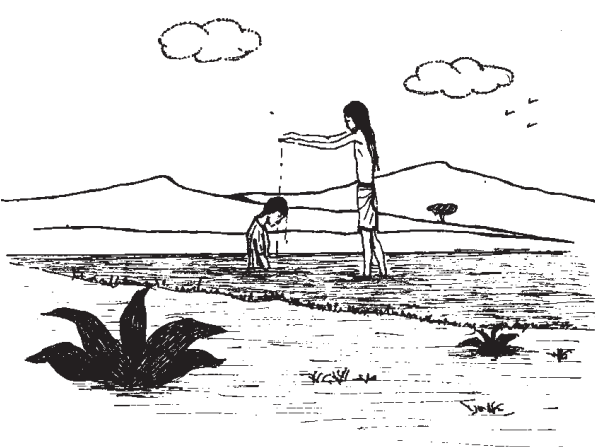
Salm responsorial

28

Doneu al Senyor fills de Déu,
doneu al Senyor glòria i honor,
honoreu el Senyor, honoreu el seu nom,
adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

R. Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües, ve el Senyor sobre les aigües torrencials. la veu del senyor és potent, la veu del Senyor és majestuosa. **R.**

Glòria Monés

bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

»Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

Al·leluia

Jn 1,29

*Joan veié Jesús que venia i digué:
Mireu l'anyell de Déu,
Que pren damunt seu el pecat del món.*

Evangelí

Mc 1,7-11

Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Joan predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.» Per aquells dies Jesús vingué des de Natzaret de Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut.»

El calendari

Calendaris

Sembla espontani que, en començar un any, es pensi en el calendari. N'hi ha de totes mides i funcions, i gairebé tothom procura tenir-ne algun a l'abast fàcilment, sigui l'agenda, sigui una petita targeta de butxaca. Però aquest calendari que volem tenir durant l'any és només la impressió del calendari pel qual es regeix el temps d'una determinada societat, per a nosaltres l'occidental, cosa que suposa en qualsevol cas una arrel cultural i pràcticament religiosa, més a o menys explícita.

Cada any, un amic franciscà de Jerusalem té la gentilesa d'enviar-me un bloc, que publiquen ells mateixos, en el qual, per a cada mes, dia, i festa del calendari gregorià, hi ha la referència al mes, dia, i festa de quatre calendaris més que conviuen amb el gregorià a Jerusalem: el calendari julià, el calendari copte, el calendari musulmà i el calendari jueu. Hi ha encara altres calendaris, com el xinès, etc. La manera com s'ha arribat a aquests calendaris és tot un procés de distribució del temps basat en el «dia», i en el temps del moviment de la terra al voltant del sol, i/o en les fases de la lluna. L'exactitud amb què aquests moviments poden ésser controlats en tota la seva evolució ha determinat la fixació dels anys i dels mesos, i ha originat també els desequilibris de dies que s'han observat al llarg del temps, entre el calendari civil i el solar. Aquest desequilibri fou la causa per la qual, en el segle XVI, el papa Gregori XIII, després de moltes consultes i estu-

dis, va decretar l'any 1582 que se suprimiren deu dies del mes d'octubre —del 4 al 15— per tal d'ajustar l'any civil amb l'any solar. Aquest és el calendari «gregorià», actualment vigent en l'Església romana i en tots els països d'Occident, que va substituir el calendari julià (de Juli Cèsar, que el va fixar l'any 45 abans de Crist), i que segueixen encara avui les Esglésies ortodoxes i catòliques. (Podeu trobar una informació completa sobre aquest tema al *Cuaderno Phase 202*, «Más allá del Calendario», Centre de Pastoral litúrgica, Barcelona.)

Temes cristians del calendari

L'Església naixent no va tenir un calendari civil propi. Simplement, va seguir el ritme del calendari jueu o el del calendari romà. La seva originalitat fou la de tenir com a primer dia de la setmana el que seguia el dissabte jueu, això és, el nostre diumenge. El ritme setmanal és la base del calendari de l'Església com a tal. El Concili Vaticà II declara que el diumenge és el dia fonamental de festa, i que qualsevol altra distribució dels dies que es pugui decidir ha de mantenir, per a ella, aquest ritme dels set dies. Això ens indica ja la importància que té el diumenge per als cristians. De fet, aquesta importància ha estat reconeguda per la civilització occidental des dels primers segles, i ha fet que els anys es comptessin, en el nostre calendari, a partir del naixement de Crist. Un dels signes més clars de la descristia-

nització de la nostra societat és la desvalorització del diumenge com a festa setmanal.

Una altra qüestió important relacionada amb el calendari és el dia de la celebració de la Pasqua. Els cristians mantingueren la celebració de la Pasqua segons la pràctica jueva, a la lluna plena de primavera, amb una diferència però, que fou causa de discussions, fins que es va declarar com a normativa: que la celebració es faria sempre en diumenge, no en el 14 de Nisan (pràctica jueva) que pot caure en qualsevol dia de la setmana.

L'Església ha valorat sempre que els cristians celebrin la Pasqua el mateix dia. Això és, actualment, un problema pendent, després que es va passar del calendari julià al gregorià, i algunes Esglésies van quedar-se amb el primer. La diversitat en el còmput del temps porta a uns desnivells de dies entre un calendari i un altre, i només de tant en tant succeeix que concorden. Malgrat els esforços fets per aconseguir una data comuna, no ha estat possible reeixir, i el tema queda com una de les fites ecumèniques a aconseguir.

L'Església manté actualment el seu calendari fins i tot en els països que segueixen altres calendaris basats en la cultura o en la religió: països musulmans, Israel, Xina, etc.

També en aquests llocs el diumenge és la festa fonamental dels cristians, i el dia de l'Eucaristia i de l'assemblea litúrgica, encara que sigui civilment laborable per a ells com a ciutadans. És una dada que convé tenir en compte, com a exemplar.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Gúdula de Brussel·les

- ✓ Nascuda al segle VII al territori de Flandes, nord de Bèlgica
- ✓ Comtessa dedicada a la pregària i les obres de caritat
- ✓ Va morir a Hamme, Flandes, l'any 712
- ✓ Patrona de Bèlgica i de Brussel·les

Aquesta santa, filla dels comtes de Brabant, estava estretament emparentada amb la corona franca. La seva família era especialment devota: els pares en fer-se grans van abraçar la vida religiosa i tots els seus germans van ser declarats sants per l'Església.

Santa Gúdula, doncs, va créixer en un ambient profundament religiós, i des de petita va manifestar una fe sincera. Els pares la van enviar a estudiar amb la seva tia, santa Gertrudis, abadessa del monestir benedictí de Nivelles, al sud de Brussel·les. A l'abadia va poder estudiar, al mateix temps que era instruïda en les pràctiques devocionals per part de la seva tia. En morir aquesta, santa Gúdula va tornar a casa dels pares, on va dur una vida de castedat, pregària i caritat, però sense fer-se mai religiosa. Anava diàriament a missa ben d'hora al matí, quan encara era fosc. S'explica que el dimoni, perquè la santa es perdés i no arribés a missa, li apagava la llanterna que duia per fer-se llum, però tot seguit un àngel l'hi tornava a encendre. Gairebé cent anys després de la seva mort, l'emperador Carlemany, també parent seu, en va difondre el culte i en va exposar les relíquies als fidels.

Diàleg fe-cultura a les esglésies

Bisbat de Terrassa

Eduard Brufau

Fotos: Agustí Codinach

En la complexa, variada i sovint contradictòria societat occidental del segle XXI l'Església ha de fer sentir clarament la seva veu a través de la paraula i el diàleg. Benet XVI així ho dona a entendre en proposar la iniciativa de l'Atri dels gentils, que es consolida com una eina més necessària que mai perquè creients i no creients s'atansin i es coneguin mútuament.

El diàleg de l'Església

En aquesta línia ja fa anys que l'Església treballa per reforçar també el diàleg entre fe i cultura, objectiu del Consell Pontifici per a la Cultura, creat pel beat Joan Pau II l'any 1982 i al capdavant del qual avui hi ha el cardenal Gianfranco Ravasi. Aquest doble acostament, cap als no creients i al món cultural, és imprescindible perquè la reevangelització d'Europa doni fruits. Aquesta és la fita última del Pontifici Consell per la Promoció de la Nova Evangelització, dicasteri del Vaticà creat fa tot just un any i mig i que Benet XVI ha confiat a Mons. Salvatore Fisichella.

Com es pot entendre fàcilment, el repte és gran, delicat i no exempt d'entrebancs, però és obligat afrontar-lo si l'Església vol continuar tenint el paper que li correspon a l'Europa del segle XXI. Al mateix temps cal emprendre el diàleg i la reevangelització sense caure ni en el relativisme del que és fonamental ni en l'absolutització d'allò que és conjuntural o secundari. El risc de la banalització és ben real tant en un extrem com en l'altre.

L'exemple de Terrassa

És en aquest context que l'encara jove bisbat de Terrassa ha encetat el projecte cultural i religiós *La Seu d'Ègara és bella*. Traient el màxim profit del ric patrimoni de les seves tres esglésies d'origen visigòtic —conjunt arquitectònic únic a l'Europa occidental—, el bisbat del Vallès vol fer de la seu històrica d'Ègara

un focus de turisme religiós i cultural, i convertir-lo a la seva manera en un atri de trobada amb tota la societat.

La tardor passada el projecte va ser inaugurat amb la primera edició de la Setmana de Música Sacra a la Seu d'Ègara. S'hi va poder sentir des de música bizantina, fins a una missa de difunts mossàrab, passant per música religiosa del Renaixement i del barroc. El cicle va comptar amb músics del renom de Jordi Savall, el treball dels quals encaixa perfectament en el valuós diàleg entre

Museu de Terrassa

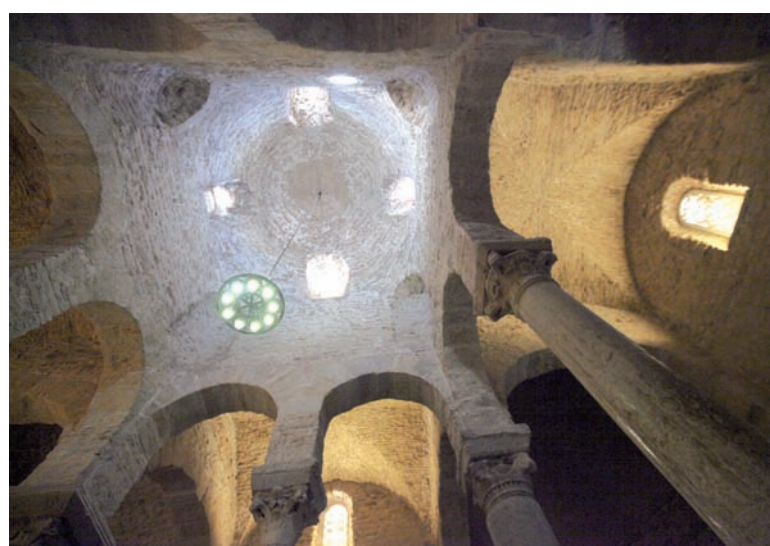
fe i cultura, entre món religiós i món laic. El coordinador de la Setmana de música sacra, Joan Grimalt, va voler destacar justament la funció de pont d'aquest cicle: «La música sacra és una part essencial d'aquest diàleg, nou i antic, entre la paraula i el so. Un diàleg que convida a tothom, des del silenci i el respecte: tothom que s'hi senti atret, en una societat que viu la pluralitat com una riquesa.»

Després d'aquest cicle de música, tindran lloc a la Seu d'Ègara altres propostes culturals centrades en la poesia, la pintura i diferents àmbits artístics lligats d'una manera o altra a la religió.

El bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, va voler subratllar el fort lligam entre cultura i religió cristiana: «Les expressions culturals són fruit i vivència de la fe. Aquesta esdevé art, cultura, història amb unes dimensions, proporcions, riquesa i transcendència insospitades.» En definitiva es tracta de fer veure als visitants de les esglésies més antigues de Terrassa que, com la majoria de construccions religioses, han de ser vistes no només amb els ulls biològics, sinó sobretot amb els ulls de la fe. La Seu d'Ègara no va ser construïda només per fer bonic, per causar un efecte purament estètic, sinó que és la materialització en pedra de la mateixa fe cristiana. Aquí arquitectura, litúrgia i fe cristiana estan indissolublement unides, de manera que l'art només adquireix sentit ple a la llum de la fe. Separat d'ella seria poca cosa més que una simple decoració. Aquesta unitat també és la que dona sentit a la recuperació, fa tot just un any, del ritu mossàrab a la diòcesi de Terrassa.

LA SEU D'ÈGARA

Plaça del Rector Homs, 1.
08222 - Terrassa
Horaris: de dimarts a dissabte
de 10 a 13.30 h i de 16 a 19 h
Diumenges d'11 a 14 h
Tel. 937 833 702
a/e: museudeterrassa@terrassa.cat

EL CULTURAL «LA SEU D'ÈGARA ÉS BELLESA»

esglésies visigòtiques de Terrassa

Patrimoni excepcional

La Seu d'Ègara és un conjunt arquitectònic format per tres esglésies: Sant Pere, Sant Miquel i Santa Maria. La disposició de tres esglésies disposades en un mateix recinte té l'origen als primers segles del cristianisme. Avui els conjunts de tres esglésies són poc habituals i la

gran majoria es troben a l'orient cristià. Per aquesta raó les esglésies de Terrassa són excepcionals a l'occident europeu.

Els tres temples conserven importants restes d'època romana, visigòtica, preromànica, romànica i gòtica. Sant Pere és la que fa les funcions de parròquia i n'és rector Mn. Antoni Deulofeu. És un edifici bàsicament romànic, però amb un retaule preromànic de pedra únic a Europa i restes de mosaic també preromànic. Altres elements interessants són les pintures gòtiques murals i el retaule gòtic de Jaume Huguet.

Sant Miquel és la més singular de totes tres perquè és tota ella d'època preromànica i té forma de creu grega, cosa que l'acosta a models bizantins i orientals. A l'interior criden l'atenció les vuit columnes que sostenen la cúpula interior, les pintures preromàniques de l'absis i la cripta. Santa Maria havia estat l'antiga catedral d'Ègara. És un edifici principalment romànic, però amb mosaics paleocristians i pintures d'època visigòtica. Al mateix recinte hi ha l'antic palau episcopal, que acull el centre d'interpretació i el museu de la seu d'Ègara.

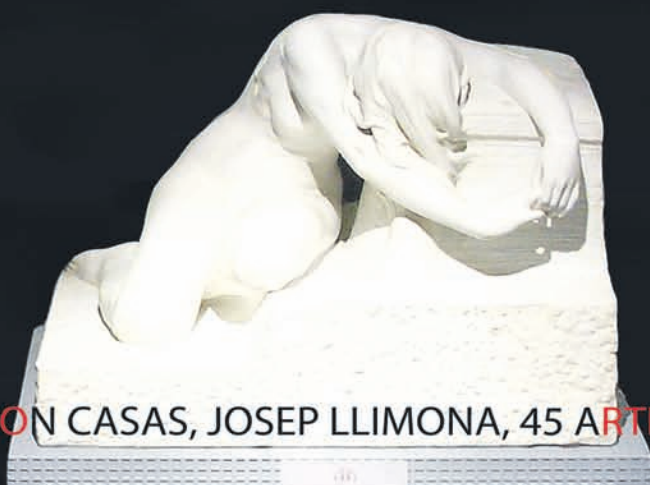

Doble aniversari de Santa Maria

Aquest any 2012 se celebren els 900 anys de la construcció de l'actual església romànica de Santa Maria, que va substituir l'antiga catedral paleocristiana. Al mateix temps l'1 de gener es van commemorar els 400 anys de la trobada de les relíquies de l'altar. Per aquest motiu l'església de Santa Maria va acollir els dies 1 i 2 de gener passats les celebracions d'aquest doble aniversari, amb conferències, actuacions musicals i unes vespres solemnes presidides per Mons. Josep Àngel Saiz.

MUSEU DEL MODERNISME CATALÀ

BALMES, 48 08007 BARCELONA
93 272 28 96
www.mmcatal.cat

ANTONI GAUDÍ, RAMON CASAS, JOSEP LLIMONA, 45 ARTISTES I MÉS DE 350 OBRES

L'ATRI DELS GENTILS / 4

Diàleg entre Josep M. Soler i Salvador Giner moderat per Jaume Aymar

Catalunya Cristiana i Ràdio Estel continuen impulsant el seu propi atri dels gentils en què es troben persones del món de la creença i de la increença per tal de reflexionar i d'enriquir-se mútuament en un entorn de diàleg i de gran respecte. En aquesta ocasió han dialogat el pare abat de Montserrat, Josep Maria Soler, una de les personalitats més destacades de l'Església catalana, amb Salvador Giner, sociòleg eminent i president de l'Institut d'Estudis Catalans. Tots dos reflexionen conjuntament sobre la història recent de Catalunya, la crisi de valors, l'espiritualitat, la crisi de vocacions, la mort i la transcendència. El diàleg va tenir lloc a l'estudi de gravació del mateix monestir de Montserrat i va ser emès per Ràdio Estel.

ARRELS CRISTIANES DE CATALUNYA

JAUME AYMAR

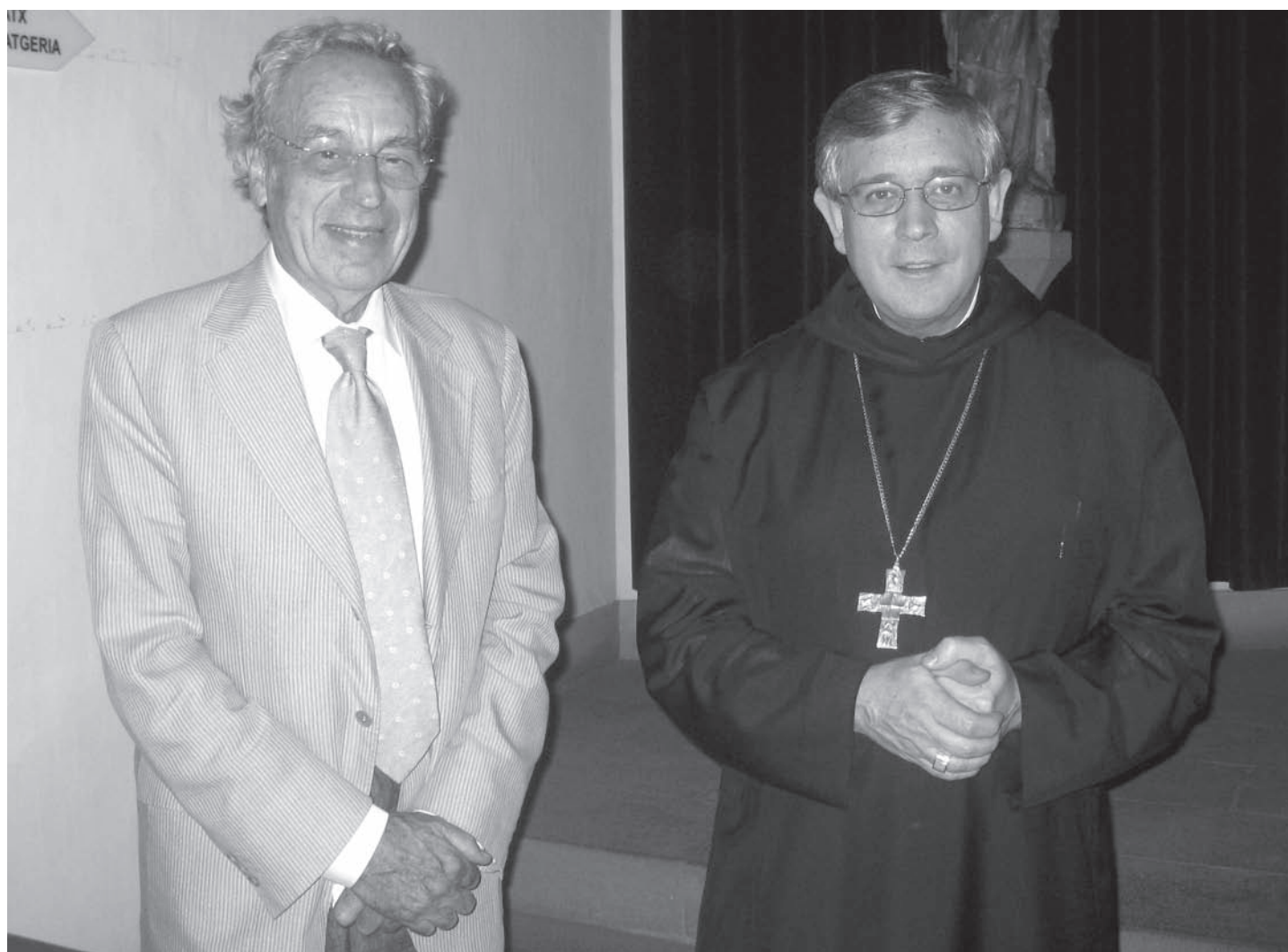
A la façana de Montserrat hi ha escrita en lletres de motllo la frase torrasiana «Catalunya serà cristiana o no serà». Com cal entendre avui aquesta frase? És encara vigent? Parlar de les arrels cristianes de Catalunya és parlar d'un fet inqüestionable?

SALVADOR GINER

Tinc la impressió que ha estat una frase important de la nostra història, però que és històrica. També és una mica pugnaç, perquè hem de pensar que al segle XIX hi havia un proletariat català molt potent que, en la majoria dels casos, era anarcosindicalista i estava descristianitzat. No oblidem que el temple de la Sagrada Família va ser creat per expiar els pecats precisament d'aquest proletariat descristianitzat. No sé si Gaudí es va adonar que potser també havia estat un fracàs dels bisbes i dels responsables de l'Església el fet de no haver sabut mantenir els proletaris catalans en la fe cristiana. Per tant, avui dia, és una frase que, si més no, hauríem de qüestionar.

JOSEP M. SOLER

Evidentment que, com que és una

frase escrita a la façana de Montserrat, jo hi he reflexionat força. La primera qüestió és precisament que, si bé és atribuïda a Torras i Bages perquè en reflecteix el pensament, no la trobem enlloc de les seves obres. La segona qüestió és que la façana del monestir es va fer en l'època de l'abaciat del pare Aureli M. Escarré. En aquell moment era una manera de defensar les arrels cristianes de Catalunya i de defensar la catalanitat. Potser una altra frase, aleshores, no s'hi hauria pogut posar, i en canvi aquesta sí. Sobre la pregunta de si és vàlida per als nostres dies, és evident que les arrels de Catalunya són gregues, romanes i cristianes. Catalunya neix als segles X-XI, un moment en què la majoria de les persones d'aquest país són cristianes i gent d'Església. En la Catalunya plural d'avui aquesta frase pot tenir sentit si la interpretem ampliant-la i dient que Catalunya, o viurà els valors que deriven de l'humanisme cristià, o deixarà de ser Catalunya.

S.G. Aquesta interpretació em sembla perfecta, perquè alguns creiem que al

pensament cristià actual li manca una certa voluntat d'afirmació. Està bastant contaminat per l'ambient postmodern de no saber exactament què és vàlid i què no ho és. El fet que els cristians afirmen que Catalunya ha de ser cristiana és excel·lent i completament legítim, com també ho és que un socialista pensi que el món del futur ha de ser socialista.

J.M.S. La nova evangelització, en el sentit de proposar novament l'Evangeli a la societat, va precisament en aquesta línia. Ara bé, també hem d'aprendre a viure en una societat plural i saber que no tothom és cristià.

Avui que hi ha una set d'espiritualitat, sovint difusa, Montserrat és encara un referent? En quin sentit?

S.G. M'agradaria fer com una mena de falca publicitària i dir que a l'Institut d'Estudis Catalans tenim el costum de pujar fins a Montserrat cada cop que hi ha un nou equip de govern. És, doncs, un

pelegrinatge obligat i tothom s'hi troba bé. Així com els armenis tenen el mont Ararat, on creuen que hi ha l'Arca de Noè, és normal que un país concentri la potència carismàtica en un espai extraordinari com és Montserrat i que ens uneix a tots. M'emociona molt veure com per a la gent de creences fermes pujar fins a Montserrat és gairebé com tocar el cel.

J.M.S. El fet que Montserrat sigui un referent d'espiritualitat ens ve, en cert sentit, des de la prehistòria. A la muntanya podem trobar-hi restes de dolmens i menhirs, també restes de l'època romana. Això indica que la forma tan característica de la muntanya sempre ha atret les persones i les ha convidat a una dimensió espiritual. En el moment present, hi ha molta gent no creient o creients d'altres religions que vénen a Montserrat. D'algun manera, tots es fan Montserrat una mica seu perquè els ofereix un lloc per conrear i aprofundir la fe, però també un lloc de pau, que els permet entrar dintre d'un mateix. Humboldt diu que «la persona humana no trobarà repòs

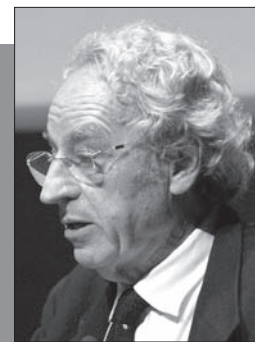
JOSEP MARIA SOLER I CANALS

Neix a Santa Eugènia de Ter (1946). És l'abat de Montserrat des de l'any 2000. Va estudiar Teologia al Seminari dels Claretians a Solsona. Va ingressar a Montserrat el 1970, hi professà el 1975 i el 1981 fou ordenat sacerdot. Va col·laborar a l'Institut Ecumènic de Tantur (Jerusalem). Es va llicenciar en Teologia al Pontifici Ateneu de Sant Anselm de Roma. Des del 1996 el P. Soler és visitador de la Província Hispànica de la Congregació benedictina de Subiaco. A Montserrat Dom Josep Maria ha estat mestre de novicis i prefecte (director) de juniors, i professor a l'Escola Filosòfica i Teològica de l'abadia de Montserrat, de la qual fou el prefecte durant set anys. També ha exercit la docència a l'Institut Superior de Litúrgia i al de Teologia Espiritual de Barcelona. Fou elegit abat de Montserrat per la comunitat el maig del 2000. És autor de nombrosos articles i de llibres de litúrgia i espiritualitat. Pel tema que ens ocupa recordem que el pare Soler és l'autor del llibre *Carta a Diognet*. Ell mateix explica que Diognet va ser el destinatari d'una carta de finals del segle II o de principis del segle III dC que ha arribat fins a nosaltres, d'autor desconegut, però que del text es dedueix que era un personatge no cristià, culte, d'alt nivell social i interessat a conèixer el cristianisme.

SALVADOR GINER DE SAN JULIÁN

Neix a Barcelona (1934). És doctor per la Universitat de Chicago i té estudis de postgrau a la de Colònia. Va ser cap de departament i catedràtic a les universitats de Cambridge (King's College), Reading, Lancaster i West London entre el 1965 i el 1989. Aquell any va obtenir la càtedra de Sociologia de la Universitat de Barcelona al capdavant de la qual va estar fins al 2004. La seva activitat docent s'ha desenvolupat en diferents països. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1995, ha estat cofundador i president de l'Associació Catalana de Sociologia (1979), filial de l'IEC, i cofundador també de l'Associació Europea de Sociologia. Ha estat també director i fundador de l'Institut d'Estudis Socials Avançats (CSIC). Autor de diverses publicacions d'àmbit nacional i internacional de les quals ha estat redactor o assessor. En el seu llibre *Carisma y razón*, parla d'algunes qüestions relatives a fe i creences, perquè ell té un viu interès per la sociologia de la religió. Salvador Giner va ser una de les personalitats públiques que el darrer 30 de març a Barcelona va donar raons per llegir la Bíblia. El 1995 la Generalitat de Catalunya li va atorgar la Creu de Sant Jordi. En l'actualitat és el president de l'Institut d'Estudis Catalans.

si no entra al seu Montserrat». Una altra dimensió és la cultural, cosa que ens permet estar en contacte tant amb gent que té set d'espiritualitat com amb gent que, des de la cultura, busca també una certa espiritualitat. Així, doncs, més enllà del fet d'Església i cristià, hi ha tot un ventall de possibilitats que Montserrat ofereix a totes les persones que vénen amb una certa sensibilitat i el cor una mica obert.

S.G. Montserrat representa la pàtria. La pàtria necessita icones i Montserrat, en aquest sentit, representa Catalunya. Hi ha una vinculació extraordinària —de la qual no s'ha parlat prou— de Montserrat amb el país; i amb la visió democràtica i convivencial d'aquest país. El primer comtat es va fundar a Sant Miquel de Cuixà, i va ser a redós del monestir com van néixer els drets inicials de Catalunya. És colpidor adonar-se de com Montserrat ha demostrat aquest compromís d'una manera tan viva. És l'exemple d'un monestir martiritzat que ha sabut perdonar, perquè fins a 23 monjos van ser assassinats pels escamots violents de fanàtics. No obstant això, va ser el primer lloc que va mostrar el seu perdó i que es va reconciliar així amb la nació catalana. També va ser Montserrat el primer de demanar que es respectessin els drets del poble català amb la històrica entrevista del pare abat Aureli Maria Escarré publicada al diari *Le Monde*. Sempre ha estat al costat de la democràcia i del país. No crec que hi hagi cap català demòcrata, independentment de si és creient o no, que no veneri Montserrat.

J.M.S. Completant el que deia el Sr. Salvador Giner, no solament va haver-hi 23 monjos assassinats, sinó que alguns dels promotors dels actes de l'any 1947, que van suposar l'inici de la reconciliació, havien estat empresonats i havien sofert la repressió en pròpia carn. Pel que fa al símbol de la pàtria, sempre m'ha impressionat que hagués estat l'abat Oliba, fundador de Montserrat, el qui va convocar el sínodo de Toluges, considerat en cert sentit el primer Parlament de la història. D'alguna manera, forma part de la missió de Montserrat, des dels inicis, ser defensora de la pàtria. Durant la dictadura de Primo de Rivera, l'abat Marcet ho va passar molt malament, va rebre moltes acusacions davant la Santa Seu i el nunci Tedeschini va estar durant tres dies a Montserrat interrogant els monjos sobre si eren catalanistes i per què conreaven el català. De fet, l'abat

Marcet va haver de marxar mig any a l'estranger a causa d'això. L'altre moment va ser arran de la dictadura franquista i tot el que Montserrat va representar durant aquella època. El monestir també continua sent servidor del país i del conjunt de la societat catalana. Hi ha molta gent que mira cap a Montserrat cercant una paraula que a altres instàncies d'Església els és més complicat de dir. En aquest sentit, la voluntat de Montserrat és de continuar servint el país. Tal com deia Joan Pau II, l'amor a la pàtria és una concreció de l'amor al proïsme. En aquest sentit, Montserrat vol continuar estimant la pàtria per estimar el proïsme.

S.G. Crec que hi ha molta confusió entre patriotisme i nacionalisme. El patriotisme és un sentiment noble que vincula la solidaritat, la fraternitat i la caritat amb la lleialtat a un lloc concret, que pot ser mític, com en el cas dels hebreus, o ben concret com en el nostre cas. En canvi, el nacionalisme, curiosament i espero que ningú no s'ho prengui malament, es permet moltes altres derivacions. Hem de tenir en compte que Hitler era nacionalista, i també hi ha grups terroristes que són nacionalistes.

CRISI DE VOCACIONS

Moltes institucions pateixen davant la manca de relleu generacional. Molts, amb sentit de culpabilitat, es pregunten: en què ens hem equivocat...? Què els dirien?

S.G. El món viu una transformació d'una acceleració extraordinària. Una persona s'educa en un conjunt de creences, valors i actituds, però arriba als 30 anys i el món és completament diferent. Amb aquesta mena de turbulències constants, la continuïtat es fa molt difícil. Aquest problema el veiem a tots nivells. La violència de gènere és d'alguna manera el resultat de la confusió que experimenten uns homes que, havent estat educats en el masclisme més tradicionalista, autoritari i violent, veuen com les dones s'emancipen i lluiten per la seva llibertat. Hi ha institucions com l'Església que volen mantenir continuïtats davant d'un món que és discontinu. El xoc entre continuïtat i discontinuïtat comporta que els joves no van al Seminari per fer-se capellans o al monestir per fer-se monjos i, en canvi, són capaços de fer-se d'una sec-

ta, creure's qualsevol bajanada, deixar-se enlluernar per un món de banalitats i trivialitats, apuntar-se i desaparèixer-se a múltiples entreteniments i creure que la vida consisteix a passar-s'ho bé. Aquest és el desastre més gran: deixar-se endur per l'instant i no per la construcció de tota una vida. Aquesta manca de continuïtat és un dels motius profunds pels quals existeix aquest buit en algunes institucions. En el cas de l'Església la situació és dramàtica. El món va per una banda, i l'Església per una altra i no ofereix el que la gent n'espera. El problema de l'Església, vist des de fora, no és teològic sinó que és gairebé social. La manca de vocacions, a la llarga, portarà un problema molt seriós, es buidarà de personal. Com a amic d'aquesta institució, em sap greu.

J.M.S. El problema és ben real. Portar capellans de fora no sempre dona un resultat òptim. Per tant, caldria trobar una altra solució. De vegades altres Esglésies com el protestantisme o l'anglicanisme han pres decisions com el celibat opcional o l'ordenació de dones al sacerdoci que tampoc no han evitat la crisi vocacional. El fet gravíssim és que hi ha un tant per cent molt gran de joves als quals no els interessa la religió ni el fet cristià, o que potser busquen a l'Extrem Orient experiències religioses... Per mi, la crisi és una crisi de fe i de vivència religiosa, no una crisi de desig espiritual. Es dona

la paradoxa que, d'una banda, hi ha fam espiritual i, de l'altra, l'Església proporciona nodriment per a aquesta fam, però, molt sovint, no s'arriben a trobar.

Voldria fer-los una pregunta personal a cadascun. La que li faré al pare abat és una pregunta que fa anys la Montserrat Roig, per televisió, li va fer al seu avantpredecessor, el pare Cassià M. Just, i que ella va qualificar d'obvietat. Pare abat, vos creieu en Jesucrist realment?

J.M.S. Pot semblar que la pregunta és una obvietat, però no hi ha dubte que la resposta ha de ser fruit d'una profunda reflexió. La mort del meu pare l'any 1988, quan jo era mestre de novicis, em va portar a fer aquesta reflexió. Em semblava que, davant del cadàver del meu pare, o realment vivia la seva mort amb esperança o bé havia de deixar de predicar l'esperança després de la mort. Això em va portar a aprofundir més l'exegesi bíblica, la teologia, a saber respondre a crítiques que es fan des de la filosofia... En aquest sentit, crec en Jesucrist. No és només una convicció intel·lectual, sinó que la fe en Jesucrist ha de ser una experiència personal i, per això, s'ha de nodrir de la pregària, del silenci, de la reflexió... Jesucrist és algú fonamental a la meua vida i condiciona tota la meua opció personal. Si no fos per ell, jo no seria aquí.

Salvador Giner, cap vivència religiosa o transcendent especialment intensa, algun lloc que l'hagi colpit especialment, cap vivència que hagi modificat la seva posició actual sobre la fe i la creença?

S.G. En determinats moments de la meua vida he experimentat un anhel de transcendència, però la gran pregunta que m'ha colpit sempre ha estat la del mal i la crueltat al món. No puc concebre una divinitat que permeti el mal i, mentre no trobi resposta a aquesta interpel·lació, no es veurà sadollat l'anhel de transcendència. El que sí que sento és, d'una forma vicària, una admiració per persones com santa Teresa de Jesús, Spinoza, Ausiàs March. A través de les seves obres he pogut accedir a una visió del més enllà que jo tot sol no hauria pogut aconseguir. De vegades, són com una mena de vehicle a través del qual puc conèixer el més enllà, perquè jo tot sol no puc copsar-ho.

JOSEP MARIA SOLER
«Catalunya, o viurà els valors que deriven de l'humanisme cristià, o deixarà de ser Catalunya»

SALVADOR GINER
«És normal que un país centri la potència carismàtica en un espai extraordinari com és Montserrat i que ens uneix a tots»

Terrassa

Ha mort el P. Francesc Abel, fundador de l'Institut Borja de Bioètica

El dilluns 9 de gener tindrà lloc una missa funeral a l'església del Sagrat Cor

Redacció

Sant Cugat del Vallès

Francesc Abel i Fabre, s.j., fundador de l'Institut Borja de Bioètica, va morir a Sant Cugat del Vallès a l'edat de 78 anys. Va ser enterrat al mateix centre el diumenge 1 de gener.

Va néixer a Badalona el 1933. Llicenciat en Medicina i Cirurgia el 1957, especialista en Obstetrícia i Ginecologia (1968), llicenciat en Teologia (1970), doctor en Medicina i Cirurgia (1976), va ingressar a la Companyia de Jesús (1960) on va ser ordenat sacerdot (1967). Era acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Medicina (1999).

Va estar cinc anys als Estats Units, i va fer la seva tesi doctoral en fisiologia fetal sota la direcció del professor André Hellegers (1970-1975). Va viure l'experiència dels inicis de la Bioètica al Kennedy Institute for Bioethics, com a diàleg entre les ciències i les humanitats, en la clínica i en problemes més globals. Va fundar l'Institut Borja de Bioètica (Sant Cugat, 1976), el primer constituït a Europa, i el va dirigir fins a l'any 1999, quan va passar a ocupar la presidència del Patronat. L'any 2000 l'IBB entra a formar part de la Universitat Ramon Llull com a institució federada.

La seva extraordinària trajectòria com a expert en Bioètica l'ha fet impulsor i pioner d'aquesta disciplina que busca l'excel·lència en la medicina i en l'avenç científic, en diàleg constant amb les humanitats. El seu tracte sempre afable i proper, sensible al sofriment humà, l'ha fet mereixedor de l'afecte de moltíssims professionals que s'han format amb ell i també de les més altes distincions acadèmiques i institucionals.

En la seva intensa activitat ha format part de diverses comissions d'experts de l'Estat espanyol i del govern de la Generalitat de Catalunya. Ha estat impulsor dels Comitès Ètics d'Investigació Clínica i dels

«La seva extraordinària trajectòria com a expert en Bioètica l'ha fet impulsor i pioner d'aquesta disciplina»

Comitès d'Ètica Assistencial hospitalaris, i va crear el primer a l'Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat l'any 1976.

Des dels seus inicis ha estat membre del Comitè de Bioètica de Catalunya impulsant la seva creació l'any 1991, i de les subcomissions de la Conselleria de Salut de la Generalitat de Catalunya.

També en l'àmbit internacional va contribuir en la creació de Medicus Mundi, de l'International Study Group on Bioethics i de l'European Association of Centres of Medical Ethics, entitat en la qual l'Institut forma part del seu Comitè de Directors des dels inicis.

De vida acadèmica i docent molt prolífica, va ser professor de Teologia Moral de la Facultat de Teologia de Barcelona (1976-1984); professor convidat a la Universitat Gregoriana de Roma (1982-1989); i professor de cursos de bioètica, nacionals i internacionals, així com Coordinador i docent del màster universitari en bioètica de l'Institut Borja de Bioètica (URL).

La seva trajectòria professional ve marcada per algunes de les distincions que va rebre al llarg de la seva vida i de les quals destaquem les més importants, com la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya per la seva trajectòria internacional rellevant en el desenvolupament dels estudis sobre ètica en el camp de la medicina, que promou el diàleg bioètic intern i transdisciplinari entre les ciències i les humanitats (2006), o la distinció Jaume Vicens Vives, atorgada pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya, en reconeixement a la seva trajectòria docent en l'àmbit de la bioètica i especialment en la interrelació establerta entre ciències i humanitats (2007).

La cerimònia religiosa de comiat tindrà lloc el proper dilluns, 9 de gener, a les 20.00 h, a l'església del Sagrat Cor-PP Jesuïtes (carrer Casp 27 de Barcelona).

Referent català i universal

Núria Terribas i Sala

Directora IBB (URL)

Comença un nou any i ens deixa amb un buit immens ja que la matinalda del 31 de desembre va morir el Dr. Francesc Abel, jesuïta, a l'edat de 78 anys, com si hagués planificat el seu adéu en el darrer dia del 2011.

El seu estat de salut ja va ser precari en el darrer any i mig, si bé no semblava que hagués de marxar encara... L'acomiaem amb un doble sentiment de tristor per la seva pèrdua i alhora joia de saber que ja descansa al costat del Pare.

Ha quedat pendent fer-li el merescut homenatge que li estàvem preparant, per tal que ell en vida en pogués participar i viure'l... el farem igualment, en la seva memòria, comptant que el tindrem present d'esperit. Tots els que hem après al seu costat, amb el seu impagable mestratge i guia, tant en el camp professional de la bioètica com personal i espiritual, el tindrem sempre entre nosaltres i continuarem gaudint del seu llegat.

El P. Abel va rebre la Creu de Sant Jordi de mans del president Pasqual Maragall.

La disciplina de la Bioètica, que ell tant estimava, deu molt a la seva persona, en especial pel seu desenvolupament a Catalunya (creant l'any 1976 l'Institut Borja de Bioètica, el primer centre de tot Europa, impulsant la creació del Comitè de Bioètica de Catalunya l'any 1991, la regulació

dels Comitès d'ètica assistencials i de recerca, la creació de la Societat Catalana de Bioètica, etc.), i també pel seu impuls a nivell europeu ara ja fa 35 anys...

Semblen lluny aquelles dates en què es començava a parlar de bioètica, es creaven els primers comitès

d'ètica hospitalaris, s'organitzaven jornades i reunions, es feien les primeres activitats de formació per als professionals sanitaris. També entitats ja molt consolidades d'àmbit internacional com Medicus Mundi, o l'European Association of Centres of Medical Ethics i altres, varen tenir al Dr. Abel com a capdavanter i impulsor. La tasca feta durant aquests anys i la seva continuïtat en són el millor llegat. Hem caminat moltes passes tots plegats, sota el seu guiatge que ens ha fet aprendre, sempre des de la ponderació i la prudència, però no sense aquell punt d'atreviment valent i ferm en els seus plantejaments i reflexions que naixien des de la seva profunda fe cristiana, promovent el diàleg entre ciències i humanitats en què ell tant creia.

Esperem ser mereixedors de la confiança que ens va dipositar en fer-nos llegat de la seva incansable tasca, i des de l'Institut Borja de Bioètica continuarem endavant oferint dia a dia la nostra feina a tota la societat i en memòria seva.

Barcelona

Cristianisme i Justícia
adverteix del risc
de fractura social

Redacció
Barcelona

Cristianisme i Justícia, en la seva declaració de final d'any, ha alertat del risc de fractura social si les retallades segueixen agreujant la pobresa. Al mateix temps destaca transformacions positives i esperançadores que poden ajudar a construir un model de societat més just i sensible als més vulnerables. Amb el títol *Noves cruïlles, nous signes d'esperança*, el text assenyala tant els punts que considera més preocupants de l'actual situació econòmica i social com alguns signes d'esperança que haurien d'ajudar-nos a superar aquest difícil moment.

El document adverteix que «una part important de la societat està pagant injustament la factura de la crisi», configurant un «escenari de més pobresa i desigualtat» que ens condueix a un risc de fractura social. Cristianisme i Justícia demana que es considerin altres formes de sortir de la crisi, més enllà del discurs dominant.

Les darreres retallades i les que es produeixin els propers mesos «no fan més que agreujar el drama social», assegura el text, que es pregunta si hem d'acceptar un mo-

del social que expulsa una part significativa de la seva població per no poder seguir el ritme pautat pels poders econòmics. Tot i defensar un model de vida fonamentat en valors com l'austeritat, la reflexió de CJ nega que en nom de l'austeritat es puguin retallar serveis públics que serveixen per garantir determinats drets socials.

Cristianisme i Justícia assenyala la crisi de la política, que sotmesa al poder financer i al dels mercats, no aconsegueix consolidar institucions capaces de regular i controlar aquests mercats. En l'escenari internacional, preocupa la crisi del deute, que ha fet trontollar els fonaments de la Unió Europea, i el món multipolar emergent, que planteja grans reptes com la democràcia, el medi ambient i la redistribució de la riquesa.

El text apunta signes d'esperança que s'han produït aquest any. Concretament són l'anunci de la fi d'ETA, les primaveres àrabs, el fenomen del 15-M com a despertar ciutadà davant la situació política i econòmica, i l'augment de formes d'organització econòmica molt més democràtiques, sostenibles i justes com la banca ètica, el cooperativisme, el consum responsable o el comerç just.

El cardenal va saludar els assistents al dinar de Nadal celebrat a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor.

Dinar de Nadal de Sant'Egidio

Redacció / Barcelona

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach va visitar, el dia de Nadal, la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor, on —juntament amb sis locals més, entre ells l'església de Sant Llàtzer— la Comunitat de Sant'Egidio va organitzar el seu tradicional dinar de Nadal per als més necessitats de la nostra ciutat. També hi va ser present l'alcalde de la ciutat, Xavier Trias. Tots dos van dirigir unes paraules als assistents acompanyant-los i felicitant-los les festes.

El cardenal, en les seves paraules, va agrair especialment a la Comunitat de Sant'Egidio la tasca i dedicació que fa amb els més pobres i necessitats de Barcelona. Enguany 250 voluntaris vinculats a la Comunitat han preparat i servit el dinar de Nadal i obsequis per unes mil persones.

Van acompanyar el cardenal i l'alcalde en la seva visita i salutació als comensals i voluntaris el Dr. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya i rector de Sant Just i Pastor, i Jaume Castro, responsable de Sant'Egidio a casa nostra.

PROGRAMA D'ACTIVITATS 2012
CASA D'ESPIRITUALITAT DEL MIRACLE

17-19 febrer	Natura i espiritualitat / Les quatre estacions: 2. L'hivern / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.	1-3 juny	Aprendre a dir adéu (II) / Per encarar el repte d'una pèrdua / Tònia Cortadellas, metgessa.
24-26 febrer	Vorejant l'ànima humana / Bíblia i Psicologia I / Els contes: medicina per l'esperit / Toni Pou - Ramon Ribera, monjos.	8-10 juny	Art i espiritualitat: ikebana / Art floral japonès, meditació, natura / Vicenç Santamaria, monjo.
31 març-8 abril	A l'espera de la nova Pasqua / La creu/resurrecció, icona del nostre procés personal / Toni Pou - Ramon Ribera, monjos (activitats a la carta).	9-15 juliol	Temps per a Déu / La recerca de Déu / Exercicis / Bernabé Dalmau, monjo.
7 abril	Amb els deixebles d'Emmaús / Caminada pel Solsonès amb el Ressuscitat.	17-23 juliol	Temps per a Déu / Obrir-nos al més de Déu / Exercicis / Maria del Mar Albajar, monja de Sant Benet de Montserrat.
13-15 abril	Art i espiritualitat: la fotografia / Captant la llum intangible: 2: La primavera / Jordi Farrús, fotògraf.	26 juliol-1 agost	Temps per a Déu / El parenostre, pregària del Crist i dels cristians / Exercicis / Daniel Codina, monjo.
20-22 abril	Aprendre a dir adéu (I) / Per encarar el repte d'una pèrdua / Tònia Cortadellas, metgessa.	3-5 agost	Natura i espiritualitat / Les quatre estacions: 4. L'estiu / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.
28 abril-1 maig	Natura i espiritualitat / Les quatre estacions: 3. La primavera / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.	3-5 agost	Celebrar la festa major al Miracle / Uns dies de pau al mig de l'estiu.
11-13 maig	Un espai de trobada / Iniciació a la meditació i al silenci / Lluís Agustí, marista - Antònia Capdevila.	8-14 agost	Temps per a Déu / Hereus del Regne / Exercicis / Josep M. Sanromà, monjo.
11-13 maig	Contemplar la natura / Posant un nom a cada cosa.: les flors del nostre paisatge / Josep Nuet i Badia, naturalista.	31 agost-11 setembre	Desert, dejuni, vetlla / Temps de silenci / Vicenç Santamaria, monjo.
18-20 maig	Les audicions del Miracle / La creació de J. Haydn: Escoltar la Creació: una mirada teologicomusical entorn al Déu creador. Audició i anàlisi / Jordi-Agustí Piqué, monjo.	29-30 setembre	Ora et labora / Compartir la fe amb els nostres infants / Taller per a famílies amb mainada
25-27 maig	L'aplec (per aquells que han completat el cicle de les quatre estacions de Natura i espiritualitat) / Com mantenir la torxa encesa.		

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
Tel.: 973 480 002 / 649 465 814
www.santuarielmiracle.com
casespi@santuarielmiracle.com
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Lleida

La diòcesi tanca l'any amb l'ordenació de quatre preveres i un diaca

Jordi Curcó
Lleida

«El Senyor, que és qui pren sempre la iniciativa, ha traçat de molt diverses maneres els camins de la vostra vocació.» Amb aquestes paraules es dirigia el bisbe de Lleida, Joan Piris, a Manuel de la Varga, vocació tardana que anava a ser ordenat com a diaca, i Lucas Francisco Evung, que havia de rebre l'ordenació sacerdotal el 6 de novembre a la catedral de Lleida. Aquest darrer, d'origen guineà, al llarg dels darrers cinc anys ha anat completant la seva formació teològica i sacerdotal al Seminari Interdiocesà de Catalunya. L'any 2008 va ser ordenat diaca.

Tots dos serveixen ja en els respectius ministeris. Mn. Lucas, adscrit a la parròquia de Sant Jaume de Lleida, i el diaca Manuel de la Varga, a la parròquia d'Alcarràs.

Amb aquesta ordenació a les portes de l'Advent, la diòcesi de Lleida tancava de fet un any prou esperançador pel que fa a ordenacions, amb quatre nous preveres ordenats i un diaca, que properament rebrà el presbiterat.

La primera ordenació va tenir lloc el 17 d'abril, amb una catedral plena de gom a gom per un miler de fidels que van assistir amb goig a l'Eucaristia. En la

Lucas Francisco Evung i Manuel de la Varga en el moment de ser ordenats prevere i diaca respectivament.

tarda d'aquell diumenge, van ser ordenats preveres el jove de 32 anys Jaume Melcior, fill d'una coneguda i estimada família lleidatana, i el valencià fill de Manises, de 45 anys, Santiago Mataix.

Tots dos serveixen ja com a preveres en la diòcesi. El primer a les parròquies de Bell-lloc i els Alamús. El segon com a vicari de la parròquia de la Mare de Déu del Pilar de Lleida i responsable de les parròquies d'Almatret i Maials.

«Des dels anys vuitanta no teníem a Lleida tantes ordenacions en un sol any»

Gairebé dos mesos després, la catedral de Lleida tornà a omplir-se amb motiu d'una nova ordenació. En aquesta ocasió va ser el fins aleshores secretari del bisbe Joan Piris, el diaca Josep Vicent Forner Calpe. Nascut a Betxí (Castelló) l'any 1973, va rebre l'ordenació sacerdotal de mans del seu bisbe. Mn. Josevi, com així se'l coneix a la diòcesi, compaginava aleshores la seva tasca en la secretaria particular del bisbe diocesà, amb la responsabilitat de delegat diocesà per a la Pastoral Vocacional, membre de l'equip de la delegació de Pastoral de Joves i professor del col·legi Episcopal. Coincidint amb aquesta florida d'ordenacions, l'Acadèmia Mariana de Lleida aplegà del 7 al 9 de setembre tots els seminaristes que segueixen la seva formació vocacional al Seminari Major Interdiocesà de Catalunya a Barcelona.

El rector ha manifestat a *Catalunya Cristiana* el seu goig per les ordenacions celebrades a Lleida aquest any 2011: «Han estat motiu de goig i esperança, ja que des dels anys vuitanta no teníem a Lleida tantes ordenacions en un sol any. Jo el qualificaria com un any vocacional, que ja no es tornarà a repetir en els propers anys. Actualment al Seminari de Lleida tenim dos seminaristes, un jove colombià que ja està acabant els seus estudis i un de les Borges Blanques. Estem també esperançats amb tres joves que han manifestat la seva predisposició a entrar al Seminari. Cal treballar i pregar molt perquè les vocacions al sacerdoci no siguin una excepció, sinó un fet viscut amb naturalitat i normalitat.»

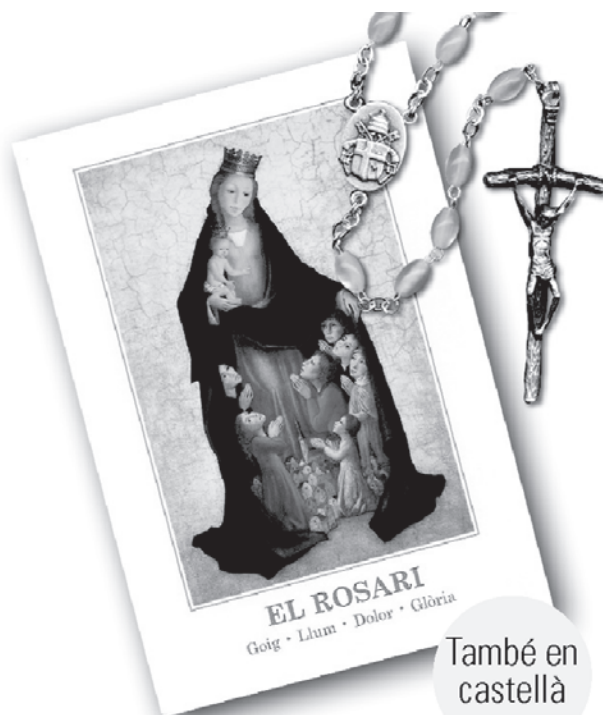
CAMPANYA DEL ROSARI

Més de 300 milions de cristians pateixen per la seva fe, molts pateixen violència i fins i tot assassinat.

AEN treballa incansablement per ajudar milions de cristians arreu del món que són perseguits per la seva fe.

Quina millor manera d'ajudar-los que resant el Rosari.

Per cada donatiu de **8€** que ens envieu, rebreu un rosari beneït pel Sant Pare Benet XVI amb el seu llibre de meditacions i AEN enviarà en nom vostre material religiós a algun dels països on ajudem.

Informació i donatius: **93 237 37 63**
La Caixa 2100 2415 42 0200140293

Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

☐ Desitjo unir-me a la campanya amb Rosaris ☐ Hi col.laboro amb €.

Per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec

Nom i Cognoms Telèfon

Carrer C.P. Població

Província E-mail

Ayuda a l'Església Necesitada
C. Lluís Antúnez 24, 2^o2^a – 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63. www.ain-es.org

Tarragona

El Col·legi Sant Domènec de Guzman enceta l'any de l'aniversari

Les Dominiques celebren 325 anys de presència educativa a Tarragona

Joan Boronat
Tarragona

La comunitat de Germanes Dominiques de l'Ensenyament i el Col·legi Sant Domènec de Guzman va donar inici, el dissabte 26 de novembre, als actes commemoratius dels 325 anys de presència educativa de les Dominiques a Tarragona (1686-2011). La celebració es perllongarà fins a la cloenda de l'efemèride, que tindrà lloc el dissabte dia 26 de maig del 2012.

El col·legi Sant Domènec de Tarragona és una institució escolar molt antiga a la ciutat que continua amb la docència, adaptada als nous temps, i que ho ha anat fent al llarg de més de tres segles de vida d'una manera ininterrompuda.

En la inauguració dels actes commemoratius l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, va presidir una eucaristia a la capella del col·legi, on hi havia la rèplica de la imatge de la Mare de Déu del Claustre. Va ser una celebració emotiva, acompanyada de guitarres, en què van participar autoritats, alumnes i exalumnes, germanes, professors i famílies, entre d'altres.

Seguidament, a la sala d'actes de l'escola hi hagué un acte acadèmic, amb l'assistència de l'arquebisbe Jaume Pujol; la germana Maria Jesús Equiza, representant de la congrega-

Moment dels parlaments durant l'acte acadèmic.

ció de les Dominiques; el P. Enric Puig, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, entre d'altres personalitats.

En el torn de parlaments, el director de l'escola, Marcel Pallejà, va fer un recorregut pels 365 anys d'història de la institució «molt lligada a l'evangelització i l'ensenyament a la ciutat», per afegir que «som una gran família d'una comunitat educativa i estem

de festa gran». Per la seva banda la germana Maria Jesús Equiza va manifestar sentiments de gratitud «a Déu i a les persones que han donat suport a les germanes i també a tots aquells pares que han confiat en l'escola per portar-hi els seus fills». Enric Puig, en nom de la Fundació Escola Cristiana, va reconèixer públicament a les germanes, professors, alumnes, aquests 325 anys de vida que han fet de l'Escola

«una realitat arrelada i reeixida a la ciutat» tot remarquant que es tracta d'un centre educatiu dels més antics de Catalunya.

En tancar l'acte, l'arquebisbe Jaume va posar l'accent en el fet educatiu que es fa present en tres grans famílies: en la natural, amb els pares, germans i avis, a la parròquia i al col·legi.

Va esmentar que «l'amor i l'afecte que s'aprenen en aquests àmbits s'han de transmetre a fora, on a vegades solament hi ha fredor».

Hi va haver entrega de records i la interpretació de la peça musical de l'aniversari titulada *Caminant*, composta per Francesc Sans i Bonet i interpretada per la banda de sacaires de Tarragona.

El fil de la història

L'any 1684 arribaren a Tarragona dues germanes Dominiques del Beateri de Barcelona que van fundar, dos anys més tard, la primera casa-convent per dedicar-se, entre d'altres tasques pastorals i socials, a l'educació. S'instal·laren en una casa del carrer Arc de

Sant Bernat, al costat de l'actual plaça del Fòrum, i l'any 1696 es traslladaren al convent que els Pares Dominics deixaren a la plaça del Pallol, per ocupar un nou i gran edifici a la plaça de la Font, el que avui dia és l'ajuntament de la ciutat. L'any 1951 l'antic col·legi, que en aquell temps s'anomenava del Beateri de Sant Domènec, va passar a un nou edifici al carrer Rovira i Virgili, ubicació actual del centre escolar.

Concert de Nadal a benefici del projecte social missioner a Kampanga

J. B. / Tarragona

El divendres dia 16 de desembre, el remodelat claustre de Sant Pau del Centre Tarraconense El Seminari va ser l'escenari d'un concert de Nadal a càrrec del Cor Estels i Cor de Joves dels Amics de la Catedral i del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral. L'objectiu, a banda d'ambientar l'esperit nadalenc, és que els diners aportats, de 10 euros per persona en concepte d'entrada, van destinats a ajudar a finançar el projecte social missioner de construcció d'un centre de formació i assistència social a Kampanga (Rwanda). Aquest és un projecte iniciat l'any 2008 amb motiu de la celebració de l'Any Jubilar de Sant Fructuós que està tirant endavant gràcies a l'impuls de mossèn Josep Cabayol, prevere de

l'arxidiòcesi de Tarragona, en missió a la diòcesi de Ruhengeri.

L'objectiu d'aquest projecte és el d'incrementar la qualitat de vida i les oportunitats de desenvolupament personal de la població dels dotze centres d'atenció social de la perifèria de Kampanga. Un cop acabat es calcula que se'n beneficiaran de manera indirecta unes 45.000 persones. Concretament, s'atendran nens i nenes desprotegits de les seves famílies per motius econòmics i grups —nens, joves i grans— que es troben en situació d'extrema pobresa a causa de la situació agreujada pels darrers conflictes.

Pel que fa al pressupost, la delegada diocesana de Missions, Ana González, ha explicat que «ara mateix estem a mig projecte; ens calen 180.000 euros

per acabar l'obra» i l'ajuda a través de la campanya engegada «un totxo per Kampanga» està fent possible l'equipament.

Tres formacions

Abans de l'inici del concert de Nadal, davant mateix de la capella de Sant Pau, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol va pronunciar unes paraules de benvinguda, en què va anunciar la data del 27 de gener per a la benedicció de l'ala del Seminari que ha estat rehabilitada, en aquesta primera fase de les obres.

A la primera part del concert va intervenir el Cor Estels, sota la direcció d'Ana Mateu, amb Albert Díez al teclat. Els petits cantaires van interpre-

tar diferents cançons nadalenques. A continuació va actuar el Cor de Joves dels Amics de la Catedral, amb cançons populars catalanes de Nadal i d'altres països, dirigits per Ana Mateu, amb Miquel Castillejo al teclat. Per la seva banda l'orquestra, dirigida per Mons. Miquel Barbarà, va oferir una selecció de cants de la terra, amb adaptació de Josep Cabezas i Josep Enric Peris al piano.

Finalment, l'actuació més llarga va anar a càrrec del Cor i Orquestra dels Amics de la Catedral de Tarragona, a la qual també es va afegir l'organista Jordi Vergés, que va interpretar diferents nades i composicions d'autors tarraconins. Totes les actuacions van ser rubricades per forts aplaudiments del públic, situat sota els porxos del claustre.

«Fills estimats! Avui també us porto entre els meus braços el meu Fill Jesús perquè Ell us doni la seva pau. Pregueu, fills, i testimonieu perquè en cada cor prevalgui, no la pau humana, sinó la pau divina que ningú no pot destruir. Aquesta és la pau del cor que Déu dona a aquells que estima. Tots vosaltres a través del baptisme sou cridats i estimats de manera especial, per això testimonieu i pregueu perquè sigueu les meves mans esteses en aquest món que anhela Déu i la pau. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de desembre del 2011

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 - 1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594

www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Girona

La primera comunitat marista de l'Estat celebra el seu 125è aniversari

L'actual escola de La Immaculada té 1.200 alumnes i 90 educadors

Víctor Gay
Girona

El 19 de desembre del 1886 arribaven a Girona, procedents de Perpinyà (quatre hores de viatge en ferrocarril), quatre germans maristes que la congregació enviava per tal que «aprenguessin castellà».

Ben aviat es van adonar que no era el millor lloc per fer aquell pretès aprenentatge. També constataren que el nivell de qualitat de l'ensenyament a la ciutat no era cap meravella, tot al contrari, els mestres, molt mal pagats, exercien en unes preteses escoles (en realitat pisos de lloguer), les noies pràcticament no rebien més instrucció que l'elemental i costura...

El bisbe Sivilla, un dels referents de l'episcopat gironí, va demanar als maristes de restar a la diòcesi... no pas per aprendre, sinó precisament per ensenyar. I així ho van fer.

L'aventura continua

D'aquella manera gairebé improvisada, la comunitat marista va començar a Girona una tasca educativa que, posteriorment, s'estendria arreu de Catalunya i de l'Estat. Al segle XIX ja disposaven de dos centres, tots dos a la dreta de l'Onyar, és a dir, al barri vell. El col·legi de la Mercè, més conegut com el del Sagrat Cor, a l'ombra de l'església d'aquest nom (un temple expiatori construït amb les almoines dels fidels), i el més gran, el col·legi de la Immaculada, també popularment conegut com de la catedral, per la seva proximitat física a la seu.

Aquest darrer centre, que es va mantenir fins a les acaballes del darrer segle, disposava d'internat donat el seu prestigi docent que propiciava que nombrosos alumnes de comarques rebessin l'educació marista. Possiblement el que n'ha deixat un testimoni més concloent és l'exalumne Josep Pla

La imatge de la Immaculada, de l'escultor de Sant Joan de les Abadesses, Francesc Fajula i Pellicer (autor del Crist que presideix l'altar major de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona), dona la benvinguda als que arriben al col·legi Marista la Immaculada de Girona.

«El germà Pere Ferré va agrair la confiança de Girona amb els maristes i va encoratjar l'actual comunitat educativa a seguir l'exemple de sant Marcel·lí Champagnat»

i Casadevall, en la seva obra de referència: *Girona, un llibre de records*.

En els anys seixanta del segle XX, els maristes van passar a l'esquerra de l'Onyar, com es diu a Girona, i van adquirir una finca a l'antic terme municipal de Santa Eugènia de Ter, ja incorporat al de la capital, on van edificar un complex educatiu que incorpora un estol de camps d'esport, un teatre, gimnàs, jardins i zones d'esbarjo i que, a nivell formatiu, manté la tradició i la qualitat forjada en el decurs d'un segle i quart de servei. L'aventura continua, és el resum del lema de l'aniversari.

Un cert aire francès

L'inici dels actes commemoratius

d'aquest 125è aniversari el va presidir l'alcalde de la ciutat, Carles Puigdemont, el bisbe de Girona, Francesc Pardo, el superior de la província marista de l'Hermitage, Pere Ferré, i una nodrida representació de germans francesos, ja que aquesta herència del país veï s'ha mantingut, malgrat la potència i difusió de l'idioma anglès.

L'exalumne i cronista oficial de Girona, el Dr. Enric Mirambell, va pronunciar la conferència inaugural, naturalment sobre el tema *Els Maristes i Girona*. De la seva banda, el bisbe Francesc Pardo es va felicitar del testimoni cristià i marià que els maristes han donat, donen i de ben segur donaran a Girona. El germà Pere Ferré, provincial, va agrair la confiança de Girona amb els maristes i va encoratjar l'actual comunitat educativa a seguir l'exemple de sant Marcel·lí Champagnat, fundador no sols de la congregació, sinó també d'un model de formació de cristians i ciutadans.

Finalment l'alcalde Puigdemont els va donar les gràcies en nom de la ciutat i va qualificar de luxe i privilegi comptar amb un centre com l'actual de La Immaculada, al servei dels gironins.

Més de mil alumnes

Actualment el Col·legi Marista la Immaculada de Girona, el primer d'aquesta congregació a l'Estat i naturalment a Catalunya, acull 1.200 alumnes en les etapes d'educació infantil, Primària, Secundària obligatòria i Batxillerat, atesos per 90 educadors. Un tret singular: el centre assegura la seva qualitat educativa amb la certificació ISO 9001.

Els actes commemoratius d'aquest 125è aniversari es portaran a terme en el decurs de tot l'any 2012, amb el lema «Maristes, 125 anys educant a Girona; l'aventura continua». Per molts més anys!

La parròquia del Mercadal recupera l'ara gòtica de l'antic convent dominic

V.G. / Girona

El bisbe Francesc Pardo ha presidit la litúrgia de la dedicació del nou altar major de la parròquia de Santa Susanna del Mercadal. Aquesta és la primera parròquia que va travessar l'Onyar, precisament al barri que li dona nom, el barri del mercat. L'església parroquial va patir una de les accions més violentes en el decurs de la guerra civil. No sols se'n va destruir el contingut, també s'inicià l'enderroc del continent, és a dir de l'edifici, que fou interromput en finalitzar el conflicte a Catalunya.

El procés de reconstrucció es va allargar fins al 1993, amb la consolidació de la façana principal i del campanar. Progressivament es refeia l'interior del temple, amb les diferents capelles, un nou orgue,

millores en el sistema de calefacció, l'equipament parroquial, etc.

Després del Concili Vaticà II, la zona del presbiteri s'adaptà a les noves propostes litúrgiques conciliars, però restava pendent reformar el conjunt d'aquesta part del temple.

En plantejar aquesta reformes, es va establir un diàleg amb el rectorat de la Universitat de Girona, que tenia en dipòsit l'ara gòtica de l'altar major de l'església del convent dominic que actualment ocupa la Facultat de Lletres. La bona disposició de la rectora, Anna Maria Geli, i del seu equip rectoral, ha permès recuperar aquesta enorme peça del segle XIV.

L'ara culmina la primera fase de la reforma del presbiteri, que s'ha sufragat íntegrament amb apor-

tacions del fidels, per tal de no minvar els recursos parroquials que es destinen bàsicament a l'acció social. La reforma inclou la supressió de les trones, ordenació dels laterals (orgue i ambó), supressió de cortinatges, nou projecte d'il·luminació i una nova creu presidencial.

En el decurs de la litúrgia de la dedicació del nou (o recuperat) altar major, el bisbe Francesc va recordar que es tracta de «la taula que el Senyor ens prepara per donar-se a tots nosaltres», també va felicitar tots els qui amb la seva generositat han fet possible aquesta primera fase de la reforma i va testimoniar el seu agraïment a la Universitat, en la persona de la seva rectora, per la bona disposició en cedir l'ara que torna a presidir les celebracions d'aquesta parròquia del cor de l'eixample de la ciutat.

Una vocació de carrer

Isabel Garbayo, fundadora de l'Associació Auxiliars del Bon Pastor Villa Teresita

Luis Urbez

El 7 de desembre passat, vigília de la festa de la Immaculada, moria a Pamplona, en pau i sense queixa, com havia viscut, una dona singular, que va passar fent el bé sense escarafalls, i de la qual potser teníem escassa notícia. Isabel Garbayo, fundadora de Villa Teresita, ens deixava als 106 anys d'edat. Una llarga vida, coronada al final per més d'una dècada de malaltia i acceptada reclusió en la seva habitació de la casa que les religioses tenen a la capital navarresa. Allà rebia tothom i per a cadascú tenia paraules d'ànim. Hauríem de dir millor, i sobretot, per a cadascuna. Perquè la immensa majoria de les seves visites eren dones marginades, prostitutes amb les quals havia mantingut una relació intensa fins que la van abandonar les forces.

Isabel, «la mare», com els agradava anomenar-la a Villa Teresita, va néixer a Pamplona el 23 de febrer del 1905, en una família benestant de la ciutat. Era la més petita de deu germans, un dels quals va arribar a ser alcalde de la ciutat durant la Segona República. Els seus estudis, a les ursulines, van ser els bàsics i habituals per a les nenes benestants de l'època. Tocava el piano i parlava francès.

Les primeres passes en el camí de la vocació religiosa la van dur fins al Carmel. Des de jove l'havien atreta l'exemple i la figura de Teresina de Lisieux. No obstant això, d'una banda, la seva salut trencadissa no aconsellava una vida monàstica, i, de l'altra, era clar que Déu no la volia en un convent de clausura, sinó enmig del món, en aquells carrers on tantes i tantes dones eren humiliades i maltractades.

Llavors Isabel comença a freqüentar amb assiduitat els més necessitats a l'antic Hospital de Sant Domènec, proper al seu barri de la Navarrería. Es preocupava especialment pels nens gitanos. Va ser així, en una de les seves visites, on un bon dia va sentir crits estranys rere una porta tancada. Va anar-hi, i les monges li van impedir l'entrada. Allà s'estaven aïllades les malaltes de sífilis. A moltes els esperava la mort perquè no existia encara la penicil·lina. No es va aturar fins a aconseguir estar amb elles. «Sóc amiga vostra, i m'agradaria, si m'ho permeteu, venir a veure-us i xerrar amb vosaltres.» Aquella trobada marcaria la seva vida per sempre. Estava decidida. Caminaria la resta dels seus dies com Jesús de Natzaret amb «males companyies». I va començar a visitar-les i a atendre-les després a les cases públiques on estaven recloses. Més d'un client va arribar a confrondre-la

per una d'elles.

L'escàndol no va trigar a aparèixer i, tot seguit, el rebuig social consegüent. Es tractava d'un idealisme intolerable i, per a molts, proper a la bogeria. La jove Isabel va perdre bona part de les seves amistats. La mateixa família no veia bé la seva manera de fer, i alguns sacerdots van intentar apartar-la en va d'aquella vocació estranya.

No tot van ser obstacles. Durant la guerra, treballant com a infermera al front, va forjar una gran amistat amb l'aleshores sacerdot Antonio Añoveros, el qual seria més tard bisbe i el seu valedor més important per al projecte assistencial i apostòlic que Isabel Garbayo portava al cor.

I així, l'any 1942, fruit del seu coratge particular i de l'acció guaridora de l'Esperit, neix la primera comunitat de Villa Teresita (no podia oblidar la seva santa de capçalera). La casa d'acollida ocupa un vell xalet de la Protecció de Menors al barri pamplonès de San Juan, pel lloguer del qual paguen 250 pessetes al mes. El desig d'Isabel és que «les noies se sentin acollides amb

goig i gratitud per les germanes que les estimen i que miren la seva entrada a la casa com si fos un tresor». En l'esforç rep el suport de la jerarquia eclesiàstica, un bon llegat econòmic del seu pare que dedica a la fundació, i la impagable implicació de la seva amiga Blanca Goñi. A partir d'aquest moment Isabel es consagrarà completament a Déu en

el servei de les dones més excloses. La noia boja de la Navarrería anava camí de fer-se estimar amb bogeria per aquelles dones a les quals poc estimen.

Avui, setanta anys després de l'inici d'aquella aventura inspirada, les religioses de Villa Teresita mantenen obertes cases d'acollida a Madrid, València, Sevilla, Pamplona i Les Palmes de Gran Canària, i compten amb la col·laboració de més de 250 voluntaris. Des dels anys quaranta fins ara el món de la prostitució s'ha anat fent molt més complex: droga, sida, immigració, tràfic de persones, turisme sexual..., cosa que obliga Villa Teresita, des del seu estil i carisma inicials, a mantenir-se en un estat de permanent transformació, cercant noves formes d'apropament i d'encarnació evangèlica en aquesta fosca riba de la nostra societat. La sensibilització social i denúncia de les situacions de vulneració

dels drets humans, i la lluita contra les situacions d'esclavatge i opressió, són també objectius irrenunciables del seu treball.

Mentre hi hagi la immensa xacra del mercadeig sexual, la missió de Villa Teresita, i de tantes altres institucions i persones que s'escarrassen en la justa recuperació de la dignitat humana, continuarà essent una tasca ineludible a la nostra pretesa societat del benestar. Isabel Garbayo va ser conscient que aquesta missió era urgent i anava per llarg. Per això va dedicar tots els instants de la seva vida, agosarada i generosa, sense descans, a la creació d'un futur millor per a les dones que tant va estimar.

I tenim el pressentiment que l'advertència de Jesús que «les prostitutes us precediran al Regne dels cels», no va amb la Isabel, perquè ella marxa encantada en aquest mateix grup a la trobada amb el Pare.

«Aquella trobada marcaria la seva vida per sempre. Estava decidida. Caminaria la resta dels seus dies com Jesús de Natzaret amb "males companyies"»

***CatalunyaCristiana**

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscribiu-vos-hi
per 124,80 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 124,80€ per any

☐ Dos pagaments semestral de 62,40€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«La sang vessada pels germans ha donat els seus fruits»

El periodista Francesc Basco Gracià publica un llibre sobre el 75è aniversari del martiri de quinze hospitalaris de Sant Joan de Déu

Joan Boronat

El periodista tarragoní Francesc Basco Gracià acaba de publicar el llibre *Inmolados quince hospitalarios de San Juan de Dios*, publicat per Editorial ESCUA, en el qual relata l'assassinat a Calafell de quinze hospitalaris del sanatori marítim de Sant Joan de Déu, el 30 de juliol del 1936. L'autor ha publicat altres llibres, entre els quals destaquen *Jaume Hilari, el primer sant de la guerra civil* i *Mártires del siglo XX*. El llibre ha estat presentat a Calafell, auspiciat per l'ajuntament i l'Orde Hospitalari, i al Museu d'Art Modern de Tarragona, amb el suport de la Diputació.

Per què aquest llibre ara?

Per recordar aquells fets amb motiu del 75è aniversari de la seva immolació i per transmetre'ls a la societat actual, que no els va viure i els desconeix. I a la vegada, com a homenatge de gratitud als màrtirs de l'Orde Hospitalari, que van viure amb fe profunda aquells dies terribles, van morir de forma heroica i foren beatificats pel papa Joan Pau II.

Vol dir que és bo recordar tot això?

És bo recordar-ho sempre, i més ara en els temps que vivim. Els últims Papes ens recomanen recordar els màrtirs (ara beats), venerar-los i demanar-los que, des del Cel, preguin per nosaltres. El general Eisenhower, en descobrir els camps d'extermini nazis, va dir al seus soldats: «Aconseguiu tota la documentació possible perquè al llarg de la història algú dirà que això és mentida, que no va passar mai.» No podem perdre la memòria de la nostra veritable història. No hem d'oblidar aquest i altres fets, ni desapropiar la lliçó que avui ens donen.

Per què els van matar si feien tant de bé?

Per odi a la fe, a la religió catòlica. Creien que per fer la revolució havien d'eliminar l'Església, és a dir, les arrels cristianes de Catalunya. Per això van començar a matar capellans i religiosos, cremar esglésies i suprimir els centres d'ensenyament catòlics. Els Germans de Sant Joan de Déu no feien mal a ningú; atendien de forma altruista uns setanta nens malalts, raquítics i escrofulosos —que augmentaven a l'estiu— de famílies humils i anaven a demanar almoïna per poder mantenir-los. No es van posar mai en política.

El problema era que resaven, anaven a missa, eren catòlics...

Efectivament. Un representant de la Generalitat va anar al sanatori i va dir als infants que no tinguessin por perquè no els deixarien mai sense els Germans. La realitat és que van arribar uns grups armats de la FAI, es van apropiat del sanatori i els van prohibir resar: «¡Aquí ya no se reza!» Tots els matins, quan es despertaven, els obligaven a dir: «¡Dios no existe!» I a contestar: «¡Viva el comunismo!» Van retirar totes les creus del recinte i deien: «Con este Cristo hemos de acabar; vosotros siempre estáis con

él, pero lo arrancaremos de todas partes para que lo olvidéis.»

I què feien els Germans?

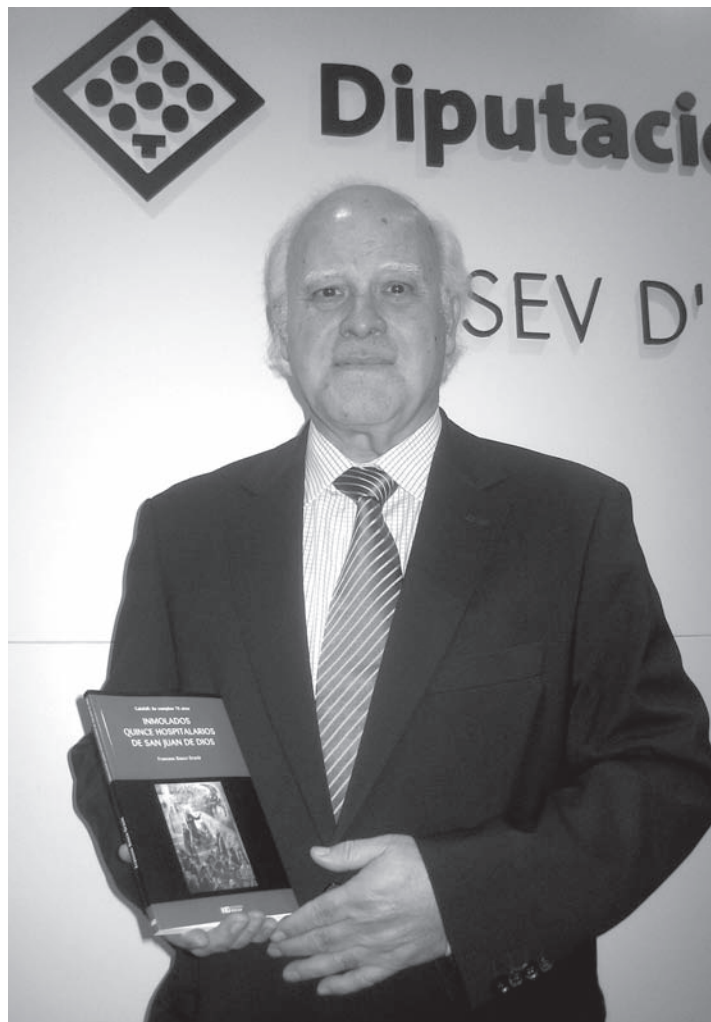
Callar, pregar en silenci i protegir els infants. Els van demanar que es fessin milicians, que reneguessin de la seva fe i s'hi podrien quedar. Ells s'hi van negar. Abans de començar la guerra —el mes d'abril—, el superior de l'Orde, des de Roma, els va ordenar que no abandonessin els malalts per cap motiu més que per ordre de les autoritats. I així ho van fer.

Quan els van matar?

El 30 de juliol del 1936, a les cinc de la tarda. Els van dir que els qui volguessin podien marxar, però sense salconduir. La majoria van optar per sortir, però van fer quedar-ne vuit per atendre el sanatori. Se'n van anar per agafar el tren en direcció a Barcelona, a les estacions de Calafell i Sant Vicenç. Mentre esperaven el tren, va aparèixer un camió amb milicians, que els van obligar a pujar i els van traslladar al Vendrell, on foren insultats; després el camió enfilà la carretera de Barcelona. Al terme de Calafell, els van obligar a baixar, els van fer posar en fila a la cuneta de la carretera i van assassinar-ne quinze. Aquest testimoni l'explicava el pare Munné, argentí, que va presenciar els fets des de la cabina del camió.

També diu que foren afusellats set germans colombians.

Sí. Venien en tren des de Madrid, amb salconduir per embarcar a Barcelona fins a Colòmbia. Els esperava el cònsol

Francesc Basco amb el seu nou llibre.

«No podem perdre la memòria de la nostra veritable història»

del seu país, però no van arribar a l'estació. Els va detenir un grup de milicians i els van afusellar a Barcelona el 9 d'agost del 1936. Davant de les protestes del cònsol, el van amenaçar i va haver d'exiliar-se a França.

Hi va haver més víctimes de l'Orde?

Sí. En total, foren 71. A Catalunya, a l'hospital de Sant Joan de Déu de Barcelona i al sanatori de Sant Boi. A la resta d'Espanya, a Talavera de la Reina, Ciempozuelos, Paracuellos del Jarama, Carabanchel Alto i San Rafael de Madrid.

Veig que la segona part del llibre la dedica a les devastacions a Calafell.

Sí. Van destruir els onze altars de l'església, trenta imatges sagrades —entre elles, la imatge de la Mare de Déu de la Cova, venerada des de temps immemorials—, els confessionaris, la pila baptismal... Només va quedar una campana. Van cremar els ornaments sagrats i foren destruïts molts objectes de culte, alguns de gran valor. El temple va estar tancat al culte des del 22 de juliol del 1936 fins al 5 de febrer del 1939.

Què se n'ha fet, del sanatori?

Després de la guerra, les autoritats van restituir el sanatori a l'Orde i començà a funcionar. El 1946 les quatre sales estaven totalment ocupades. Però el progrés de la medicina i les noves tècniques van fer minvar aquestes malalties. Als anys seixanta i setanta l'ocupació era mínima. L'Orde va decidir tancar-lo i anys després va vendre'n les instal·lacions. Ara hi ha un hotel que treballa en favor de l'harmonia de l'ésser, del des-

cans i de la salut integral de les persones.

Quina conclusió treu de tot això?

Que la sang vessada pels Germans ha donat els seus fruits. Avui, l'Orde Hospitalari està format per 1.230 germans, més de 40.000 col·laboradors i més de 300.000 benefactors. Està present a 50 països dels cinc continents i té cura de més de 20 milions d'infants i avis malalts, desvalguts i abandonats; també malalts de sida. Aquella sang vessada amb amor s'ha convertit en fecundes roses de solidaritat arreu del món. És la bella flor que brolla vigorosa del seu martiri.

La bona notícia

L'inventor de la cadira de rodes

A les escoles s'ensenya el nom dels grans inventors, però pocs alumnes coneixen el nom de qui va inventar la cadira de rodes, i menys encara coneixen que va ser un home amb discapacitat física, defensor dels invàlids. Victor Berel Finkelstein (1938-2011) va néixer a Sud-àfrica. Als 16 anys va intentar fer un salt de perxa sense supervisió i va quedar paralític. Convençut que només se li havien paralytitzat les cames, va estudiar psicologia gràcies a una beca. Posteriorment, es va integrar en moviments europeus contra el règim racista de l'apartheid. Va ser empresonat a Sud-àfrica per haver donat suport a diverses organitzacions prohibides; aquesta militància li va comportar tortures i menyspreu. Obtinguda la llibertat, Victor Berel va

liderar a Anglaterra un moviment social en defensa dels drets de les persones amb discapacitat. Escriptor i intel·lectual, va lluitar tant com va poder contra totes les opressions i les injustícies. Va morir el 30 de novembre passat, als 73 anys. En un llibre autobiogràfic inèdit, detalla les idees directrius de la seva vida: «És la societat qui margina les persones amb impediments físics. Per tant, els discapacitats formen part, malauradament, d'un grup oprimat per la mateixa societat.» Victor Berel Finkelstein no va ser tan sols l'inventor de la cadira de rodes, que va estrenar ell mateix, sinó un activista social, el nom del qual mereix ser més conegut i estimat.

Francesc Gamissans

Es crea una associació per desenvolupar el campus d'excel·lència internacional Aristos Campus Mundus

Constituïda entre les universitats de Deusto, Pontifícia Comillas i Ramon Llull

Miquel Àngel Codina
Barcelona

La Universitat de Deusto, la Universitat Pontifícia Comillas i la Universitat Ramon Llull han constituït una associació per desenvolupar el campus d'excel·lència internacional Aristos Campus Mundus (ACM 2015). El 13 de desembre passat, al Rectorat de la Universitat Ramon Llull, els rectors de totes tres universitats —Jaime Oraá (Deusto), José Ramón Busto (Pontifícia Comillas) i Esther Giménez-Salinas (Ramon Llull)— van signar la constitució d'aquesta associació.

ACM 2015 és una agregació estratègica d'aquestes tres universitats espanyoles d'iniciativa social, sense ànim de lucre i de llarga tradició i prestigi. En el curs 2010-2011, van comptar amb un total de 38.692 alumnes, dels quals un 14% són internacionals, 4.057 professors i van oferir un total de 167 titulacions de grau i postgrau plenament adaptades a l'EEES en els seus 35 centres universitaris. ACM 2015 té com a gran objectiu potenciar l'excel·lència acadèmica, docent i investigadora i la plena globalització dels seus projectes universitaris, que impliquen l'aposta conjunta per la innovació social, responsable i sostenible.

Esther Giménez-Salinas, rectora de la Universitat Ramon Llull, va recordar en les seves paraules de presentació que el maig del 2010 «tenia lloc, en aquesta mateixa sala, la firma del conveni d'agregació entre les nostres tres universitats, que posteriorment va ser ampliat amb les universitats nord-americanes de Georgetown, Boston College i Fordham, aconseguint així una aliança estratègica que suposa un model obert d'agregació internacional per al projecte ACM 2015». I va afegir: «Avui celebrem que ACM 2015 va obtenir l'octubre passat la menció campus de l'excel·lència 2011, concedida pel Ministeri d'Educació.»

Abans que els tres rectors informessin de les característiques de l'execució d'aquest programa, es va passar un vídeo de cinc minuts, on personalitats com el polític Javier Solana, l'alpinista Ederne Pasabán o l'arquitecte Josep Llinàs parlaven dels avantatges de l'ACM.

Exercici de convergència

Jaime Oraá, rector de la Universitat de Deusto, va subratllar que l'activitat de les tres universitats i equips al llarg de l'any 2011 «s'ha centrat, en primer lloc, a consolidar el bon govern de la nostra agregació, aconseguir la implicació dels entorns institucionals, empresarials i socials més propers i aprofundir en la internacionalització del projecte». També va comentar que la governança de l'agregació de les universitats que formen part del projecte ACM 2015 «ha estat un dels aspectes de vital importància en la

Jaime Oraá, Esther Giménez-Salinas i José Ramón Busto signen el conveni.

«Aquest projecte té com a objectiu potenciar l'excel·lència acadèmica, docent i investigadora i la plena globalització dels projectes universitaris»

recerca d'estructures i processos que garanteixin l'eficiència i l'eficàcia en la seva execució».

«El núvol de l'agregació —va destacar el Dr. Oraá— representa un exercici important de convergència dels núvols generats prèviament per cada universitat. Tan sols la suma del capital humà agrupat a l'entorn del nostre teixit associatiu d'Alumni aporta milers de professionals i persones al projecte Aristos Campus Mundus, amb presència en els àmbits més diversos de la vida política, econòmica, social i cultural.» Així mateix, va explicar que el projecte conjunt d'una universitat

catalana, una altra de madrilenya i una altra de basca suposa també un projecte d'aproximació dels entorns i les societats en les quals s'incardinen, en la construcció, des de la pluralitat i diversitat, d'un espai comú de trobada, diàleg i generació de projectes futurs compartits.

Finalment, Jaime Oraá va posar en relleu que «potenciem la presència en xarxes internacionals de col·laboració docent i investigadora, acompanyada de l'extensió progressiva del projecte d'agregació internacional a un nombre limitat d'universitats de prestigi, preferentment entre les més de dues-centes universitats jesuïtes i de La Salle repartides pel món».

Excel·lència docent

Segons José Ramón Busto, rector de la Universitat Pontifícia Comillas, les tres universitats que integren el projecte ACM es distingeixen per la seva qualitat i prestigi docent. En aquest sentit, va assenyalar que es fa un gran esforç per a la millora de la qualitat docent en tres àmbits. El primer: comunicar i compartir les millors pràctiques docents. El rector va recordar que el mes de juny passat es van organitzar a Barcelona unes Jornades d'Innovació Docent, en les quals van participar més de 200 professors de les tres universitats i van generar 40 ponències.

El segon àmbit en el qual es treballa és la millora de les activitats docents en el marc de la Deusto International Tuning Academy i en el seu paper dinamitzador en la configuració de l'Espai Global d'Educació Superior i en el Projecte Tuning, que engloba 58 països, 34 àrees territorials, 98 xarxes universitàries, més d'un centenar de comunitats virtuals i publicacions en 17 idiomes.

Pel que fa al tercer apartat, el projecte ACM fa un esforç en el desenvolupament de programes conjunts.

«Ja des de l'any 2006 es va iniciar la programació conjunta per part de les tres universitats d'un màster en Dret de l'Empresa, al qual va seguir posteriorment el màster en Investigació en Ciències Jurídiques», va informar el Dr. Busto. En l'actualitat s'estudia la col·laboració en altres programes de postgrau, especialment en el marc del nou reial decret de Doctorat, i per a això es preveu crear en cadascuna de les tres universitats una Escola de Doctorat amb vocació clara de col·laboració conjunta.

Recerca orientada

Per la seva part, Esther Giménez-Salinas va manifestar que el projecte ACM fa una aposta decidida per una recerca orientada. Per a això, s'ha procedit a la identificació selectiva d'àmbits d'actuació a partir d'una anàlisi de la demanda social i una anàlisi de les capacitats dels nostres grups d'investigació.

Partint dels grans reptes socials en els quals les tres universitats actuen, s'han identificat les denominades *focus àrees*, que s'han agrupat en cinc àmbits: Innovació social i canvi social; Management i responsabilitat social; Educació: innovació, competències i valors; Salut i biociències, i Energia i sostenibilitat.

La Dra. Giménez-Salinas va explicar que les *focus àrees* es concreten a partir d'una anàlisi detallada de les capacitats de recerca de les tres universitats i va constatar que s'han detectat diverses *àrees subfocus*. En Innovació social i canvi social: valors socials i ètica, migracions i drets humans, multiculturalitat i immigració i cohesió social, i família i menors. A Management i responsabilitat social: lideratge i responsabilitat social en l'empresa. En Educació: innovació, competències i valors: nous models educatius. En Salut i biociències: tecnologies de la informació i la comunicació, ciències de la vida i psicologia clínica i salut. En Energia i sostenibilitat: energia i sostenibilitat: mercats d'energia eficients, xarxes intel·ligents, transport i mobilitat.

Esther Giménez-Salinas va assegurar que cadascuna d'aquestes *àrees subfocus* donarà lloc a la creació del Centre Distribuït d'Investigació (CDI), que té com a objectiu la coordinació, la gestió i la promoció dels grups de recerca de les tres universitats que poden contribuir en cada àrea. En l'actualitat ja es desenvolupen els plans conjunts d'actuació de cadascun d'ells.

Misericòrdia que representa un joc semblant a l'hoquei.

Una al·legoria sobre la família.

Quan art i fe es donen la mà

Presentat el llibre «Selecta. Des del cor de la catedral de Barcelona»

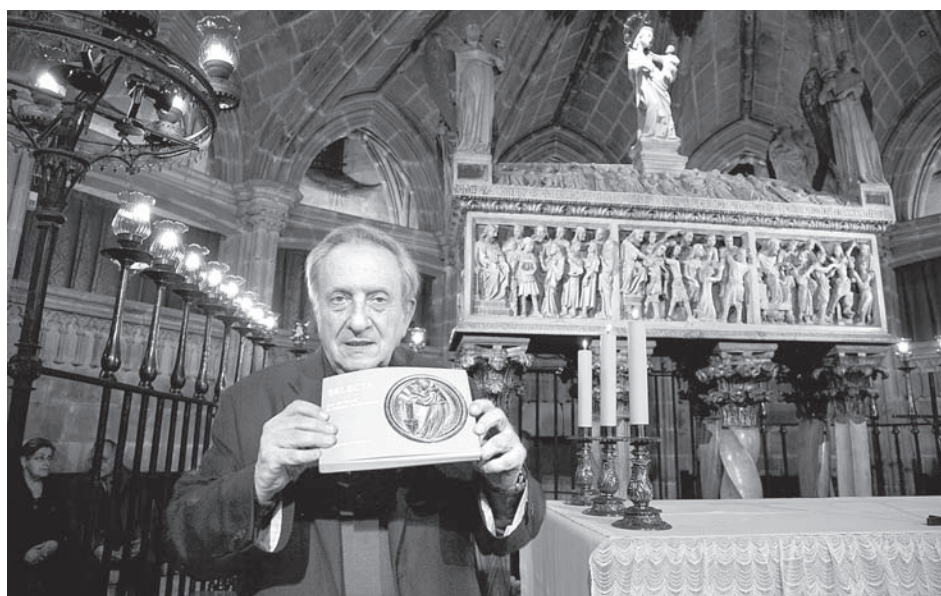
Miquel Àngel Codina

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

La cripta de Santa Eulàlia, de la seu barcelonina, va ser l'escenari on es va presentar recentment el nou llibre de Mn. Josep M. Martí i Bonet: *Selecta. Des del cor de la catedral de Barcelona*. L'acte va tenir lloc després de la pregària de l'hora sexta, presidida pel canonge Joan E. Jarque. El volum, amb nombroses il·lustracions, presenta per primera vegada un estudi de tots els relleus escultòrics medievals del cor de la catedral de Barcelona: 110 misericòrdies i 220 medallons.

«Les misericòrdies del cor són uns seients supletoris, en forma de capitells, que serveixen per estar asseguts i perquè, alhora, sembli que un està dret. Els constructors del cor tenien misericòrdia de veure els canonges tantes hores drets, i d'aquí vindria el nom de "misericòrdia", que és emprat i anomenat així arreu d'Europa. A Castella es diu "penitència", va explicar Mn. Martí i Bonet. I va afegir: «Com a canonge de la catedral de Barcelona,

Mn. Josep M. Martí i Bonet amb el seu nou llibre.

m'ha tocat seure en tres misericòrdies històriques representatives de l'art gòtic.»

En aquest llibre s'inclouen gairebé cinc-centes frases seleccionades de la literatura cristiana antiga, llevat dels llibres sagrats del Nou Testament, orde-

nades temàticament i alfabèticament. Segons Mn. Josep M. Martí i Bonet, aquests textos palesen «la fe dels nostres avantpassats: els apòstols, els pares apostòlics i els sants pares, amb una munió de bons cristians que, creient i estimant, lloen el bon Pare de tots que

està al cel». Hi ha frases, entre altres autors, d'Aristides d'Atenes, Cebrià de Cartago, Climent d'Alexandria, Ignasi d'Antioquia, Justí, Orígenes, Plini el Jove, Teòfil d'Antioquia o Tertul·lià.

Dues vessants

«Tant a les misericòrdies com als medallons del cor de la catedral hi ha dues vessants importants que cal tenir en compte: d'una banda, la cultural, i, de l'altra, la catequètica», va comentar Mn. Martí i Bonet. Aquestes autèntiques joies artístiques, executades per l'escultor Pere de C'Anglada i els seus deixebles (Antoni Canet, Pere Oller...) entre els anys 1394 i 1403, van ser testimonis excepcionals de la memorable reunió que es va celebrar al cor el 1519: el Toisó d'Or. Aquest orde civil i cavalleresc va ser creat el 1430 per propagar la fe catòlica.

Entre les misericòrdies, n'hi ha de ben curioses, com aquella que representa un joc semblant al ping-pong actual, a terra i amb punyals, o la que mostra un joc de pilota amb estics (una mena d'hoquei), que van servir per promocionar els Jocs Olímpics del 1992. «Hi ha una misericòrdia que em té el cor robat: la que presenta una al·legoria de la família, amb els esposos avivant la flama de l'amor», va assenyalar Mn. Martí i Bonet. També va destacar-ne d'altres: Daniel a la fossa dels lleons, sant Antoni Abat, la benedicció nupcial, la confessió, l'escena d'exorcisme o la matança del porc.

L'autor va proposar als assistents «una experiència entranyable: seure al cor de la catedral de Barcelona i anar mirant successivament les "perles" que conté aquest llibre i admirar les escultures tant de les misericòrdies com dels medallons dels setials —un centenar— que es troben al recinte coral, o bé que són reproduïts a cadascuna de les pàgines del llibre. És una experiència sublim! Proveu-ho!». Mn. Martí i Bonet va reconèixer que aquest llibre no hauria pogut veure la llum sense «l'entusiasme i la tasca magnífica» que duen a terme els voluntaris de la catedral.

Gent nostra

Elisenda de Montcada, dona d'una gran devoció

Joan Pallarès-Personat

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Si a la nostra secció no parlem més de personatges femenins és perquè fins a la meitat del segle passat les dones havien estat relegades a papers poc reeixits dins de la nostra societat, sovint en segona línia. Només d'unes poques ens n'han arribat els fets quan, sovint i a l'ombra, el seu paper ha estat fonamental.

Un d'aquest casos és el de la reina Elisenda de Montcada, una dama de la més alta noblesa catalana, atès que era Elisenda de Montcada i de Pinós, filla de Pere II de Montcada, senescal del regne i baró d'Aitona, i de la seva segona dona, Elisenda de Pinós, també d'una de les més altes nissagues catalanes.

D'Elisenda de Montcada no sabem

on va néixer ni quan. Suposem que naixeria en qualsevol de les múltiples possessions dels Montcada o dels Pinós, que seria tant com dir gairebé de tot Catalunya, si bé els darrers estudis la fan lleidatana, nascuda cap a l'any 1292.

Quan el 1319 el rei Jaume II el Just va enviuar de la seva segona esposa, Maria de Xipre, va pensar a casar-se de nou, i així ho va fer. Va escollir per esposa Elisenda de Montcada i de Pinós, de manera que emparentant-se amb els nobles més poderosos del reialme obtenia el seu ajut i amistat.

Per interessos familiars també ho acceptaren els Montcada. El 1322 es van celebrar les esposalles. El rei ja

tenia cinquanta-cinc anys i Elisenda encara havia de complir els trenta; es portaven poc més de vint-i-cinc anys.

El matrimoni no tingué fills. Jaume II el Just, a qui per la pau d'Anagni del 1295 el Papa li havia concedit el títol honorífic de «senyaler, almirall i capità general de l'Església de Roma», va morir al cap de cinc anys del casament, el 1327.

Dona d'una gran devoció, Elisenda de Montcada, l'any anterior d'enviuar, el 1326, havia fundat un monestir a Pedralbes, llavors a un parell d'hores de Barcelona. Va dotar-lo d'una comunitat de monges franciscanes clarisses. Quan va enviuar, es va retirar discretament al monestir

que havia fundat i va fer construir un palau annex per viure-hi, car no va professar mai com a monja.

Allà romangué trenta-set anys, fins al 1364, quan va morir. Tal com havia manat, el palau annex en què havia viscut fou enderrocat i el seu cos enterrat al mateix monestir. La gran tomba gòtica on està enterrada és un dels detalls més admirats pels visitants del monestir.

• Per saber-ne més: *Un cert perfil d'Elisenda de Montcada*, de Francesca Español, a *Elisenda de Montcada. Una reina lleidatana i la fundació del reial monestir de Pedralbes* (Amics de la Seu Vella, 1997).

Nova aventura audiovisual d'Infinitemasuno

Els productors de «La última cima» presenten una sèrie dedicada a conversos

Samuel Gutiérrez

«*Te puede pasar a ti.*» Aquesta interpel·lació directa és el títol del nou projecte audiovisual de la productora Infinitemasuno, creadors del reeixit documental *La última cima* (2010). Ara el punt de mira l'han posat en un tema tan recurrent com agosarat, el dels conversos. Des de la productora valenciana estan convençuts que el tema de Déu continua avui, malgrat la forta secularització d'Europa, de plena actualitat. Així ho demostren les nombroses pel·lícules, sèries, llibres o cançons que en els darrers anys toquen, d'una manera o d'una altra, el tema de la transcendència. «Déu interessa tot-hom —afirma convençut José Manuel Coteló, director d'Infinitemasuno—, no només als mil milions de catòlics. Això no és un acte de fe, sinó una evidència.»

Amb aquest pressupòsit com a punt de partida i després de conèixer, gairebé providencialment, la forta història de conversió de dotze persones d'arreu del món, la productora va decidir emprendre una sèrie documental sobre conversos que amb prou feines estan fent les primeres passes. «Abans eren ateus, agnòstics, indiferents, passotes o simplement no creien en Déu... Un dia Déu va saltar a la seva vida d'una forma sorprenent, ningú no s'esperava, van tenir por, però van acabar canviant radicalment de vida i asseguruen que hi van sortir guanyant», explica Coteló al tràiler de presentació. I afegeix: «Hem entrevistat un *pandillero*, un boxejador, una princesa, un gíglol, un escultor, un terrorista, una model, un actor... No n'hi ha cap d'igual. Vivien als antípodes d'una vida de fe, però ara es tutegen amb Déu i recorren amb Ell un viatge que durarà tota la vida, anomenat "conversió".»

El director de la sèrie, que es produirà capítol a capítol, assegura que «rere cada persona s'amaga una magnífica història d'amor... Són històries que conviden a descobrir que qualsevol pot ser feliç malgrat qualsevol circumstància, per molt extrema que sigui». «El gran descobriment —continua dient Coteló— és que Déu no fa selecció de personal. Cadascun de nosaltres és el

Juan Manuel Coteló, amb la caravana de «Te puede pasar a ti».

seu escollit, el seu estimat, el seu desitjat, el seu fill, el seu germà, el seu amic. Estableix amb cada persona una relació exclusiva, com passa quan estima algú. Déu es posa al servei de tots, tots, tots, però ho fa d'un en un.»

Finançament original

Amb el primer capítol ja a la venda en DVD, un dels objectius d'aquesta nova aventura audiovisual és explicar directament amb l'espectador per finançar la sèrie. «No volem condicionar la viabilitat del projecte a l'opinió de les persones que decideixen a les televisions si una cosa s'ha de produir o no —precisa Juan Manuel Coteló—. A les televisions els oferirem un producte acabat.» Juntament amb el testimoni dels conversos, Infinitemasuno pretén oferir a cada capítol un espai de diàleg i intercanvi amb les persones que es troben en contextos similars als dels protagonistes: «Un públic heterogeni, aparentment aliè a plantejaments religiosos, amb els quals es conversa directament sobre Déu, l'Església, la fe...» El debat, a més, es planteja de manera molt original, en el marc d'una caravana el conductor de la qual és el mateix impulsor de la iniciativa. «Parlem del perdó, de l'eternitat, de l'odi, del sexe, de la vida i la mort, del matrimoni... —explica Coteló—. Són els temes sobre els quals parla qualsevol avui quan parla de Déu. Amb el llenguatge d'estar

per casa o en un bar.» Cadascun dels dotze protagonistes de la sèrie serà ocasió per al diàleg, de vegades encès, altres vegades més reposat, tot i que sempre des del respecte i la tolerància. Des de la productora asseguren que no han buscat cap dels testimonis narrats, sinó que han anat sorgint espontàniament. «Tot va començar —explica el director— quan una persona, al carrer, em va identificar com a actor i em va deixar un llibre en el qual una princesa italiana parlava de la seva conversió. La història em va impressionar i immediatament vaig mirar de localitzar-ne l'autora. Vaig trigar vuit mesos a aconseguir que em rebés. Des de llavors fins avui, he trobat casualment dotze conversos, de vuit països diferents, als quals no he buscat.»

De «pandillero» a sacerdot

El primer capítol de la sèrie, ja a la venda, té com a protagonista el colombià Juan Gonzalo Callejas, membre d'una colla de delinqüents de Medellín. A la banda hi havia pinxos, narcotraficants i blanquejadors de diners. A la seva habitació, un gran mural de l'infern: «Satanàs era el meu patró.» Diferents coquetejos amb la mort i un accident greu de cotxe el porten a reflexionar per primer cop a la seva vida. «Vaig veure passar la meua vida com en fotografies, davant dels meus ulls, i no em va agradar el que vaig

Cançons de Nadal

El primer capítol en DVD de la sèrie «Te puede pasar a ti» acaba de sortir a la venda en un pack nadalenc que també inclou el darrer treball discogràfic del grup Twins, format per les bessones romaneses Simona i Paula Puscas, i que es titula *A ti, niño*. Es tracta d'un CD amb nades internacionals i alguna composició pròpia que intenta aportar «alegria i sentit en la intimitat secreta de cada cor que n'escolti la música». Es dona la circumstància, a més que Simona Puscas és la dona de Juan Manuel Coteló, mare de les seves tres filles, i membre de la productora Infinitemasuno. Les filles del matrimoni també aporten simpatiques «lliçons teològiques de tres nenes al seu pare».

veure. Havien de canviar.» Avui, Juanjo és sacerdot.

La de Juanjo és la primera de dotze històries apassionants, però que pertanyen a la «vida real, quotidiana, normal». Històries que, segons Coteló, reflecteixen «l'alegria de la fe, el descobriment que Déu no només existeix, sinó que viu al costat nostre. Això és el Nadal, això és la conversió.»

www.infinitemasuno.org

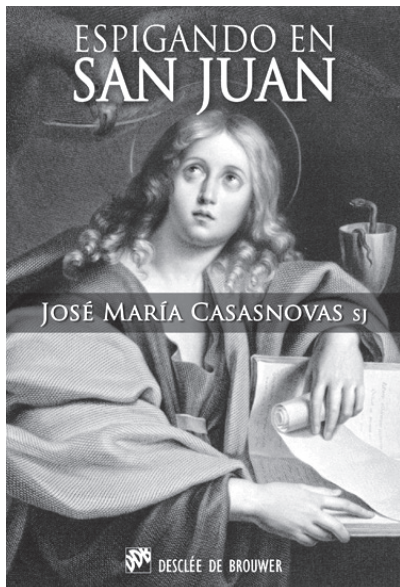
El documental «Alexia», ja en DVD

Redacció

El documental *Alexia*, de Pedro Delgado, reconstrueix la vida d'Alexia González-Barros González, una adolescent que està en procés de beatificació des del 1993, sobretot per la fe, entesa i alegria amb la qual va afrontar la malaltia. Alexia va morir als catorze anys a causa d'un tumor a la columna vertebral. Des de la seva mort, la seva devoció s'ha estès pels cinc continents.

El film inclou testimonis dels seus familiars, professors i amigues, dels metges i sacerdots que la van ajudar, i de diferents experts en processos de canonització. Tot això, il·lustrat amb abundant material fotogràfic i filmic, a més de nombrosos fragments de les pel·lícules domèstiques rodades per la seva família. El DVD es pot adquirir a través de Goya Producciones: www.encristiano.com.

Invitació de Jesús

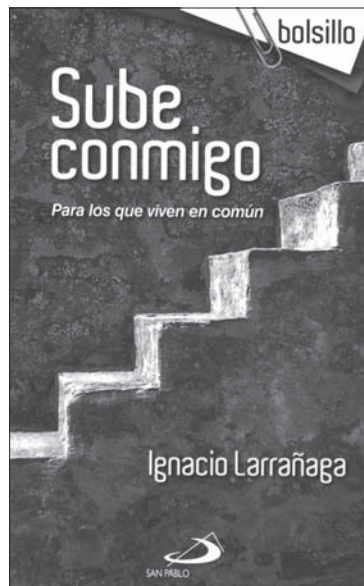
Aquest llibre no és un comentari bíblic, sinó una ajuda per a tot cristià que vulgui que la seva ànima es reconforti i la seva fe es vigoritzi recordant frases i fets de Jesús a l'evangeli de sant Joan. Al llarg d'aquestes pàgines trobarem moltes invitacions de Jesús perquè el seguim i l'estimem. Hem de concretar quin ha de ser el nostre seguiment perquè el nostre amor a Jesús sigui una realitat sincera i fidel, forta i generosa, alegre i constant.

José María Casasnovas, *Espigando en san Juan*. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció *Hablar con Jesús*, 2011, 304 pàg.

Les claus de l'amor

Per poder estimar cal enderrocar muralles divisòries (antipaties, agressivitats...) i alliberar-se de narcisismes. Cal imposar les conviccions de fe sobre les relacions primàries. Redimits els impulsos, la via oblativa ens durà a la Pasqua fraterna. Estimar és respectar-se, adaptar-se, perdonar-se, comprendre's, acceptar-se, comunicar-se i acollir-se. Les idees d'aquest llibre són aplicables no només a les comunitats religioses, sinó també a l'esfera familiar.

Ignacio Larrañaga, *Sube conmigo*. Editorial San Pablo, Col·lecció *Bolsillo*, 2011, 270 pàg.

Una etapa meravellosa

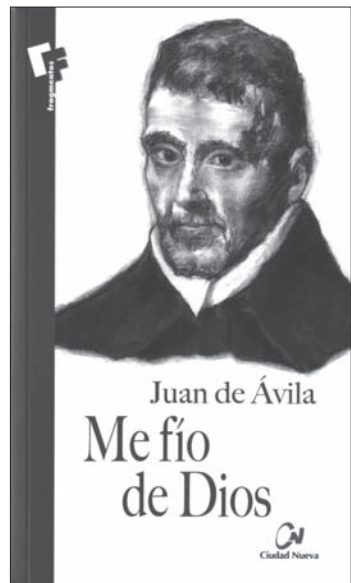
Gabriel Masfurroll és un empresari polifacètic amb grans idees. És també un orgullós pare de família. Ara, després de convertir-se en avi del seu primer nét, reflexiona sobre aquesta nova etapa de la seva vida: des que coneix la notícia a través de l'ecografia que troba a la bústia de casa seva fins al primer aniversari del seu nét, passant per les primeres passes i primeres paraules. Aquest llibre ens parla d'una de les etapes més meravelloses de la vida.

Gabriel Masfurroll, *Aprender a ser abuelo*. Ediciones B, Col·lecció *No Ficción*, 2011, 260 pàg.

Ídols musicals

En el passat, músics com Mozart eren poc més que servidors de la cort; avui dia són estrelles multimilionàries amb més poder fins i tot que els polítics. El professor Tim Blanning examina en aquest volum el creixement inexorable de la música a Occident, on esdevé l'art més dominant i ubic. Aquesta és una història fascinant de poder, mecenatge, creativitat i enginy que abraça cantants de balades, grans compositors i llegendes del jazz i del rock.

Tim Blanning, *El triunfo de la música*. Editorial Acanalado, Col·lecció *El Acanalado*, 2011, 576 pàg.

Mestre espiritual

Joan d'Àvila (1500-1569) va viure en una època marcada pels conflictes religiosos i la trobada de la fe amb les ciències i l'humanisme renaixentista. Va ser capaç d'afrontar la realitat amb experiència profunda de Déu. Juan Esquerda, un dels estudiosos que coneix més bé la vida i obra del sant patró del clergat secular espanyol, ha seleccionat una sèrie de pensaments i fragments d'entre els escrits del considerat «mestre de la confiança en l'amor de Déu».

Juan de Ávila, *Me fío de Dios*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció *Meditaciones*, 2011, 112 pàg.

Esperit emprenedor

Emprendre és possible i així ho demostren el testimonis recollits d'aquesta generació de joves que avui a l'Estat espanyol impulsen nous projectes. Els autors, professors d'ESADE, proposen un canvi possible per impulsar l'esperit emprenedor que passa per promoure canvis en la cultura, l'educació i el finançament. En aquesta obra es dibuixa un futur i es convida a obrir un diàleg sobre com fomentar l'esperit emprenedor a l'Estat espanyol.

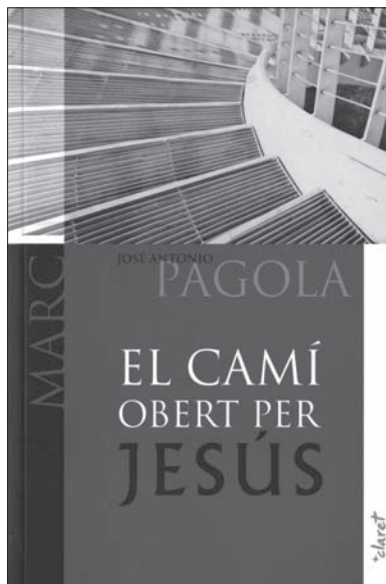

Luisa Alemany i Marcel Planellas, *Emprender es posible*. Ediciones Deusto, 2011, 302 pàg.

Camí cristià

Aquesta obra està redactada amb la finalitat essencial d'ajudar a entrar pel camí obert per Jesús. Per als cristians de les primeres comunitats, creure en Jesucrist significava entrar pel seu «camí» seguint les seves passes. Amb setze capítols, l'evangeli de Marc és el més breu de tots. El seu interès rau en el fet que és el relat més antic sobre Jesús que ha arribat a nosaltres. A més, Mateu i Lluc el va assumir com a base dels seus evangelis respectius.

José Antonio Pagola, *El camí obert per Jesús. Marc*. Editorial Claret, 2011, 256 pàg

Com sortir de la crisi

Davant l'actual situació de crisi econòmica, la pregunta clau és: es pot fer alguna cosa? Els mercats financers actuen tan veloçment que són capaços de provocar que les polítiques correctes que han de dur-se a la pràctica no arribin a temps. L'autor, esportista i broker d'èxit, cosa que li proporciona una òptica privilegiada sobre el funcionament de les finances, analitza el que passa, on rau el problema i com sortir de l'embolic.

Josef Ajram, *La solución. El método Ajram*. Plataforma Editorial, 2011, 80 pàg.

«Jo confesso», una novel·la important

Tots els gèneres literaris són capaços d'expressar sentiments profunds, de descriure amb claredat situacions i de comunicar aspiracions. No són llibres d'història, però cap investigador pot negligir-ne la importància, perquè sovint expliquen tant o millor una època que les enquestes o altres estudis sociològics.

Ara tenim una prova de la força descriptiva de la novel·la en la que acaba de publicar el conegut escriptor Jaume Cabré i que porta el suggeridor títol de *Jo confesso*.

La novel·la de Cabré és un llarg recorregut de segles per Europa en la qual retrobem els humans amb les seves qualitats i passions, sempre sent capaços de comportaments coherents i també de traïcions i maldats. La novel·la de Cabré com ja va succeir amb l'anterior *Les veus del Pamano* obtindrà previsiblement un èxit a tot Europa i concretament en el marc de la literatura catalana esdevindrà una de les novel·les de referència.

Però en aquest full el que vull assenyalar és que entre molts i molts altres comentaris que suggereix la novel·la crec que n'hi ha un de molt significatiu i representatiu del procés d'allunya-

JAUME CABRÉ
Jo confesso
Proa, 2011, 1008 pàg.

ment de la societat catalana respecte de les conviccions religioses i del seu reconeixement com a qüestions importants en la vida quotidiana.

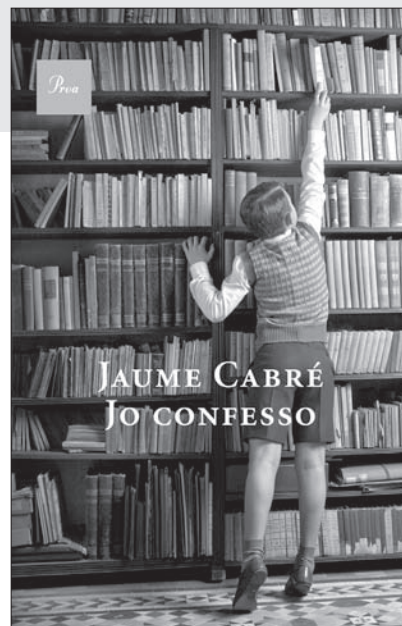
Concretament, Adrià Ardèvol, el personatge central de *Jo confesso* és un expert professor universitari, de reconeguda solvència, estudiós de llengües i de les idees en la cultura europea que al llarg de la novel·la es reconeix no creient i que en alguna ocasió es pregunta si ha estat batejat i que encara que en el món en què viu conviu amb persones que tenen conviccions religioses, ell mai no estableix cap conversa sobre aquesta qüestió. Crec que és una figura literària que reflecteix una realitat catalana de gran part del segle XX i d'aquest començament del XXI.

Els esdeveniments, les modes, les dificultats, les comoditats han creat a Europa i concretament a Catalunya un

marc en el qual sovint solament és objecte de l'atenció allò més immediat i sistemàticament es rebutja preguntar-se per les causes que l'ocasionen.

Per tot això en trobar-me durant bastants dies a través de la lectura amb el personatge d'Adrià Ardèvol he pensat en el llibre del periodista Peter Seewald autor d'una sèrie de converses amb Benet XVI que aplegà posteriorment sota el títol *Llum del món* (Herder 2010) en el qual el Papa parla d'un gran nombre de qüestions, i concretament sobre la vida del cristianisme en el món actual diu: «Ser cristià no ha d'esdevenir una mena d'estrat arcaic que d'alguna manera retenci i visc, per dir-ho així, "paralelment" a la modernitat. També és una cosa viva i moderna, que forma i confecciona la totalitat de la meua modernitat i que, en aquest sentit, l'abraça de debò.»

Aquest esforç per recuperar la con-

fluència de conviccions i realitats porta el Papa a recomanar una nova evangelització per apropar milions d'homes i dones d'avui un missatge que segueix donant sentit en totes les situacions per respondre a tots els desafiaments.

Joaquim Ferrer
Historiador i
president de la Lliga
Espiritual de la
Mare de Déu de
Montserrat

Crítica cinematogràfica

Àngels rapats

MAKTUB

DIRECTOR: Paco Arango.
INTÈRPRETS: Diego Peretti, Aitana Sánchez-Gijón, Goya Toledo, Andoni Hernández San José, Rosa Maria Sardà, Amparo Baró, Mariví Bilbao, Enrique Villén, Jorge Garcia.
Tragicomèdia. 115 minuts.
Espanya, 2011.

Donant suport a la fundació Aladina, que cerca millorar el nivell de vida dels infants malalts de càncer, arriba a les nostres pantalles *Maktub*, una pel·lícula inspirada en un fet real i farcida d'una dimensió espiritual molt encomiable.

Manolo (Diego Peretti) es troba en plena crisi. La rutina de la feina, la relació desil·lusionada amb la seva dona Beatriz (Aitana Sánchez-Gijón) i la seva distància de la vida dels seus fills li provoquen un estat de depressió i angoixa que el fa veure visions i acabar en un hospital per fer-se un escàner. Allà es troba amb l'Antonio (Andoni Hernández), un noi malalt de càncer però amb unes enormes ganes de viure i una capacitat d'animar la vida molt contagiosa. Entre aquests dos personatges sorgeix una relació d'amistat que acaba implicar tots els que es creuen al seu camí

i que acabaran formant una família peculiar reunida per celebrar la Nit de Nadal. Aquest sopar fa que els personatges s'encarin amb les seves històries i apostin per creure en la vida.

Maktub és una paraula àrab que esmenta Paulo Coelho en la seva obra *L'alquimista*. *Maktub* significa «estava escrit». Però això no vol dir que l'ésser humà sigui una víctima del destí, sinó que va més enllà. *Maktub* és allò que et connecta amb el que Déu ha pensat per a tu. La trobada de Manolo amb Antonio estava escrita?, potser és casual, però la manera d'afrontar aquesta trobada és un acte sincer de recerca de

felicitat i de sentit. Antonio, des de la seva fragilitat i el seu amor per la vida, anima a veure el més profund de cada persona. «La vida està per viure-la al màxim. Però la pots canviar; no perdís la Beatriz», li diu a Diego; «Menja't el món, però no et mengis el cap» aconsella al jove adolescent de qui s'ha fet amic. Així ell ajuda cadascú a descobrir la grandesa de les persones i la necessitat de cuidar-les: «Compra-li flors a la teva dona» o «la teva sogra és una bona persona». A poc a poc, i amb el testimoni vital del jove, tots es perdonen ells mateixos i inicien un camí de reconeixement de la pròpia culpa i de reconciliació amb els altres.

D'altra banda, Antonio convida a creure en Déu, manifesta que Déu és el seu cap i que està aquí en una missió secreta, per això no tem la mort i diu que va cap a un món millor. El darrer sopar de tots al Burger King quan Antonio se'n va a buscar la mort és molt evocadora. També ho són el pla inicial i el final en els quals apareixen les estrelles apuntant un sentit transcendent de la vida.

Estem envoltats d'àngels, ve a dir el film, el problema és que no els reconeixem. Aquí rau la gran lliçó de la pel·lícula. Cal mirar les persones amb ulls nous, i descobrir-hi tot el que hi ha de bondat en la seva vida, i procurar que ens ajudi a ser millors i ens remeti a Déu. El film és, doncs, un cant a la vida carregat d'esperança. No és que no hi hagi bondat al món, el que ens falla és

que, malgrat que passi pel nostre costat, no la sabem reconèixer.

El realitzador novell Paco Arango no cau en cap moment en el que és lacrimogen ni melodramàtic com podríem esperar per la història. La bonica cançó del film convida a mirar la mort des de l'esperança. I a més el sentit de l'humor impregna la pel·lícula i aconsegueix moments molt divertits. Estem, d'altra banda, davant d'una pel·lícula d'actors. Juntament amb una història poderosa i humana hi ha una feina actoral magnífica. Diego Peretti està magnífic interpretant el permanentment sorprès Manolo; el jove debutant Andoni Hernández, que es va posar completament en el paper del jove canari Antonio González Valerón, traspasat als 16 anys, té una actuació molt convincent; així com Goya Toledo i Aitana Sánchez-Gijón amb les seves interpretacions apassionades a la vegada que contingudes. Tots els secundaris tenen una força extraordinària i aconsegueixen omplir cada escena. Mencio a part mereixen Rosa Maria Sardà, en el seu paper d'infermera malhumorada, i l'octogenària Mariví Bilbao, que arrenca més d'una rialla.

Cinema senzill i humà, com el millor Capra, cinema que emociona i que aplaudeix la vida, cinema d'actors i d'història creïble. Allunyada d'efectes especials espectaculars, d'històries sense sentit, de muntatges sincopats i buits, així com de personatges inversemblants, *Maktub* és una història tan bonica que reconcilia amb el cinema.

Josan Montull
Educador

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Què es pot dir de la possible superpoblació al nostre planeta?

No sé si hi heu pensat gaire. Per als estudiosos de la demografia és un fet que cal tenir molt present i que presenten com una visió esborronadora. Els historiadors ens diuen que la població mundial a l'inici de l'era cristiana era d'uns 200 milions d'habitants i l'estadística de 1927 donava un resultat d'uns 2.000 milions. La humanitat s'havia multiplicat per 10. Però després ens trobem que el 1987 ja arribàvem a 5.000 milions i a 6.000 el 1999. I ara el 2011 s'ha enregistrat la xifra de 6.987 milions. El ritme d'augment ha estat frenètic! Hi cabem tots encara, però, ja ho sabem, amb llocs que es passa fam i sense una esperança gaire gran d'evitar la desertització que s'estén en certs llocs, cosa que no afavoreix pas una millora en l'agricultura que pugui solucionar el problema que es presenta. Que potser seguirem creixent amb aquest ritme trepidant? Què hi diuen els entesos? La cosa no es veu pas clara. Potser és exagerat dir, com el president d'Israel, Shimon Peres: «Els experts en el futur no existeixen i els qui es presentin com a tals són poc menys que uns farsants», però una mica de raó sí que en té. Mireu, un informe alarmista del 1990

deia que l'any 2000 arribaríem ja als 10.000 milions, i no ha estat així. Què cal dir, amb més seguretat, de cara al futur?

La població actual es distribueix, aproximadament així: Àfrica en té el 15,5%, Amèrica el 13,5%, Europa el 10,2%, Oceania el 0,5% i Àsia el 60,3%. Tenint en compte les dades que s'enregistren en els diversos continents es preveu per al 2050 un augment del 118% a l'Àfrica, un 28% a Amèrica,

un 157% a Oceania i un 25% a Àsia, amb una disminució d'un 3% a Europa. Això correspondria a un creixement global de 2.600 milions. Podem fiar-nos-en, d'aquesta previsió? I hi haurà prou recursos al nostre planeta per suportar aquest creixement d'una manera acceptable, és a dir, digna de la humanitat? I després què? Seguirà el creixement?

Modestament hi direm que si l'estadística diu que a Europa hi haurà minva de població, per un conjunt de factors que seria llarg d'enumerar, a mesura que passin els anys pot ocórrer que també els altres països caiguin en un ritme semblant. Aquí, més que en altres temes s'ha de dir: Déu sap què passarà. Però deixeu-m'hi afegir una cosa: de vell no es passa, i si una causa del creixement demogràfic és l'allargament de la vida humana gràcies a la medicina actual, com que sembla que difícilment es podrà perllongar més enllà del que s'ha aconseguit, els ancians que ara s'aniran morint potser acabaran superant els naixements, frenant en gran part el creixement global, en contra de l'estadística. Deixem-ho a les mans de Déu!

Certeses científiques i fe cristiana

2. A quina certesa ens porta el mètode científic?

Per contestar aquesta pregunta cal precisar bé què s'entén per *ciència*. Al capítol anterior hem exposat que la ciència (entesa en el sentit restringit que només fa referència al que exposen les anomenades ciències naturals) té per objectiu comprendre, dintre del que es pugui, la natura física. Dir això no és encara donar una definició precisa del que entenem per ciència. Què cal dir, doncs, per definir-la d'una manera totalment exacta, clara i d'acord amb el que els mateixos científics entenen per aquest terme? No és fàcil. Ho demostra el fet que el 1998 la Societat Americana de Ciència es va proposar arribar a una formulació unitària d'aquest concepte i no se'n va sortir. No se'n trobà cap que tots trobessin acceptable. La que tingué més vots va ser la que definia la ciència com «una recerca disciplinada per entendre la naturalesa en tots els seus aspectes, bo i exigint un intercanvi d'idees i dades obert i complet, amb una actitud d'escepticisme sobre els propis resultats», afegint-hi encara que els resultats han de poder ser reproduïts, modificats i comprovats per observadors independents. Nosaltres hi direm que tampoc ens plau del tot aquesta definició més aviat descriptiva, però pot servir com d'una bona aproximació per dir-nos el que fa la ciència, el que vol dir mètode científic, encara que no acabi d'explicar-nos el que és ciència en ella mateixa. Del que s'obté per mitjà d'aquest mètode i de fins a quin punt expressa veritats incontestables és la nostra pregunta, i això no ens ho diu.

Nosaltres, com a definició, encara bastant provisional, creiem que podem dir que és el coneixement raonat del que la naturalesa ofereix als nostres sentits amb l'observació i experimentació, basat en les relacions que s'hi observen, sistematitzat en lleis expressades en llenguatge inequívoc (normalment matemàtic) i organitzat sovint en teories, que no sempre tenen la mateixa certesa

que les lleis que es dedueixen immediatament de les observacions. Expliquem-ho una mica més:

Característiques de la ciència

En la definició que hem donat hi ha ja expressades les característiques essencials de les ciències de la natura. Fonamentalment són dues: l'experimentalitat i la formalització. Per experimentalitat entenem que la base empírica de qualsevol enunciat científic és del tot imprescindible; sempre hi ha d'haver hagut abans l'observació o l'experimentació d'allò que es verifica segons l'enunciat de la llei que hi fa referència. Això vol dir que totes les afirmacions que són tingudes realment per científiques es basen, en últim terme, en dades sensorials. I amb el terme formalització ens referim al marc formal de les lleis que expliquen o descriuen allò que es pot generalitzar com a comportament de la natura que serà sempre igual en condicions també iguals. Formalització que normalment serà en llenguatge matemàtic, si bé no sempre serà possible fer-ho així.

Hi ha qui hi afegeix la verificabilitat, entesa com la condició que hauria de tenir qualsevol llei o enunciat de poder-se comprovar que es verifica sense cap excepció en tots els casos. Però és clar que hi ha enunciats certament científics que enuncien fets que no es poden verificar en el sentit estricte que té aquest terme. El fet de l'evolució biològica al llarg de la història del nostre planeta no és verificable; caldria recrear les condicions de la Terra en els seus inicis i esperar els milions d'anys corresponents per veure si torna a passar el que ja sabem que ha passat. Però no es pot negar que la teoria evolucionista sí que té una base observacional en el que veiem dels éssers vius actuals i en les restes fòssils dels que els han precedit, i compleix amb la primera característica. Però si tot el que diu

fos a priori no podria pas considerar-se teoria científica.

El que sí que hem de dir és que la ciència exigeix també l'objectivitat, que vol dir que els enunciats científics han de referir-se a objectes públics, reconoscibles per tothom, privats d'elements subjectius, avalats per tota la comunitat científica. I això implica que en el cas que els fets que siguin repetibles siguin també verificables, sigui en últim terme també en aquest cas tota la comunitat científica, que en fa la verificació, la que determina la validesa de l'enunciat.

Què cal entendre per veritat científica?

Si un enunciat és considerat vàlid per tota la comunitat científica internacional podem dir ja que també és expressió d'una veritat inqüestionable? Heus aquí un problema filosòfic, que fa referència a la noció de veritat. Si recorrem la història de la filosofia veurem que hi ha hagut tota una gamma de posicionaments que van des d'un realisme ingenu fins a l'escepticisme. No som qui per dir-hi l'última paraula, però creiem que, com que cal tenir en compte les bases de la ciència que hem dit, sempre s'haurà de dir que la ciència, basada en el que ens mostren els sentits, només pot fer afirmacions sobre els fenòmens (=allò que se'ns apareix) i no sobre la realitat essencial dels objectes físics, però que aquestes afirmacions tenen un sentit en la realitat objectiva. Tota llei física, que sigui admesa com a vàlida per tothom, ens exposa el que passa o passarà contínuament en la realitat. Podem fiar-nos-en del tot? Poden haver-hi excepcions? La nostra fe ens diu que l'omnipotència divina està per damunt de les lleis físiques, però també creiem que Déu no farà excepcions si no és per a un bé superior. Els miracles no s'han fet mai sense una raó suficient. En conseqüèn-

cia podem fiar-nos de les lleis físiques comprovades i admeses pels científics. No estem d'acord amb els anomenats instrumentalistes purs que diuen que les lleis de la ciència són simples instruments que fem servir per a l'estudi de la natura sense que tinguin realitat objectiva.

Però no tots els enunciats científics tenen la mateixa certesa. N'hi ha que són fruit d'estadístiques i n'hi ha que expressen propietats que no poden variar. Posem per exemple les lleis de Mendel sobre genètica: els seus resultats no sempre es compleixen exactament, ja que s'hi poden introduir tot naturalment mutacions en l'experimentació; mentre que la llei de la gravitació universal no té excepcions. També cal distingir entre les lleis que no tenen cap dificultat per ser comprovades experimentalment i les que són teories conseqüència de tot un raonament. Aquí hem de dir que la teoria evolucionista, encara que sigui també fruit d'un raonament fet a partir de l'observació, com que no és verificable (en el sentit de poder-se comprovar amb repetició en el laboratori), no té les mateixes garanties que la llei de la gravetat. Fins i tot hi ha qui ha dit que no pot considerar-se teoria científica per això mateix. Nosaltres sí que la considerem científica, perquè es basa en fets observacionals, però no, és clar, amb el mateix grau de certesa (o validesa) que la gravitació universal.

A quin grau de certesa ens porta, doncs, el mètode científic? No es pot respondre d'una manera unívoca. Depèn de com s'hagi arribat a l'enunciat que rep el nom de científic. A cada cas s'ha de donar la resposta que correspongui, diferent segons els casos. No podem englobar tot el que s'anomena ciència (física, química o biològica) en un sol sac de veritat. Haurem d'anar destriant, al llarg de la nostra exposició, allò que sigui el fonament de l'enunciat científic que se'ns presenti a la nostra consideració.

Temporada 2011/2012

DILLUNS

00.00 L'Evangeli
00.05 Gent Jazz
00.30 Escolta'm
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Espai Andorra
20.05 Punt ORG
21.00 Comentari general
23.00 Kosmos
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DIMARTS

00.00 L'Evangeli
00.05 Punt ORG
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Espai Andorra
20.05 De cap i de nou
21.00 Comentari general
23.00 Amb lletra i música
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DIMECRES

00.00 L'Evangeli
00.05 Amb llum pròpia (r)
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Espai Andorra
20.05 De cap i de nou
21.00 Comentari general
23.00 Amb lletra i música

23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DIJOUS

00.00 L'Evangeli
00.05 De cap i de nou (r)
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa

18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Espai Andorra
20.05 Plusvàlua
21.00 Comentari General
23.00 Escolta'm
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DIVENDRES

00.00 L'Evangeli
00.05 Plusvàlua (r)
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Espai Andorra
20.05 Catalunya sense barreres
21.00 Comentari general
23.00 Gent Jazz
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DISSABTE

00.00 L'Evangeli
00.05 Catalunya sense barreres
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 De bat a bat (bisbat de Lleida)
08.30 Església viva (bisbat de Girona)
09.00 Sons de la terra
10.00 A tota costa
11.00 Trotamundos
13.00 El gripau blau
14.00 La millor música

18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 Valors a peu de carrer
20.00 Sons de la terra
21.00 Comentari general
23.00 Novetats
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

DIUMENGE

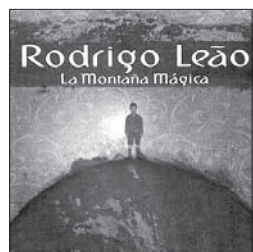
00.00 L'Evangeli
00.05 De matinada
01.00 Dietaris
01.30 La millor música
06.00 La cantata del diumenge
06.55 Ressò de festa
07.00 Parenostre
07.05 El Rosari
07.20 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 La paraula
08.30 Església d'Urgell
(bisbat d'Urgell)

09.00 Tot sardana
10.25 Avui és festa
10.30 La taula de l'Evangeli
11.00 Missa des de Montserrat
12.05 Petit concert de migdia
12.30 Fundacions ara i demà
13.00 Rutes per Catalunya
14.00 La millor música
18.00 La taula de l'Evangeli
18.30 Avui és el dia del Senyor
20.00 Cantate Domino
21.00 Missatge en una ampolla (r)
22.00 Valors a peu de carrer
22.30 Fundacions ara i demà (r)
23.00 Novetats
23.30 Completes
23.35 Missatge en una ampolla
23.45 Petit concert de mitjanit

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

To nostàlgic

★ **Rodrigo Leão,**
La montaña mágica.
Resistencia

El músic i compositor portuguès Rodrigo Leão acaba de publicar aquest àlbum, on predominen les composicions instrumentals d'arranjament minimalista, amb teclats electrònics i instruments de corda clàssica, que ens porta al temps de la infància. Molts dels temes es caracteritzen per un to introspectiu, nostàlgic i melangiós, com *Avioes de papel*, *A montanha magica* i *O navio farol*.

Veu portentosa

★ **Marisa Monte,**
O que você quer saber de verdade.
Emi Music

Juntament amb composicions pròpies, la cantant brasilera Marisa Monte ha enregistrat en el seu nou treball discogràfic cançons d'Arnaldo Antunes, Carlinhos Brown i Dadi. També hi podem sentir el tango *Lencinho querido* en col·laboració amb el grup argentí Café de los Maestros. Monte és coneguda no tan sols per la seva veu portentosa sinó també pel seu interès en l'experimentació artística.

Cinquanta anys

★ **The Temptations,**
50th anniversary. The singles collection. 1961-1971.
Motown

Aquest triple CD celebra, en forma de disc-llibre, el cinquantè aniversari de la banda nord-americana The Temptations. S'hi recullen tots els *singles* publicats per aquesta formació en la seva primera dècada d'existència. Considerat un dels grups més exitosos en la història de la música, el seu repertori inclou una gran varietat de gèneres: des del *rhythm and blues* fins al *funk*, passant pel *soul* i el pop rock.

Jazz en viu

★ **La Vella Dixieland,**
Cooking al Luz de Gas.
Discmedi

El grup de jazz La Vella Dixieland va néixer l'any 1980. A més del jazz tradicional, també inclouen en el seu repertori el swing, els espirituals, el blues i el jazz actual. Temes dels clàssics (Louis Armstrong, Duke Ellington o Billie Holiday) s'alternen amb composicions de nous autors i fins i tot algun tema de producció pròpia. Aquest nou disc l'han enregistrat en viu a l'escenari de la sala Luz de Gas.

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

PASTORETS

- **ELS PASTORETS DE MATARÓ.**— El dissabte 14 de gener, a les 19.00, i el diumenge 15, a les 17.00, representació a la sala Cabanyes. Més informació: tel. 937 908 502, www.salacabanyes.cat.

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Els caps de setmana del 27 al 29 de gener i del 3 al 5 de febrer, sessions de formació humana sobre *Ser persona unificada*, dirigides per M. Ángeles de los Ríos, a Madrid i Toledo. Més informació: tel. 686 559 905 i 649 979 438.

BARCELONA

- **FESTIVITAT DE SANT RAMON DE PENYAFORT.**— El dissabte 7 de gener, a les 9.00, a la capella de Sant Ramon de Penyafort de la catedral de Barcelona, eucaristia concelebrada presidida per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA
BARCELONA

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el diumenge 8 de gener a l'eucaristia de les 10.30: ofertori: *Dilexisti justitiam* a 8 de Valls; comunió: *Benedictus Do-*

minus Deus de Victoria; sortida: *Alma redemptoris mater* a 8 de Lasso.

- **AULA D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA CIC DE LA GENT GRAN.**— El dilluns 9 de gener, a les 17.00, sessió sobre *La situació actual de la llengua i la cultura catalanes i la implicació al territori d'Òmnium Cultural*, amb Muriel Casals (presidenta d'Òmnium Cultural); a les 18.30, eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos – Barcelona, tel. 932 013 701, associaciocic@terra.es, www.iccic.edu/acic.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El dilluns 9 de gener, a les 19.00, conferència dels dilluns dels Drets Humans sobre *Haití, dos anys després del terratrèmol*; els dilluns 16, 23 i 30 de gener, i 6, 13 i 20 de febrer, a les 19.30, seminari sobre *Introducció a la lectura de l'Alcorà*, amb Jaume Flaquer. C/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

- **COL·LEGI DE RECTORS.**— El dimarts 10 de gener, a les 11.00, reunió del Col·legi de Rectors de Barcelona a la sala de beat Pere Tarrés del Seminari Conciliar de Barcelona. Conferència de Xavier Parés, delegat diocesà de Litúrgia de la Seu d'Urgell sobre *La missa tridentina*.

- **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— El dimarts 10 de gener, a les 19.00, sessió

sobre *Les dimensions ecumèniques del Concili Vaticà II*, a càrrec del P. Hèctor Vall, s.j. C/ Duran i Bas, 9 – Barcelona.

- **FAMÍLIA FRANCISCANA DE CATALUNYA.**— El dimarts 10 de gener, a les 19.30, trobada amb el tema *Jo sempre us protegiré*. Serà a les Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 – Barcelona, tel. 934 543 469.

- **VIDA CREIXENT.**— El dijous 12 de gener, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *Tres ensenyaments importants (Marc)*. C/ Rivadeneyra, 6, 3r – Barcelona.

- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El dijous 12 de gener, a les 20.00, trobada amb el tema *Jesucrist 2.0*, amb Francesc Torralba. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

- **CAPUTXINS DE CATALUNYA I BALEARARS.**— El dissabte 14 de gener, de 10.00 a 18.30, trobada fraterna *Comunió i diversitat*, a la Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona. Més informació: tel. 932 174 108 (Montserrat Linares).

- **ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA.**— El dissabte 14 de gener, de 10.30 a 13.00, sobre Antic Testament i Bíblia i pastoral. Més informació: Quique Fernández, tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es, i Javier Velasco, jvelascoa@gmail.com.

- **CASAL LOIOLA.**— El dissabte 14 de gener, de 17.15 a 19.15, lectura de textos sagrats de diferents tradicions a càrrec de Xavier Melloni, s.j.; els dijous 26 de gener i 2, 9 i 16 de febrer, a les 20.00, curs sobre *Com pregar i llegir l'Antic Testament?*, amb Rafael

Sivatte, s.j. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org, www.casalloiola.org.

- **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— El diumenge 15 de gener, a les 11.30, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, administrarà el sagrament de la Confirmació per als fidels de parla francesa. C/ Angli, 15 – Barcelona.

- **CENTRE CÍVIC CAN DEU DE LES CORTS.**— Fins al diumenge 15 de gener es pot veure l'arbre-pessebre al vestíbul de l'entrada. Pl. Concòrdia, s/n – Barcelona.

- **EXERCICIS ESPIRITUALS A LA VIDA QUOTIDIANA.**— Del divendres 20 de gener al diumenge 22, al Casal Bellesguard (c/ Mercè Rodoreda, 9 – Barcelona). Més informació: David Guindulain, tel. 669 485 781, dguindulain@gmail.com.

- **47 JORNADES DE QÜESTIONS PASTORALS DE CASTELLDAURA.**— Seran el dimarts 24 i el dimecres 25 de gener, amb el tema *Matrimoni i família per a una nova evangelització*, amb la participació del cardenal Ennio Antonelli (president del Consell Pontifici per a la Família). Més informació: tel. 933 233 920.

- **ESCOLA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Els dilluns 30 de gener i 6 i 13 de febrer, a les 19.30, seminari sobre *Les dones a les primeres comunitats cristianes*, a càrrec de M. Assumpta Torrents (Col·lectiu Dones en l'Església). Parròquia de Sant Medir, c/ Constitució, 17 – Barcelona, tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.

- **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Proper curs sobre *Gaudí i la Sagrada Família: la bellesa com a camí cap a Déu*, a càrrec de Joan Aicart. Tots els dilluns i dimecres, de 19.00 a 21.00, del 30 de gener al 28 de març. Més informació: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231 – Barcelona, tel. 934 514 942.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

“En clase con Jesús” és una sèrie d'animació en 3D orientada al foment dels valors humans i l'educació catòlica dels més menuts de la casa. L'obra ensenya d'una manera divertida els passatges de l'Evangeli a través de les aventures d'un nen d'avui dia anomenat Jesús. Una sèrie imprescindible per a pares, educadors, catequistes...

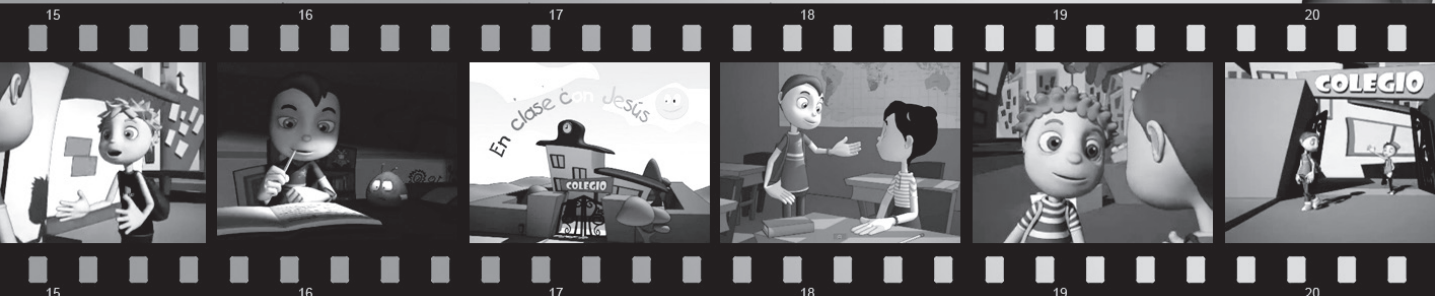
Pack 4 DVD per només 32 Euros
1 sol DVD per 10 Euros

Telèfon de comandes: 93 409 27 70

Distribució a Catalunya a càrrec de Catalunya Cristiana. Despeses d'enviament no incloses

En clase con Jesús

Catalunya
Cristiana

Busca'ns al
Facebook i
clica «m'agrada»
i també al
twitter

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

NIEVES LLAMAZARES, GAIREBÉ 100 ANYS DE VIDA CRISTIANA

«Ara la gent viu perquè no té més remei, però no pel desig de viure»

Margarita Borrull Puigarnau

Nieves Llamazares va néixer a Lleó l'any 1914. El mateix any que va començar la Primera Guerra Mundial, en el qual es va escollir el papa Benet XV i que regentava Alfons XIII, monarca que recorda amb molta estimació perquè sabia estar a l'alçada i per la seva elegància. Una dona gairebé centenària que malgrat haver viscut pràcticament tot el segle XX —o el segle de la mort— conserva l'energia i vitalitat pròpies d'una persona jove. Als 97 anys, destaca per la seva intel·ligència clara, els seus dots comunicatius i un sentit comú poc habitual.

La I Guerra Mundial, la II Guerra Mundial i la guerra civil espanyola van tenir lloc durant els primers anys de la seva vida...

Vaig patir molt durant la guerra civil espanyola. Jo tenia 18 anys i era la gran de sis germans. Érem de Lleó però com que el meu pare era militar havia estat destinat a Barcelona. Uns dies abans d'esclatar la guerra, els meus pares van haver de viatjar a Lleó per uns dies. Jo em vaig quedar a càrrec dels meus germans, perquè era la gran dels sis. El terrible és que no vam tornar a veure el meu pare perquè va ser una de les víctimes de la guerra l'any 36. La meua mare no va poder tornar a Barcelona fins que va acabar la guerra. Jo treballava de secretària en una fàbrica de productes químics i un dia en tornar de la feina em vaig trobar a casa una carta de dos dels meus germans. Em comunicaven que marxaven de voluntaris a la Batalla de l'Ebre. Un d'ells hi va morir i l'altre va quedar ferit i va tornar a Barcelona, però al final també va morir al front de València.

Van arribar a comunicar-se amb els seus pares?

Les cartes que ens escrivien els meus pares eren enviades de Lleó a l'Argentina —on teníem uns familiars— i després s'enviava novament de l'Argen-

tina a Barcelona. Era la manera que nos fos interceptada la comunicació. Fins i tot al carrer havia d'anar amb molt de compte fins i tot amb la roba que duia. Si duies un mocador vermell podien considerar-te republicà i si duies roba blava ja pertanyies al bàndol franquista. Quan va acabar la guerra vam marxar cap a Lleó els tres germans que vam quedar a Barcelona per reunir-nos definitivament amb la meua mare.

S'ha cansat de viure?

La nostra família hauria estat molt feliç si no hagués estat per culpa de la maleïda guerra. Malgrat tot he estat molt feliç amb el meu marit, a qui estimava amb bogeria. Li demano a Déu que se m'endugui quan Ell cregui convenient. Quan informen a les notícies d'algun accident de cotxe o avió, reso per les víctimes. El mateix amb altres desgràcies. Reso sempre per totes les

persones del món.

A la dècada dels trenta va viure un nuviatge en la distància que va durar sis anys. Com era la comunicació llavors?

Jo devia tenir uns 24 anys i vaig conèixer el qui va ser el meu marit durant la guerra, a Barcelona. És l'únic nòvio que vaig tenir, tot i que he de dir que no em van mancar pretendents. Quan va acabar la guerra vam marxar a viure a Lleó i vam haver de continuar la nostra relació des de la distància. Cada dia ens escrivíem una carta i quan ell em trucava per telèfon m'enviava un avís a casa i havia d'anar a l'oficina de correus. Durant tot el nuviatge només ens vam veure tres cops.

Els millors i pitjors moments dels seus gairebé 100 anys.

La guerra sens dubte va ser una desgràcia enorme. Ens va fer molt de mal a tots. També la malaltia i la mort del meu marit i del meu únic fill. Els moments més feliços van ser els del meu matrimoni amb el Manolo. El meu marit era tot un cavaller i tenia amb mi moltíssims detalls exquisits. Jo mai li vaig mirar les butxaques ni la cartera perquè sempre vaig tenir confiança plena en ell. No com ara, que es miren els mòbils per controlar-se. També m'ho vaig passar molt bé a la llibreria *Barcino* que portava amb el meu marit. Hi he treballat més de 30 anys i he après a relacionar-me amb persones molt diferents.

Què troba a faltar del segle XX?

La vida actual és molt diferent. Hem avançat en molts aspectes, però en els primordials sembla que retrocedim. Ara la gent viu perquè no té més remei, però no pel desig de viure.

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

L'evangelització

En els darrers mesos, en l'Església universal i en particular a les diòcesis de Catalunya, sovintaja l'ús de la paraula *evangelització*, que sol ser qualificada amb un adjectiu gens intranscendent. En alguns ambients, et trobes amb persones catòliques que fan cara de sorpresa si senten parlar d'una *nova evangelització*.

A algunes d'aquestes persones no els agrada que ara sembli que el papa Benet vulgui posar en marxa un nou procés evangelitzador que intenti repetir allò que feren els qui, ja fa uns quants segles, estengueren l'Evangelí als països que aleshores conformaven el continent europeu. Potser creuen que la nostra societat, secularitzada i multireligiosa, no està necessitada de nous processos evangelitzadors per part de l'Església catòlica; també solen dir que el que els catòlics hem de fer és ser més fidels a l'Evangelí de Jesús i respectar els qui professen altres religions o prefereixen no professar-ne cap. Donen per descomptat que evangelitzar avui constitueix una violació de la llibertat dels altres i respon a un nou afany proselitista.

Quan el papa Benet parla de la necessitat d'engegar una *nova evangelització* en una societat en la qual conviuen persones de religions diferents, i on s'ha generalitzat una mena estranya d'agnosticisme, no està pensant a faltar al respecte a les persones i violentar-ne la llibertat. La pregunta que els qui creiem en Jesucrist avui ens hem de plantejar és aquesta: en el nou context cultural dels països que habitualment són qualificats d'occidentals, com hem de fer present la bona nova de Jesús d'una manera creïble i alhora respectuosa? Si, per circumstàncies molt diverses, la manera de ser, la manera de pensar i la manera de viure dels habitants d'aquests països occidentals han canviat tan profundament al llarg de les darreres dècades, com ha de canviar la manera de ser, de viure i d'actuar de l'Església perquè també avui anunciï el missatge de l'Evangelí de manera intel·ligible i acceptable? El papa Benet s'ha expressat així: «El terme *nova evangelització* recorda l'exigència d'una modalitat renovada d'anunci, sobretot per a aquells que viuen en un context, com l'actual, on els desenvolupaments de la secularització han deixat greus empremtes fins i tot en països de tradició cristiana.»

En qualsevol cas, l'*evangelització* només podrà ser *nova* si neix d'una profunda renovació de tota l'Església i de tots els qui n'hem de ser els protagonistes.

Rauxa

L'Església compleix

La recessió econòmica que patim fa que totes les administracions públiques del nostre país, ofegades pel deute creixent, supprimeixin bona part de les ajudes socials als sectors més necessitats. Aquesta retallada pràcticament general de les polítiques socials arriba en el moment més crític possible, precisament quan l'atur es dispara i la pobresa augmenta com no ho havia fet en dècades. Justament quan l'aplicació de les polítiques socials és més necessària que mai, les administracions no poden complir. Però enmig d'aquesta situació realment preocupant hi ha una atenció social que resisteix i que encara es multi-

plica: la de l'Església. Especialment des de Càritas —però també des d'altres realitats cristianes compromeses amb la societat com ara els menjadors socials de parròquies o de congregacions religioses, diverses ONG i moviments com Sant'Egidio— es treballa com mai per atendre el nombre creixent de persones necessitades. Quan les coses van mal dades, quan el poder polític i econòmic no compleix, és l'Església l'única gran institució que no abandona els qui més pateixen. És ara que tothom pot veure com la caritat cristiana vertebrava i sosté la nostra societat.

Eduard
Brufau